

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΓ'

Δευτέρα 14 Φεβρουαρίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 6961
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 6939, 6942, 6943, 6945, 6946, 6948, 6950, 6953, 6955, 6958, 6959, 6960, 6961

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
  - α) Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού:
    - i. με θέμα: «ΠΥΡΚΑΛ στην Ελευσίνα: κυβερνητική θυσία στα διυλιστήρια κόντρα στις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων», σελ. 6939
    - ii. με θέμα: «Χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης εργασιών Σπηλαίου και Μουσείου Πετραλώνων Χαλκιδικής», σελ. 6941
  - β) Προς τον Υπουργό Οικονομικών:
    - i. με θέμα: «Ειδική εκκαθάριση της «ΛΑΡΚΟ» και εκτίμηση της αξίας της», σελ. 6942
    - ii. με θέμα: «Στο έλεος των συνεπειών της κακοκαιρίας "Μπάλλος" πολίτες, επιχειρήσεις και τοπική αυτοδιοίκηση στην Κέρκυρα», σελ. 6945
    - iii. με θέμα: «Απαράδεκτη και άδικη η άνιση μεταχείριση των επιχειρήσεων της Κρήτης που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές», σελ. 6947
    - iv. με θέμα: «Ποια είναι τα κριτήρια αποτίμησης της πρώην αμερικανικής βάσης στις Γούρνες Ηρακλείου Κρήτης;», σελ. 6948
  - γ) Προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Να μην προχωρήσει η ιδιωτικοποίηση του Ξενία « Ήλιος», αλλά να συντηρηθεί από το κράτος για τις ανάγκες του ΔΙΕΚ Τουριστικών Επαγγελματιών Ηρακλείου», σελ. 6950
  - δ) Προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών:
    - i. με θέμα: «Αποζημίωση εκατομμυρίων ευρώ ζητά ο ανάδοχος της κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης για τις καθυστερήσεις και διαψεύδει τον Πρωθυπουργό ότι το έργο θα παραδοθεί τέλος του 2023», σελ. 6953
    - ii. με θέμα: «Θα εξετάσει το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα ενός μέσου σταθερής τροχιάς στην Κρήτη;», σελ. 6956
    - iii. με θέμα: «Επέκταση μετρό προς Πετρούπολη, Ίλιον και Αγίους Αναργύρους-Καματερό», σελ. 6958
    - iv. με θέμα: «Σε απόγνωση οι κάτοικοι της Αιτωλοακαρνανίας μετά τα προβλήματα στην Γέφυρα Ευηνοχωρίου», σελ. 6959

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίων νόμων: Οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εξωτερικών, κατέθεσαν την 14/2/2022 τα εξής σχέδια νόμων:
  - i. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας», σελ. 6942
  - ii. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μαλαισίας», σελ. 6942
  - iii. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Μαυρικίου και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας», σελ. 6942

iv. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κένυας», σελ. 6942

v. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ρουάντα», σελ. 6942

2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της χώρας, σελ. 6953

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 6945 - 6953
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 6939 - 6945
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 6953 - 6961

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 6945, 6946, 6948, 6950, 6953
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 6939, 6942, 6943
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 6953, 6955, 6958, 6959, 6960, 6961

B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 6939, 6940, 6958
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. , σελ. 6945, 6946
ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 6949, 6950
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 6942, 6944
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 6953, 6954, 6955, 6956
ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 6951, 6952
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Γ. , σελ. 6954, 6955, 6956, 6957, 6958, 6959, 6960, 6961
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 6947
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 6959, 6960, 6961
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 6949, 6950, 6956, 6957
ΜΕΝΔΩΝΗ Σ. , σελ. 6939, 6940, 6941, 6942
ΠΑΝΑΣ Α. , σελ. 6941
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 6943, 6944, 6945, 6946, 6947, 6948
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 6951, 6952

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΟΓ'

Δευτέρα 14 Φεβρουαρίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 14 Φεβρουαρίου 2022, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:07' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΤΣΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα τα εξής:

«Με την παρούσα σας ενημερώνουμε σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων, στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, τη Δευτέρα 14 Φεβρουαρίου 2022, ότι οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Οι υπ' αριθμόν 368/31-1-2022, 374/4-2-2022 και 380/4-2-2022 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από τον Υπουργό Οικονομικών κ. Χρήστο Σταϊκούρα.

Οι υπ' αριθμόν 372/3-2-2022 και 390/7-2-2022 επίκαιρες ερωτήσεις θα απαντηθούν από την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη.

Η υπ' αριθμόν 1888/73/15-12-2021 ερώτηση, κατ' άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής, θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Απόστολο Βεσυρόπουλο.

Η υπ' αριθμόν 392/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση και οι υπ' αριθμ. 1598/30-11-2021, 1768/64/8-12-2021 και 1872/14-12-2021 ερωτήσεις, κατ' άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής, θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Γεώργιο Καραγιάννη.

Τέλος, η υπ' αριθμόν 385/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Τουρισμού κ. Σοφία Ζαχαράκη».

Ξεκινάμε με την πέμπτη με αριθμό 390/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «ΠΥΡΚΑΛ στην Ελευσίνα: κυβερνητική θυσία στα διυλιστήρια κόντρα στις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων».

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για να αναπτύξετε την επίκαιρη ερώτηση.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κυρία Μενδώνη, αναρωτιέμαι πραγματικά αν προτεραιότητά σας είναι η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μιλάμε για την Ελευσίνα, έναν τόπο χτυπημένο από τη χωροθέτηση ακραία επιβαρυντικών δραστηριοτήτων τόσα χρόνια, την οποία συνεχίζετε. Και μιλάμε για τον ιστορικό τόπο της

«ΠΥΡΚΑΛ», που αγόρασαν τα διυλιστήρια για να κάνουν ζώνη προστασίας για την πόλη και ως τέτοια, και για την ιστορική της σημασία, είχε φτάσει να αποφασιστεί η κήρυξη αυτού του τόπου ως ιστορικού τόπου με τριάντα επτά διατηρητέα κτήρια. Πρόλαβαν οι εκλογές τη δημοσίευση του ΦΕΚ και εσείς αφήσατε αυτόν τον τόπο πλήρως απροστάτευτο για είκοσι πέντε μήνες κι αν δεν έκανα την κοινοβουλευτική ερώτηση, θα ήταν ακόμα απροστάτευτος.

Χρειάστηκε να κάνω κοινοβουλευτική ερώτηση για να βγάλετε απόφαση, η οποία τι προβλέπει, κυρία Μενδώνη; Την προστασία δεκατριών μνημείων; Τριάντα τέσσερα είχε προτείνει αρχικά η εφορεία και μετά την αυτοψία του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων είχαν γίνει τριάντα επτά. Εσείς προστατεύετε δεκατρία. Κοιτάξετε τον χάρτη, κουκκίδες στον ωκεανό είναι! Δεκατρία σε τετρακόσια πενήντα στρέμματα και αφαιρείτε την προστασία του ιστορικού τόπου!

Γιατί όλα αυτά; Για να ωφεληθούν προφανώς τα ΕΛΠΕ, τα ΕΛΠΕ τα οποία πήραν αυτή τη ζώνη -και δεν αναφέρομαι σε εσάς, κυρία Υπουργέ, αναφέρομαι προσωπικά στον Πρωθυπουργό- τάχα σε τιμή ζώνης προστασίας και αυτήν τη στιγμή θέλουν να επεκταθούν προς τα εκεί, να φτάσουν κι άλλο κοντά στην πόλη της Ελευσίνας, να βάλουν κι άλλο σε κίνδυνο την πόλη της Ελευσίνας. Έχουμε πολιτιστική πρωτεύουσα και θα γκρεμίζονται τα μνημεία της πόλης. Εκεί φτάσαμε, εκεί μας φέρνει η απόφασή σας αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, κύριε Αρσένη, να βάλουμε λίγο τα πράγματα στη σειρά. Επικαλείστε ότι τριάντα επτά κτήρια είχαν κηρυχθεί μνημεία στις 27-6-2019. Εσείς ο ίδιος στο κείμενο της ερώτησής σας γράφετε την πραγματικότητα: Δώδεκα κτήρια είχαν κηρυχθεί και τότε μνημεία.

Ξεκινάμε λοιπόν από αυτό, για να μην προσπαθείτε να δημιουργήσετε εντυπώσεις ότι γκρεμίζονται μνημεία. Δεν γκρεμίζεται τίποτα, να είστε σίγουρος γι' αυτό. Μνημείο πάντως δεν γκρεμίζεται.

Για να δούμε λίγο τι έγινε το 2019. Κατ' αρχάς, η συζήτηση πρέπει να πάει ότι παρέλκει, διότι, πράγματι, η απόφαση έχει βγει, έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ, το οποίο καταθέτω και στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού κ. Στυλιανή Μενδώνη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν ΦΕΚ, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όμως, πέραν τούτου, να δούμε λίγο την ιστορία του θέματος

αυτού. Η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων της Αττικής κατέθεσε τον φάκελο στην προηγούμενη κυβέρνηση στις 30 Ιανουαρίου του 2019. Παρ' όλα αυτά, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ φέρνει το θέμα στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων πέντε μήνες αργότερα, τον Ιούνιο του 2019. Τότε αποφασίστηκε αυτοψία. Παραματοποιήθηκε στις 12 Ιουνίου και το θέμα εξετάστηκε ξανά στις 27 Ιουνίου.

Η απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού της τότε κυβέρνησης υπεγράφη την τελευταία εργάσιμη μέρα πριν τις εκλογές, δηλαδή την Παρασκευή 5 Ιουλίου. Είναι προφανές ότι ήταν σε απόλυτη γνώση της ηγεσίας ότι δεν προλάβαινε το Εθνικό Τυπογραφείο να την τυπώσει, άρα δεν θα ολοκληρωνόταν η διαδικασία. Και αν ήθελε να ολοκληρώσει τη διαδικασία νωρίτερα, δεν θα περίμενε πέντε μήνες για την εισαγωγή του θέματος στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων. Αυτά για την ιστορία.

Όπως σας είχα απαντήσει και σε ερώτηση στη Βουλή τον Νοέμβριο του 2019, κρίναμε απαραίτητο και για νομικούς λόγους να υπάρξει νέα γνωμοδότηση του Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων. Πράγματι, το Συμβούλιο γνωμοδότησε στις 19-12-2019 υπέρ του χαρακτηρισμού ως μνημείων κτηρίων με τον εξοπλισμό τους κατά χώρα, όπως αυτός υπάρχει και της καμινάδας στον βόρειο τομέα του βιομηχανικού συγκροτήματος και υπέρ του μη χαρακτηρισμού του ιστορικού τόπου.

Βεβαίως, υπήρξε καθυστέρηση. Γιατί, όμως, υπήρξε καθυστέρηση στην έκδοση της απόφασης; Διότι έπρεπε να ελεγχθούν συγκεκριμένα τοπογραφικά για να μη γίνουν λάθη. Και η πανδημία επέφερε αυτού του είδους τις καθυστερήσεις.

Επιπλέον, η διακρίβωση του ορθού τρόπου σύνταξης και έκδοσης των αποφάσεων, πέρα από ορθή διοικητική πρακτική, συνιστά αναγκαιότητα, προκειμένου να προληφθούν τυχόν ενστάσεις και περαιτέρω καθυστερήσεις.

Και κάτι ακόμα, το οποίο ενδεχομένως, κύριε Αρσένη, να μη γνωρίζετε, είναι ότι από τη στιγμή που ένα ακίνητο τελεί υπό χαρακτηρισμό, οποιαδήποτε ενέργεια επ' αυτού τελεί και υπό τον έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Άρα, αυτό το οποίο λέτε, ότι το συγκρότημα έμεινε απροστάτευτο, γιατί δεν είχε βγει υπουργική απόφαση δεν ισχύει. Από τον Ιανουάριο του 2019, με τη διοικητική πρακτική το συγκεκριμένο συγκρότημα προστατεύεται. Όσο για τον ιστορικό τόπο, δεν υπήρχε ανάγκη να κηρυχθεί ιστορικός τόπος, από τη στιγμή που, δυνάμει του άρθρου 10 του ν.4828/2021 ή του ν.3028/2002, πάλι το άρθρο 10, ο περιβάλλον χώρος μνημείου αντιμετωπίζεται και αυτός ως μνημείο.

Ο περιβάλλον χώρος, λοιπόν, των δώδεκα κτηρίων που χαρακτηρίστηκαν μνημεία είναι απολύτως εξασφαλισμένος, προκειμένου να μην γκρεμιστεί κανένα μνημείο, όπως ψευδώς ισχυρίζεστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Αρσένη, έχετε για τρία λεπτά τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κυρία Υπουργέ, κάθε φορά που σας καλώ σε αυτή την Αίθουσα για να προστατεύσετε ένα μνημείο, μιλάτε για το πώς προστατεύονται αυτόματα από τον νόμο. Είστε, πραγματικά, Υπουργός της αυτόματης προστασίας -εκεί πέρα όπου πρέπει να κηρύξουμε- και δεν ισχύει αυτό που λέτε.

Μιλάτε για διαδικασίες τα οποία πρέπει να περάσουν από τον έλεγχο της υπηρεσίας, όχι επειδή προστατεύονται όμως. Πάλι αναφερθήκατε στην κ. Ζορμπά. Η κ. Ζορμπά δεν είναι του δικού μου πολιτικού χώρου. Όμως, αυτή η περίπτωση νομίζω ότι έδρασε σωστά.

Για να δούμε λίγο τι είναι αυτό που λέτε εσείς και γιατί άραγε στρέφετε τη συζήτηση στην προκάτοχό σας; Να το δούμε λίγο! Είναι τα ΕΛΠΕ αυτά που ζητούσαν αναβολές και δεν επέτρεπαν αυτοψία για να γίνει το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων, να ή όχι;

Επειδή δεν ξέρω τι άλλο θα ακούσω, θα καταθέσω στα Πρακτικά το έγγραφο της υπηρεσίας, όπου τα ΕΛΠΕ ζητούν αναβολή της συζήτησης στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων για πότε; Μα, για την επομένη της συνεδρίασης, δηλαδή να μη γίνει η συνεδρίαση, για τον χρόνο των εκλογών που λέγατε.

Για πέντε μήνες δεν επέτρεπαν να γίνει αυτοψία, γιατί έλεγαν

ότι είναι επικίνδυνο για τους εργαζόμενους στο Υπουργείο Πολιτισμού και τα μέλη του Συμβουλίου να πάνε και να κάνουν αυτοψία στον χώρο της «ΠΥΡΚΑΛ». Και όταν έγινε τελικά η συνεδρίαση, τι ζήτησαν τα ΕΛΠΕ; Αυτοψία.

Συνηθίζεται οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί και έχουν πάρει τον δρόμο του Εθνικού Τυπογραφείου να ανακαλούνται; Δεν συνηθίζεται, κυρία Υπουργέ. Ποιος ήταν ο λόγος που εσείς ζητήσατε να ξανασυζητηθεί με τη σύνθεση τη δικιά σας στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων; Μα, για να φύγει η προστασία του ιστορικού τόπου. Και όταν σας το είπα στην προηγούμενη επίκαιρη ερώτηση, μου είχατε πει: «Μην προδικάζετε, θα δείτε. Μην είστε προκατειλημμένος απέναντι στη νέα σύνθεση του Κεντρικού Συμβουλίου, θα δείτε τι θα αποφασιστεί!». Και αποφασίστηκε να μην υπάρχει ιστορικός τόπος, να μην προστατεύεται ο ιστορικός τόπος, δηλαδή.

Για να ξέρει ο κόσμος που μας ακούει: Δεν προστατεύεται αυτή τη στιγμή, κυρία Υπουργέ, κυρία Μενδώνη, ούτε το ακίνητο στο οποίο έλαβε χώρα η μεγάλη έκρηξη στις 30 Αυγούστου του 1995 με τρεις νεκρούς και δεκατρείς τραυματίες εργαζόμενους, ούτε η συστάδα των καταφυγίων, ούτε ο διάσπαρτος μηχανολογικός εξοπλισμός από μηχανουργεία του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ελλάδος, ούτε τα καταφύγια των εκρήξεων, ούτε ο αντιαεροπορικός εξοπλισμός και τα άλλα απομεινάρια της γερμανικής επίταξης του εργοστασίου κατά την Κατοχή. Προσπάτετο αφήσατε εδώ και εικοσιπέντε μήνες και το τεράστιο αρχαιολογικό υλικό, ενώ ήδη απομακρύνθηκε μηχανολογικός εξοπλισμός από τα λιγυστά κτήρια που προστατεύετε.

Όλα αυτά, τη στιγμή που η πόλη της Ελευσίνας, η αδικημένη από την πολιτεία πόλη της Ελευσίνας, με όλες τις ακραία οχλούσες περιβαλλοντικά δραστηριότητες εκεί πέρα, δίπλα στον αρχαιολογικό χώρο, επιτέλους διεκδικεί τη δόξα της ως πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 2023. Κι εσείς, γκρεμίζετε κτήρια.

Καταθέτω στα Πρακτικά τη δήλωση του κ. Τσοτσόρου από τα ΕΛΠΕ, που αναφέρει ότι πήραν τον χώρο για ζώνη προστασίας, για buffer zone, τον χάρτη με τα ελάχιστα κηρυγμένα κτήρια, καθώς και το σχετικό έγγραφο της υπηρεσίας για τις αναβολές που ζητούν τα ΕΛΠΕ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κρίτων - Ηλίας Αρσένης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ.

Κυρία Μενδώνη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αρσένη, δεν καταλαβαίνω γιατί δεν θέλετε ή μάλλον καταλαβαίνω ότι θέλετε να δημιουργείτε εντυπώσεις, αντί να κατανοείτε -που είμαι σίγουρη ότι κατανοείτε, αλλά δεν ομολογείτε- αυτά που προβλέπουν οι νομικές και οι θεσμικές διαδικασίες.

Κατ' αρχάς, αναφέρθηκα στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και στην προκάτοχό μου, διότι τα τρία πέμπτα της ερώτησής σας αφορούν την περίοδο ΣΥΡΙΖΑ. Ένα το κρατούμενο.

Δεύτερον, δεν ανακλήθηκε η απόφαση, όπως κακώς υποστηρίζετε. Η απόφαση δεν δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ και απ' τη στιγμή που δεν δημοσιεύεται μία απόφαση χαρακτηρισμού στο ΦΕΚ, δεν ισχύει. Επομένως, γυρίζει αυτόματως πίσω στις υπηρεσίες από το Εθνικό Τυπογραφείο. Αυτό δεν σημαίνει ανάκληση της απόφασης.

Τρίτον, σχετικά με τον ιστορικό τόπο, θέλω να πω τα εξής. Θεσμοθετείται απολύτως τι εννοούμε ιστορικό τόπο στον ν.3028, σήμερα ν.5828/2021. Το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων συγκροτείται από επιστήμονες εγνωσμένου κύρους, μετέχει δε και ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους. Επομένως, οι άνθρωποι αυτοί γνωμοδοτούν έχοντας απόλυτη επίγνωση του επιστημονικού τους αντικείμενου και ο Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, ο οποίος είναι παρών, διασφαλίζει ότι η διαδικασία γίνεται απολύτως σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Επομένως, όλα αυτά τα οποία προσάπτετε στο Συμβούλιο για την κρίση του πρέπει μάλλον να τα ξανασκεφτείτε.

Από και πέρα, το αν προστατεύουμε ή όχι τα σύγχρονα μνημεία στην Αττική αποδεικνύεται από τις αποφάσεις που έχουμε πάρει τα τελευταία δυόμισι χρόνια.

Μιλώ για την Αττική. Κηρύξαμε μνημείο το κλειστό κολυμβητήριο στη συμβολή της Λεωφόρου Χατζηκυριάκου με την οδό Παπατέστα στον Δήμο Πειραιά, το κτήριο της πρώην Ιεράς Συνόδου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, τον πρώην θερινό κινηματογράφο «ΑΒ» επί της οδού Θεοδοτοπούλου στην περιοχή Κλωναρίδου στα Άνω Πατήσια, το συγκρότημα του δημοσίου «Δαμαλιδοκομείο-Λυσοισαίρειο-Απολυμαντήριο» επί της Ιεράς Οδού 87 στην περιοχή του Ελαιώνα, το βιομηχανικό συγκρότημα επί της οδού Ρετσίνα 47, το κτηριακό συγκρότημα παλαιών κτηρίων υφαντουργείου επί των οδών Βενιζέλου και Τατοίου στη Μεταμόρφωση, το Εργαστήριο Κεραμικής της Ελένης Βερναρδάκη, τις πρώην αποθήκες του ΕΟΜΜΕΧ στον Ταύρο, το πρώην εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας των αδελφών Ρετσίνα στον Πειραιά.

Νομίζω ότι μόνον απ' αυτά τα οποία αποθησαύρισα με μια πρώτη ματιά από τα βιομηχανικά συγκροτήματα τα οποία έχουμε κηρύξει, ο ισχυρισμός ότι δεν προστατεύουμε επαρκώς την αρχιτεκτονική πολιτιστική κληρονομιά και τη βιομηχανική κληρονομιά δεν ισχύει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ κι εγώ και τους δύο συναδέλφους.

Θα συζητηθεί η έκτη με αριθμό 372/3-2-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Χαλκιδικής του Κινήματος Αλλαγής κ. Απόστολου Πάνα προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης εργασιών Σπηλαίου και Μουσείου Πετραλώνων Χαλκιδικής».

Κύριε Πάνα, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για να αναπτύξετε την επίκαιρη ερώτηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κυρία Υπουργέ, το Σπήλαιο Πετραλώνων, όπως γνωρίζετε, ανακαλύφθηκε τυχαία το 1959 από κατοίκους του χωριού των Πετραλώνων και αποτελεί ένα μεγαλειώδες μνημείο φύσης και συγχρόνως ένα μνημείο εξαιρετικής σπουδαιότητας. Το 1960 βρέθηκαν εκεί ένα απολιθωμένο ανθρώπινο κρανίο και κατάλοιπα ανθρώπινης δραστηριότητας, καθώς και παλαιοντολογικά λείψανα που χρονολογούνται περίπου πριν από τριακόσιες χιλιάδες έως εξακόσιες χιλιάδες χρόνια. Πρόκειται, δηλαδή, για μια από τις ελάχιστες τοποθεσίες αυτής της ηλικίας στην Ευρώπη.

Ειδικότερα, το ανθρώπινο κρανίο που βρέθηκε άριστα διατηρημένο στο εσωτερικό του, γνωστό ως κρανίο του ανθρώπου των Πετραλώνων, αξιολογείται ως ένα ιδιαίτερα σημαντικό παλαιοανθρωπολογικό εύρημα στον ελλαδικό χώρο για τη μελέτη της εξέλιξης του ανθρώπινου είδους, καθώς και για την παρουσία του στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

Το Σπήλαιο των Πετραλώνων και το Μουσείο του τα επισκέφθηκα πριν από ένα χρόνο ακριβώς και βρίσκομαι σε συνεχή επικοινωνία με τους αρμοδίους, προκειμένου να ενημερωθώ για τις εργασίες που πραγματοποιούνται. Οι υπεύθυνοι του χώρου με ενημέρωσαν ότι οι εργασίες αποκατάστασης συνεχίζονται με δύο έργα που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Περιφερειακού Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας 2014 - 2020. Το πρώτο έργο αφορά την ανάδειξη του Σπηλαίου Πετραλώνων και την αναβάθμιση των υποδομών του και το δεύτερο έργο αφορά την έκθεση του Μουσείου του Σπηλαίου των Πετραλώνων.

Παρ' όλα αυτά, το Σπήλαιο και το Μουσείο των Πετραλώνων της Χαλκιδικής αυτή τη στιγμή λόγω των εργασιών εξακολουθούν να είναι κλειστά.

Δεδομένου, λοιπόν, ότι πρόκειται για έναν χώρο μείζονος πολιτιστικής σπουδαιότητας και για τη Χαλκιδική, αλλά -θεωρώ- και ευρύτερα για τη χώρα και ξέροντας ότι έχετε ασχοληθεί πολύ εμπειριστατωμένα με το συγκεκριμένο θέμα, θα ήθελα να ρωτήσω ποια είναι η πορεία των συγκεκριμένων έργων για το Σπήλαιο και το Μουσείο των Πετραλώνων τη στιγμή αυτή και ποιο το ακριβές χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσής τους, ώστε να καταστούν επισκέψιμα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρία Υπουργέ, έχετε

τον λόγο για τρία λεπτά.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Βουλευτά.

Πράγματι το σπήλαιο παραμένει κλειστό από τον Ιανουάριο του 2019, όταν ξεκίνησε το έργο: «Ανάδειξη Σπηλαίου Πετραλώνων και αναβάθμιση των υποδομών του» στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014 - 2020. Τότε, το 2018 που εντάχθηκε το έργο, εντάχθηκε με βάση την εγκεκριμένη μελέτη από το 2012. Εκπονήσαμε τη μελέτη και την εγκρίναμε το 2012. Κρατήστε το αυτό, έχει σημασία.

Τον Ιούλιο του 2019, όταν αναλάβαμε το Υπουργείο, διαπιστώσαμε ότι δεν είχαν εγκριθεί οι συνοδές μελέτες που προέβλεπε η εγκεκριμένη μελέτη του 2012, βάσει της οποίας, όπως προανέφερα, εντάχθηκε το έργο. Επίσης, δεν είχαν ξεκινήσει ο διεθνής διαγωνισμός για την προμήθεια και τοποθέτηση μεταλλικών στοιχείων και ο τακτικός διαγωνισμός για την προμήθεια και τοποθέτηση ηλεκτρολογικού εξοπλισμού.

Γιατί το λέω αυτό; Γιατί από την αρχή το έργο, τουλάχιστον μέχρι τη στιγμή εκείνη, το πρώτο επτάμηνο, οκτάμηνο, είχε ήδη σημαντικές καθυστερήσεις. Παράλληλα, κατά την υλοποίηση του έργου προέκυψε η ανάγκη εκπόνησης και έγκρισης επιπλέον συμπληρωματικών μελετών.

Επίσης, οι ειδικές συνθήκες που προκάλεσε η πανδημία ήταν μια ακόμα εγγενής αιτία για την καθυστέρηση. Οι δυσχέρειες αυτές εκτός από τις χρονικές καθυστερήσεις επέβαλαν και μεταβολές στο φυσικό αντικείμενο του έργου. Για αυτό τροποποιήσαμε την πράξη. Από 996.000 έγινε μια μικρή αύξηση στις 19 Ιουλίου του 2021 και αυξήθηκε στο 1.053.800 ευρώ. Συγχρόνως δώσαμε μια παράταση στον χρόνο υλοποίησης, ενώ έπρεπε με βάση την ένταξη του 2018 να περατωθεί στις 5 Ιουλίου του 2022. Σήμερα ο προγραμματισμός με τα επιπλέον έργα που θα γίνουν φτάνει στις 31 Δεκεμβρίου του 2022.

Στην τροποποίηση που έγινε προσθέσαμε ένα ακόμα έργο, την προμήθεια υλικού καθαρισμού λιθωματικού διακόσμου, απόσμηξη και μικροβιοκτονία του σπηλαίου προϋπολογισμού 100.000. Σήμερα το έργο είναι σε πλήρη εξέλιξη. Οι υπηρεσίες ανταποκρίνονται πλήρως στο χρονοδιάγραμμα της τροποποίησης της ένταξης.

Επομένως, για το συγκεκριμένο έργο δεν έχουμε ανησυχία ότι θα περατωθεί στο τέλος αυτού του χρόνου, διότι ήδη οι αναγκαίες μελέτες από τον Αύγουστο του 2019 γίνονται με τους ρυθμούς που πρέπει και εγκρίνονται επίσης με τους ρυθμούς που πρέπει. Η τελευταία υπεβλήθη στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου στις 2 Φεβρουαρίου, πριν από μερικές μέρες δηλαδή, και ήδη ετοιμάζεται η εγκριτική της διαδικασία. Επομένως, θεωρώ ότι ως προς το σπήλαιο στο τέλος αυτού του χρόνου θα είμαστε έτοιμοι.

Επίσης, όπως και εσείς αναφέρατε, έχει ενταχθεί και η αναβάθμιση για επανέκθεση των συλλογών του μουσείου με έναν προϋπολογισμό 529.000. Και εδώ οι διαδικασίες προχωρούν ικανοποιητικά και στους διαγωνισμούς και στην αυτεπιστασία. Επομένως και για αυτό το έργο θεωρούμε ότι θα τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα ώστε μέχρι τον Ιούνιο του 2023 να λειτουργεί και αυτό.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Πάνα, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι σήμερα έχουμε τη διαβεβαίωση ότι θα τηρηθούν τα συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα σε ό,τι αφορά τον ορίζοντα ολοκλήρωσης των εργασιών στην περιοχή του Σπηλαίου των Πετραλώνων και για τα δύο συγκεκριμένα έργα της περιφέρειας που χρηματοδοτείται από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας που αποτελούν βέβαια πολύ σημαντική περίπτωση να γίνουν και να δημιουργήσουν άλλες συνθήκες ζωής κοινωνικής, οικονομικής για τη συγκεκριμένη περιοχή.

Θα ήθελα εδώ να τονίσω πως ιδιαίτερα με την ολοκλήρωση των εργασιών η περιοχή της Χαλκιδικής, τα Πετράλωνα, το χωριό και γενικότερα η περιοχή του ευρύτερου Δήμου Προποντίδας και όλης της βόρειας Ελλάδας θα προσελκύσει μεγάλο αριθμό επι-

σκεπών αλλά και το τέλος αυτών των εργασιών, όπως αντιλαμβάνεστε, κύριε Υπουργέ, αναμένουν με ιδιαίτερη αγωνία και οι κάτοικοι της περιοχής καθώς θα τους δοθεί η δυνατότητα να δραστηριοποιηθούν γύρω από αυτό. Αυτό είναι ένα αίτημα χρόνων από όλους τους συμπολίτες μου που πραγματικά εκτός της πανδημίας που έχει πλήξει σημαντικά τα τελευταία χρόνια κάθε κλάδο, βλέπουν τον τόπο τους να μαραζώνει που έπρεπε αυτή τη στιγμή να υποστηριχθεί με αναπτυξιακές δραστηριότητες σχετικά με την τόνωση της τοπικής οικονομίας, του τουρισμού αλλά και του πολιτισμού και να αποτελέσει σημείο αναφοράς.

Τα συγκεκριμένα ερωτήματα να ξέρετε ότι είναι και ένα πάγιο αίτημα και του Δήμου Νέας Προποντίδας, ο οποίος πραγματικά και αυτός ενδιαφέρεται για την εξέλιξη όλης αυτής της προσπάθειας. Θέλω να πιστεύω και η πρότασή μου είναι ότι πέρα από αυτές τις εργασίες, πρέπει να υποστηρίξουμε το Σπήλαιο των Πετραλώνων όσο περισσότερο γίνεται, να το διαφημίσουμε όσο περισσότερο γίνεται, γιατί θεωρώ ότι είναι από τα μνημεία τα οποία πραγματικά μπορούν να αποτελέσουν πόλο έλξης όχι μόνο για την περιοχή της Χαλκιδικής, αλλά και ευρύτερα. Και ξέρετε καλά ότι στην Χαλκιδική υπάρχει ένα πολύ μεγάλο εύρος τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Χαρακτηριστικά θα σας αναφέρω ότι πριν υπάρξουν εργασίες, υπήρχε μια διαδικασία από πάρα πολλά ξενοδοχεία να έρχονται τουρίστες και να επισκέπτονται το κτήριο. Άρα αυτό αναβαθμίζει την περιοχή, αλλά κυρίως μας δείχνει ότι έχουμε τη δυνατότητα να δραστηριοποιηθούμε και σε άλλους τομείς πέρα από τον τουρισμό και να αναβαθμίσουμε τον πολιτισμό στην περιοχή αυτή.

Χαίρομαι που έχουμε αυτές τις απαντήσεις σήμερα και ευελπιστώ ότι θα τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα, καθώς είναι πάρα πολύ σημαντικό και είναι κάτι το οποίο το περιμένουν και οι κάτοικοι της περιοχής και η Χαλκιδική.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ (Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού): Κύριε συνάδελφε, κύριε Βουλευτά, θα συμφωνήσω απολύτως μαζί σας ότι, το Σπήλαιο των Πετραλώνων είναι ένας πολύ σημαντικός αρχαιολογικός χώρος, είναι ένα εξέχον μνημείο της φύσης και σε κάθε περίπτωση αποτελεί έναν σημαντικό τουριστικό προορισμό για τους επισκέπτες της Χαλκιδικής.

Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι πριν κλείσει το σπήλαιο, το 2018, το 2017, η επισκεψιμότητα κυμαινόταν ανάμεσα στις εξήντα πέντε και τις εβδομήντα χιλιάδες τουρίστες. Επομένως, ήδη, υπάρχει ένα στοιχείο -και όχι όταν ο τουρισμός ήταν στην κορύφωσή του- ότι το σπήλαιο αυτό προκαλεί το ενδιαφέρον των τουριστών. Επομένως, όπως και όλα τα μνημεία πολιτισμού, είναι στην πραγματικότητα, εκτός από ένα πολιτιστικό αγαθό, ένας σημαντικός πόλος οικονομικής ανάπτυξης και δύναμης για την τοπική κοινωνία και όχι μόνο, γιατί εν τέλει όλα αυτά συγκλίνουν στην εθνική οικονομία.

Επίσης, είμαι σίγουρη ότι γνωρίζετε -έχουμε συζητήσει κι άλλη φορά εδώ για το Μουσείο του Πολυγύρου, το οποίο προχωρεί και εξελίσσεται πολύ καλά- ότι το Υπουργείο Πολιτισμού επενδύει στη Χαλκιδική.

Πρώτα - πρώτα γιατί το οφείλει, υπό την έννοια ότι είναι και η Χαλκιδική, όπως και όλες οι περιοχές της πατρίδας μας, ένας τόπος με πολύ σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα. Επομένως, και για λόγους κοινωνικούς, παιδευτικούς, είναι προφανές ότι τα μνημεία πρέπει να συντηρούνται και να αναδεικνύονται. Συγχρόως, η Χαλκιδική είναι και ένας πάρα πολύ σημαντικός προορισμός, διότι έχει και το μοναδικό φυσικό περιβάλλον, το οποίο διαθέτει, μαζί με το πολιτιστικό του απόθεμα. Επομένως, κάθε παρέμβαση πολιτισμού βοηθάει ιδιαίτερα την τοπική οικονομία και την τοπική κοινωνία.

Όπως σας είπα και στην πρωτολογία μου, θεωρώ ότι, τουλάχιστον σήμερα που μιλάμε, τα χρονοδιαγράμματα τηρούνται και οι αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες, αλλά και εμείς, παρακολουθούμε τα έργα, παρακολουθούμε το συγκεκριμένο έργο και θεωρώ ότι θα πετύχουμε τους χρόνους για τους οποίους έχουμε δεσμευθεί.

Από την άλλη πλευρά, οφείλω να πω ότι με τα έργα που γίνον-

τα σήμερα, ιδιαίτερα στο σπήλαιο, εξυπηρετούνται και οι δύο αρχές, αφ' ενός μεν της προστασίας του ίδιου του μνημείου της φύσης και του ανθρώπου -και γι' αυτό σας μίλησα για το επιπλέον έργο που προσθέσαμε, που έχει να κάνει αποκλειστικά με την προστασία του μνημείου. Από την άλλη πλευρά, πάλι με έργα τα οποία γίνονται, όπως για παράδειγμα η δυνατότητα πρόσβασης των ΑΜΕΑ, το σπήλαιο μπορεί να προσελκύσει και εξ αυτού του λόγου και άλλες ομάδες τουριστών που μέχρι σήμερα είχαν δυσκολία. Γιατί δεν είναι μόνο τα ΑΜΕΑ, είναι και άνθρωποι κάτω ηλικίας με άλλου είδους προβλήματα ασθενειών, που όταν υπάρχουν οι υποδομές που διευκολύνουν την πρόσβαση, αυτόματως, οι ίδιοι θέλουν να γίνουν κοινωνοί και να μοιραστούν το συγκεκριμένο πολιτιστικό αγαθό.

Επομένως, το Υπουργείο Πολιτισμού κινείται σε αυτές τις δύο κατευθύνσεις. Εδώ είμαστε και ό,τι προκύψει με πολλή χαρά να σας ενημερώσω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ κι εσάς, κύριε Πάνα.

Στο σημείο αυτό θέλω να κάνω μια ανακοίνωση προς το Σώμα.

Οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Προστασίας του Πολίτη, Δικαιοσύνης, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών και Εξωτερικών, κατέθεσαν στις 14-2-2022 τα εξής σχέδια νόμου:

1. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ινδίας»
2. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μαλαισίας».
3. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Μαυρικού και της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας».
4. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κένυας».
5. «Κύρωση της Συμφωνίας Αεροπορικών Υπηρεσιών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ρουάντα».

Όλα αυτά τα νομοσχέδια παραπέμπονται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Προχωράμε τώρα στις ερωτήσεις που αφορούν τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Χρήστο Σταϊκούρα.

Θα συζητηθεί η τέταρτη με αριθμό 368/31-1-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας της Ελληνικής Λύσης κ. Βασιλείου Βιλιάρδου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Ειδική εκκαθάριση της «ΛΑΡΚΟ» και εκτίμηση της αξίας της».

Κύριε Βιλιάρδο, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα ήθελα την ανοχή σας για λίγο.

Καληπέρα, κύριε Υπουργέ. Ευχαριστώ πολύ για την παρουσία σας. Έχουν βέβαια περάσει τρεις μήνες και αρκετές αναβολές από τότε που κατέθεσα την ερώτησή μου.

Στο θέμα μας η «ΛΑΡΚΟ» είναι μια ιστορική βαριά βιομηχανία της Ελλάδας με μεγάλη σημασία, ενώ ιδρύθηκε το 1963 από τον κ. Μποδοσάκη. Είναι η μεγαλύτερη παραγωγός νικελίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το 40% της παραγωγής της, έχοντας περί το 2% της ετήσιας παγκόσμιας παραγωγής, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά μαζί με όλα όσα λέμε. Μέτοχοι της «ΛΑΡΚΟ» είναι το ΤΑΙΠΕΔ με 55,2%, η ΔΕΗ με 11,4% και η Εθνική Τράπεζα με 33,4%.

Το 2012 η «ΛΑΡΚΟ» μεταφέρθηκε στο ΤΑΙΠΕΔ, που με τη σειρά του μεταφέρθηκε στο Υπερταμείο, όπως σχεδόν όλα τα περιουσιακά στοιχεία της χώρας μας ως εγγύηση για τα χρέη μας που η δική σας Κυβέρνηση αύξησε με τα δανεικά των 44 δις εκατομμυρίων που δυστυχώς σπατάλησε.

Το 2013 η Κομισιόν ξεκίνησε επίσημα έρευνα όσον αφορά το θέμα των κρατικών ενισχύσεων προς τη βιομηχανία, κάτι που θεωρείται ως συνήθης μεθόδευση για το ξεπούλημα, όπως με την «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ», με την «ΤΡΑΙΝΟΣΕ», κ.λπ.. Η «ΛΑΡΚΟ» είχε τζίρο

περί τα 200 εκατομμύρια ευρώ με στοιχεία του 2015, ενώ απασχολούσε άμεσα έως χίλιους διακόσιους εργαζόμενους και έμμεσα έως είκοσι δύο χιλιάδες κυρίως στη Φθιώτιδα όπου είναι το εργοστάσιο της Λάρυμνας, αλλά και στα μεταλλεία της στην Εύβοια, στη Βοιωτία και στην Καστοριά, ενώ στα Σέρβια Κοζάνης εξορύσσει λιγνίτη για τη ΔΕΗ, κάτι πολύ σημαντικό για το κόστος παραγωγής.

Με βάση τις οικονομικές καταστάσεις του 2015, τις τελευταίες που βρήκαμε, η καθαρή της θέση ανερχόταν στα 12,5 δισεκατομμύρια όσο είχε καταχωρηθεί στον απολογισμό του 2018 με συσσωρευμένες ζημιές 96,9 εκατομμύρια. Όπως διαβάσαμε όμως και θα καταθέσουμε στα Πρακτικά η καθαρή της θέση είναι πλέον αρνητική στα 308 εκατομμύρια, ενώ την τριετία '15 - '18 έχει εγγράψει ζημιές 148 εκατομμύρια. Στον απολογισμό του 2019 είχε διαγραφεί η αξία της, ενώ στον προϋπολογισμό του 2022 είναι καταχωρημένη στα 60,3 εκατομμύρια όσον αφορά το 55% του ΤΑΙΠΕΔ.

Τι ακριβώς συμβαίνει εδώ; Συνεχίζοντας μετά από μια περίοδο απαξίωσης το εργοστάσιο χρειάζεται επενδύσεις αναβάθμισης, οι οποίες διαβάζουμε ότι υπολογίζονται στα 200 έως 500 εκατομμύρια.

Το κόστος παραγωγής του νικελίου τώρα με τις υπάρχουσες δομές της «ΛΑΡΚΟ» εκτιμά ότι ήταν το 2015 στα 16.000 δολάρια ο τόνος, αν και έκτοτε έχει αναφερθεί μια υψηλότερη τιμή. Την Παρασκευή η τιμή του νικελίου ήταν στα 24.054 δολάρια, μια τιμή που πρέπει να καλύπτει το κόστος παραγωγής και επιτρέπει κέρδη.

Εκτός αυτού εάν η «ΛΑΡΚΟ» επενδύσει στην υδρομεταλλουργία θα είναι σε θέση να παράγει έως τρεις χιλιάδες τόνους κοβαλτίου ετησίως, αλλά και τους Έλληνες φορολογούμενους. Το σύνολο αυτών που θα πω είναι στις 71.000 χιλιάδες δολάρια ο τόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Βιλιάρδο, σας παρακαλώ να προχωρήσετε στην ερώτησή σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Οι ερωτήσεις μας εδώ είναι οι εξής: Πρώτον ποια είναι η καθαρή θέση της επιχείρησης σήμερα; Ποια είναι η αξία του αποθέματος του μεταλλεύματος; Πώς προκύπτει η καθαρή θέση των 60,3 εκατομμυρίων στον προϋπολογισμό του 2022; Και δεύτερον ποια είναι η οικονομική πορεία της «ΛΑΡΚΟ» την περίοδο '15 - '20 και ποια η παραγωγή της σε τόνους νικελίου; Υπήρξε μήπως μείωση των πωλήσεων της το 2020 - '21 παρά το ότι αυξανόταν η τιμή και αν να γιατί; Ποιες είναι οι αναγκαίες επενδύσεις.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Θα μιλήσω με ειλικρίνεια και απόλυτο σεβασμό απέναντι στους εργαζόμενους, αλλά και τους Έλληνες φορολογούμενους. Το σύνολο αυτών που θα πω είναι στις αποφάσεις του Μονομελούς Εφετείου Αθηνών το 2020 και της αίτησης του ελληνικού δημοσίου, τα οποία και καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Αξιότιμε κύριε συνάδελφε, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας παρέλαβε και κλήθηκε να διαχειριστεί μια οικονομικά μη βιώσιμη κατάσταση, αποτέλεσμα συσσωρευμένων αρνητικών αποτελεσμάτων, κακής οικονομικής διαχείρισης πολλών ετών, αλλά και απραξίας της προηγούμενης κυβέρνησης.

Εξηγούμαι.

Πρώτον, τα ταμειακά διαθέσιμα της εταιρείας το 2019 ήταν μηδενικά.

Δεύτερον, λόγω συσσωρευμένων ζημιών και διαδοχικών ζημιολογίων χρήσεων από το παρελθόν, η αρνητική καθαρή θέση της εταιρείας ήταν μείον 160 εκατομμύρια στις αρχές του 2015 και ήταν μείον 407 εκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2019. Πρόκειται για συγκεκριμένα στοιχεία επί των ερωτημάτων που θέσατε. Δηλαδή, η εταιρεία λειτουργούσε επί χρόνια με αρνητικά

ίδια κεφάλαια κινήσεως βασιζόμενη -που;- στην καθυστέρηση εξόφλησης των υποχρεώσεών της.

Τρίτον, την πενταετία 2015 - 2019 σωρεύτηκαν χρέη ύψους 260 εκατομμυρίων ευρώ. Οι ζημιές της εταιρείας ήταν 30 εκατομμύρια ευρώ το 2015, 68 εκατομμύρια ευρώ το 2016, 6 εκατομμύρια ευρώ το 2017, 57 εκατομμύρια ευρώ το 2018 και 99 εκατομμύρια ευρώ το 2019.

Τέταρτον, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές της «ΛΑΡΚΟ» προς προμηθευτές, εργολάβους, τράπεζες, ασφαλιστικά ταμεία και άλλους άγγιξαν τα 500 εκατομμύρια ευρώ. Η μεγαλύτερη οφειλή αφορά στη ΔΕΗ. Αυτή η οφειλή ήταν 144 εκατομμύρια ευρώ το 2012 - υπήρχε οφειλή-, 242 εκατομμύρια ευρώ το 2016, 351 εκατομμύρια ευρώ στις αρχές του 2020. Η οφειλή αυξανόταν -για να έχετε μια εικόνα- 5 με 5,5 εκατομμύρια ευρώ κάθε μήνα.

Θα αφήσω εδώ έναν συνοπτικό πίνακα των οφειλών της 24^{ης} Ιανουαρίου του 2020, όπως με ρωτάτε, κύριε Βιλιάρδο, συνολικού ποσού 485.091.000 ευρώ προς όλους αυτού που αναφέρουμε.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Γι' αυτό και η ΔΕΗ απέστειλε διαδοχικά εξώδικα στην εταιρεία με ημερομηνίες 21 Ιανουαρίου 2020 και 29 Ιανουαρίου του 2020, προγραμματίζοντας διακοπή ηλεκτροδότησης της εταιρείας στις 17 Φεβρουαρίου του 2020, δηλαδή ουσιαστικά κλείσιμο της εταιρείας. Έκλεινε η εταιρεία!

Πέμπτον, η Ελλάδα στις 21 Ιανουαρίου του 2020 -καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά- καταδικάστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για μη συμμόρφωση με τις αποφάσεις περί παράνομων κρατικών ενισχύσεων προς τη «ΛΑΡΚΟ» -πόσο;- 136 εκατομμύρια ευρώ. Σήμερα αυτό με τόκους είναι γύρω στα 170 εκατομμύρια ευρώ.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επιβλήθηκε πρόστιμο στο ελληνικό δημόσιο ύψους 4,4 εκατομμυρίων ευρώ ανά εξάμηνο καθυστέρησης από το 2017 μέχρι την εκτέλεση της απόφασης και κατ' αποκοπή ποσό ύψους 5,5 εκατομμυρίων ευρώ. Μόλις πήρα την απόφαση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αρχής γενομένης από την 10^η Φεβρουαρίου, εντός σαράντα πέντε ημερολογιακών ημερών, πρέπει να πληρώσουμε τα 5,5 εκατομμύρια.

Έκτον, σύμφωνα με την εταιρεία, ο τελευταίος δημοσιευμένος ισολογισμός ήταν το 2014. Για τις μετέπειτα χρήσεις δεν είχαν συνταχθεί καν χρηματοοικονομικές καταστάσεις, οι οποίες να έχουν εγκριθεί τουλάχιστον από το διοικητικό συμβούλιο.

Έβδομον, η εταιρεία διαχρονικά επιδείκνυε σοβαρό έλλειμμα στην τήρηση των περιβαλλοντικών όρων του εργοστασίου με κίνδυνο την τήρηση της άδειας λειτουργίας του από το 2016. Τελευταία πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση ήταν το 2012.

Τέλος, όγδοον -το είπατε- η εταιρεία διαθέτει απαρχαιωμένο εξοπλισμό που καθιστά τη «ΛΑΡΚΟ» μη ανταγωνιστική, ανεξαρτήτως των διεθνών τιμών του νικελίου. Ενδεικτικά αναφέρω, σύμφωνα με την εικόνα που έχουμε από την εταιρεία, ότι ο βασικός εξοπλισμός της «ΛΑΡΚΟ» είναι της δεκαετίας του 1970, με το πιο πρόσφατο καμίνι να κατασκευάζεται το 1979 και έκτοτε να μην έχει γίνει καμμία ουσιαστική επένδυση.

Απαιτούνται, συνεπώς, κεφάλαια για τον εκσυγχρονισμό της δραστηριότητας εξόρυξης και παραγωγής νικελίου και την περιβαλλοντική συμμόρφωση.

Κύριε συνάδελφε, συνεπώς με βάση το πρώτο σας ερώτημα, αυτήν την εικόνα της εταιρείας, παραλάβαμε. Αυτή είναι η πραγματικότητα και όχι ο φανταστικός ιδεατός κόσμος που κάποιοι επικαλούνται ανεύθυνα.

Με την έναρξη του σχεδίου εξυγίανσης της Κυβέρνησης, δηλαδή τον νόμο που ψηφίστηκε για την εγκατάσταση της ειδικής διαχείρισης τον Μάρτιο του 2020 έγιναν άμεσα οι αναγκαίες προσπάθειες εξορθολογισμού του κόστους, τόσο σε επιχειρησιακό όσο και σε χρηματοοικονομικό επίπεδο, με τη συμβολή των ερ-

γαζομένων που είχαν μεσοσταθμική περικοπή 25% στις απολαβές τους, αφού η εταιρεία –νομίζω, το αντιλαμβάνεστε- ήταν αδύνατον να συνεχίσει να λειτουργεί με ζημιές 99 εκατομμύρια ευρώ κάθε έτος. Η εγκατάσταση της ειδικής διαχείρισης επιλέχθηκε από την Κυβέρνηση ως η μόνη λύση που θα μπορούσε να κρατήσει την εταιρεία ανοικτή, χωρίς να βρεθούν οι εργαζόμενοι στον δρόμο και ο στόχος αυτός μέχρι σήμερα επιτεύχθηκε.

Η εταιρεία την τριετία 2020-2022 αποπλήρωσε όλες τις υποχρεώσεις που σχηματίστηκαν την περίοδο αυτής της τριετίας σε εργαζόμενους ΔΕΗ, εργολάβους και προμηθευτές, χωρίς να σταματήσει ούτε μια μέρα η παραγωγή νικελίου και χωρίς να έχει προχωρήσει σε απόλυση ενός εργαζομένου.

Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων –και κλείνω σε αυτό το σημείο- και στην κρατική χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό 52 εκατομμυρίων ευρώ για πρώτη φορά την τελευταία δεκαετία. Πενήντα δύο εκατομμύρια ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό που πήγαν και στη ΔΕΗ για να μπορεί να λειτουργεί η εταιρεία μετά τα εξώδικα και στους εργαζόμενους για απολαβές, για μισθοδοσία. Απόδειξη ότι μας ενδιαφέρει η εταιρεία και όλοι οι εργαζόμενοί της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Τον λόγο έχει ο κ. Βιλιάρδος για τρία λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Προφανώς, θα φροντίσετε να διατηρήσουν τη θέση τους εργαζόμενοι ό,τι και να γίνει μετά το ξεπούλημα της.

Τώρα, τα στοιχεία που είπατε είναι πραγματικά απογοητευτικά, αλλά η διαχείριση των εταιρειών του δημοσίου είναι γνωστή και διαχρονική. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει πώς είναι αιτιολογημένη, όπως δεν είναι αιτιολογημένο ούτε το ξεπούλημα λόγω της κακοδιαχείρισης της οποιαδήποτε εταιρείας. Γιατί δεν φροντίσατε αλήθεια να έχει καταρτίσει ισολογισμό η «ΛΑΡΚΟ» μετά το 2014 που όπως είπατε είναι ο τελευταίος; Καλό θα ήταν πάντως, κύριε Υπουργέ, παρεμπιπτόντως να σταματήσετε επιτέλους να παράγετε δίδυμα ελλείμματα και δίδυμα χρέη, αντί πλούτου, παύοντας να σπαταλάτε τα χρήματα των Ελλήνων και σταματώντας τη διεθνή ζητιανιά για δανεικά που σας αναγκάζουν να ξεπουλάτε τα πάντα, εξαθλιώνοντας τους Έλληνες. Επίσης, να μην μπορείτε να επενδύσετε σε παραγωγικές εταιρείες του δημοσίου. Είναι απαράδεκτη αυτή η μιζέρια που χαρακτηρίζει πραγματικά την Κυβέρνησή σας.

Στο θέμα μας τώρα, προωθείται το ξεπούλημα της «ΛΑΡΚΟ» από τη Νέα Δημοκρατία με τη γνωστή συνταγή Χατζηδάκη, με τον τεμαχισμό της, δηλαδή, σε μεταλλεία και εργοστάσιο, καθώς επίσης με την απαξίωσή της, μεταξύ άλλων, με τη βοήθεια άρθρων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς επίσης με τα γνωστά πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα οποία γνωρίζουμε από την «ΤΡΑΙΝΟΣΕ», από την «Ολυμπιακή» κ.λπ.

Παρουσιάζεται επιπλέον ως αιτία της απαξίωσής της το μισθολογικό κόστος, σημειώνοντας πώς με στοιχεία του ισολογισμού του 2015 –αυτών έχουμε εμείς, θα τον καταθέσω στα Πρακτικά- τα έξοδα προσωπικού της ήταν συνολικά 53,8 εκατομμύρια για χίλια εκατόν τριάντα τρία άτομα μέσω προσωπικό. Δηλαδή, περί τις 47.480 ανά άτομο ετησίως μαζί με τις εισφορές. Οπότε, με δεκατέσσερις μισθούς, 3.390 ευρώ τον μήνα.

Με βάση πιο πρόσφατα στοιχεία σε άρθρο της «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ» ο μέσος ετήσιος μισθός είναι πλέον 44.000. Δηλαδή, με δεκατέσσερις μισθούς 3.142 μεικτά τον μήνα για ένα βαρύ και ανθυγιεινό επάγγελμα, με πολλά ατυχήματα, χωρίς να αποκλείεται η κακοδιαχείριση, τόσο όσον αφορά το προσωπικό της όσο και τους συνήθεις κομματικούς διορισμούς.

Βέβαια, τώρα απολύθηκαν όλοι με επιβάρυνση του δημοσίου. Όπως λέγεται, κατά παραγγελία των ενδιαφερομένων, στους οποίους προσφέρεται επιπλέον μια πενταετία για τη συμμόρφωσή τους με τους περιβαλλοντικούς όρους, εάν βέβαια το έχουμε το καταλάβει σωστά, αλλά θα μας το εξηγήσετε. Το ξεπούλημα προωθείται τμηματικά, πρώτον, ως εργοστάσιο που έχει σταματήσει σε μεγάλο βαθμό να λειτουργεί και απαξιώνεται –το είπατε και εσείς- ως μεταλλεία που έχουν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον.

Εν προκειμένω, αναφέρεται πώς υπάρχει ενδιαφέρον για τον διαγωνισμό, μεταξύ άλλων, από τον εθνικό μας εργολάβο, από

την «ΤΕΡΝΑ» που έχει υποβάλει πρόταση για τα μεταλλεία, αλλά όχι για το εργοστάσιο. Τουλάχιστον, αυτό γνωρίζουμε εμείς.

Η πρόταση είναι σε συνεργασία με την «AD INDUSTRIES» που όπως φαίνεται έχει συμμετοχή στο εργοστάσιο κατεργασίας νικελίου στα Σκόπια, ενδεχομένως με στόχο τη μεταφορά της κατεργασίας εκεί για να αποφευχθεί το κόστος αναβάθμισης για χαμηλότερο εργατικό κόστος και για φθηνότερο ρεύμα, αν όχι στην Τουρκία που κατασκεύασε πρόσφατα καινούριο εργοστάσιο. Προφανώς θα ήταν έγκλημα η εξαγωγή ακατέργαστου Νικελίου, όπως συμβαίνει σε μεγάλο βαθμό με την «ELDORADO GOLD» στις Σκουριές, αντί να καταργάεται στην Ελλάδα για να γίνει η βάση βιομηχανίας παραγωγής μπαταριών και ηλεκτρικών οχημάτων με προστιθέμενη αξία, με απασχόληση και έσοδα για το δημόσιο. Είναι κάτι που έχουμε εμείς στο πρόγραμμά μας προ πολλού ενώ το έχει προτείνει σε πρόσφατη μελέτη της η «MCKENZIE» που την έχουμε καταθέσει στο παρελθόν στα Πρακτικά.

Πρέπει φυσικά να εκπονηθεί ένα συνολικό σχέδιο που θα αφορά το τι θα μπορεί να προσφέρει η «ΛΑΡΚΟ» στην Ελλάδα μαζί με την ηλεκτροκίνηση, εκμεταλλευόμενοι ως κράτος επιπλέον τα ποσά του Ταμείου Ανάκαμψης και την πράσινη ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διευκρινιστικά δεν έχουμε καμία απολύτως προκατάληψη ως προς το να παραμείνει κρατική η «ΛΑΡΚΟ» αφού αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να υπάρξει εγχώρια παραγωγή και να στηριχθεί η απασχόληση.

Οι ερωτήσεις μας εδώ είναι οι εξής. Πρώτον, ποια είναι η εμπορική αξία, η αποτίμηση της επιχείρησης και των τμημάτων της, δηλαδή των μεταλλείων και του εργοστασίου; Επίσης, πώς προκύπτει χωρίς τα πιθανά πρόστιμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεύτερον, έχετε φροντίσει για τη συνέχιση της λειτουργίας της στην Ελλάδα σε σχέση τόσο με το εργοστάσιο κατεργασίας όσο και με τα μεταλλεία της;

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Κύριε Σταϊκούρα, έχετε τον λόγο. Όσο πιο σύντομα μπορείτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ πιο σύντομος.

Κύριε συνάδελφε, μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν. Είδα και άκουσα τους εργαζόμενους που συναντήθηκαν με κόμματα της Αντιπολίτευσης κι έχω την επιστολή του πρώην Υπουργού των Οικονομικών, στις 28-3-2019, προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή που μιλάει για αποκρατικοποίηση. Ακούω δε το ΚΙΝΑΛ να λέει για εξυγίανση, δεν μας εξήγησε τι είναι εξυγίανση. Γιατί εξυγίανση κάנוμε εμείς.

Η καθαρή θέση, κύριε συνάδελφε, της εταιρείας ήταν αρνητική 407 εκατομμύρια ευρώ. Αν συμπεριλάβουμε σ' αυτή και τις κρατικές ενισχύσεις τότε η λογιστική αξία ήταν αρνητική περίπου κατά 600 εκατομμύρια ευρώ. Δεν νομίζω συνεπώς κανείς –επειδή επαναλάβετε αυτή τη λέξη- να μπορεί να στοιχειοθετήσει την αναφορά περί ξεπουλήματος σε κάτι που έχει λογιστική αξία μείον 600 εκατομμύρια ευρώ. Δεν ξέρω πως συνάδει το ξεπούλημα με μείον 600 εκατομμύρια.

Όσον αφορά στο ερώτημά σας περί εμπορικής αξίας της εταιρείας, αυτή για να προσδιοριστεί θα πρέπει κάποιος να εξετάσει το σύνολο των ταμειακών ροών που θα επιτύχει η εταιρεία στο μέλλον. Προκειμένου η εταιρεία να έχει θετικές ταμειακές ροές, θα πρέπει να υλοποιηθούν οι αναγκαίες επενδύσεις έτσι ώστε να καταστεί η παραγωγική βάση της ανταγωνιστική και να πουλάει σε τιμές πάνω από το κόστος για να βγάζει κέρδος, κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα.

Επιπλέον, καθώς βρίσκονται σε εξέλιξη οι δυο διαγωνιστικές διαδικασίες από το ΤΑΙΠΕΔ και τον ειδικό διαχειριστή, δεν θα ήταν δυνατόν να δημοσιοποιηθούν εκτιμώμενες αξίες των περιουσιακών στοιχείων. Επίσης, ακριβώς επειδή οι διαγωνισμοί βρίσκονται σε εξέλιξη, το ελληνικό δημόσιο –όπως σωστά αναφέρατε- καλείται να διευθετήσει μια σειρά σημαντικών ζητημάτων λειτουργίας της εταιρείας, ενδεικτικά θέματα αδειοδοτήσεων,

περιβαλλοντικά θέματα, χιλιάδες αυθαιρέτα που φέραμε πρόσφατα στη Βουλή, τα οποία όμως δυνητικά ενισχύουν την αξία των περιουσιακών στοιχείων.

Επιπλέον, με το πλάνο εξυγίανσης της Κυβέρνησης η εταιρεία προσδοκείται να συνεχίσει τη λειτουργία της. Αν η εταιρεία βρει επενδυτή ο οποίος θα προχωρήσει στις αναγκαίες επενδύσεις, τότε δυνητικά θα είναι πολύ σημαντικό περιουσιακό στοιχείο για την παραγωγή προστιθέμενης αξίας. Αναφερθήκατε στην πρωτολογία σας και σε άλλα στοιχεία, όπως είναι η υδρομεταλλουργία. Συμφωνώ μαζί σας.

Επίσης, είναι γνωστό -και το είπατε- ότι οι αξίες του νικελίου ανεβαίνουν παγκοσμίως. Ανεβαίνουν όμως και οι τιμές των πρώτων υλών που χρειάζεται η εταιρεία για την παραγωγή, δηλαδή, το ρεύμα, το πετρέλαιο, ο γαϊάνθρακας. Η αύξηση των τιμών είναι αποτέλεσμα της αύξησης της ζήτησης τόσο για τη βιομηχανία της ηλεκτροκίνησης, όσο και για πολλές άλλες βιομηχανίες και εφαρμογές.

Η ανάγκη της παγκόσμιας βιομηχανίας για νικέλιο είναι κάτι γνωστό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Σε κάθε περίπτωση, όμως -και εδώ νομίζω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε-, προκειμένου η εταιρεία να μπορεί να γίνει ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο και να μπορέσει να δώσει την προστιθέμενη αξία της χώρας, θα πρέπει να βρεθεί επενδυτής ο οποίος θα κάνει τις επενδύσεις, θα την εκσυγχρονίσει. Άρα το πρώτο ζήτημα είναι να βρεθεί επενδυτής.

Πού βρισκόμαστε, συνεπώς, σήμερα; Σήμερα βρισκόμαστε στο στάδιο των δεσμευτικών προσφορών. Εκτιμούμε ότι μέχρι αύριο, αύριο καλύτερα, θα συνέλθει το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ, προκειμένου να πάμε στην επόμενη φάση που είναι οι τριάντα ημέρες. Τι θα γίνει τότε; Στόχος είναι η προσέλκυση αξιόπιστων επενδύσεων που θα διασφαλίσουν τη βιωσιμότητα της μεταλλευτικής και μεταλλουργικής δραστηριότητας της «ΛΑΡΚΟ» και η κάλυψη από την πολιτεία και τον ιδιώτη όλων των εργαζομένων.

Ειδικότερα, όπως σας είπα το πιθανότερο αύριο, υποβάλλονται στους υποψήφιους επενδυτές τα τελικά σχέδια συμβάσεων για τους δύο ανεξάρτητους παράλληλους διεθνείς ανοικτούς διαγωνισμούς -αυτό επιβάλλεται από το 2014-, για να μπορέσουμε να μηδενίσουμε τις κρατικές ενισχύσεις 136 εκατομμυρίων ευρώ, που θα πρέπει να ξεκινήσουμε να πληρώνουμε σαραντα πέντε ημέρες από σήμερα, που διενεργούνται από το ΤΑΙΠΕΔ για τα περιουσιακά στοιχεία του ελληνικού δημοσίου και τον ειδικό διαχειριστή της «ΛΑΡΚΟ», προκειμένου να υποβάλουν δεσμευτικές προσφορές. Πότε; Εντός τριάντα ημερών, δηλαδή μέχρι μέσα Μαρτίου.

Παράλληλα -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, σε ένα λεπτό-, τακτοποιούνται μια σειρά από εκκρεμή ζητήματα από τα συναρμόδια Υπουργεία σε θέματα περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, αδειών λειτουργίας, αυθαιρέτων κτισμάτων, προκειμένου να μην αποτελούν εμπόδιο στην επίτευξη του βέλτιστου τιμήματος και στους δύο διαγωνισμούς και ταυτόχρονα, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις ώστε ο νέος επενδυτής να προχωρήσει στις απαραίτητες επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό της εξόρυξης παραγωγής, προκειμένου να εισέλθει η εταιρεία σε αναπτυξιακή τροχιά.

Επίσης, η Κυβέρνηση μέσω του αρμοδίου Υπουργείου Εργασίας αναζητά τις βέλτιστες λύσεις για το σύνολο των εργαζομένων.

Σήμερα χάρη στις ενέργειες της Κυβέρνησης η «ΛΑΡΚΟ» παραμένει ανοιχτή -θα είχε κλείσει, σας είπα για ποιους λόγους- και βρίσκεται σε αναζήτηση στρατηγικού επενδυτή, προκειμένου να διαμορφωθούν οι συνθήκες συνέχισης της δραστηριότητάς της. Η ομοιογενής εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση της «ΛΑΡΚΟ» απαιτεί σοβαρότητα, ειλικρίνεια, διακομματική συναίνεση ως προς την επόμενη μέρα.

Έχουμε όλοι χρέος και ευθύνη απέναντι στους εργαζόμενους αλλά και στο σύνολο των Ελλήνων φορολογουμένων. Όσοι σήμερα εκστομίζουν εύκολες υποσχέσεις, απέτυχαν να βρουν λύση όταν μπορούσαν, διογκώνοντας το πρόβλημα.

Δεν υπάρχουν περιθώρια για χάσιμο άλλου χρόνου. Είναι η ώρα των αποφάσεων, των πράξεων, της ευθύνης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας): Προχωράμε στην πρώτη με αριθμό 374/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κερκύρας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου-Χρήστου Αυλωνίτη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Στο έλεος των συνεπειών της κακοκαιρίας «Μπάλλος» πολίτες, επιχειρήσεις και τοπική αυτοδιοίκηση στην Κέρκυρα».

Έχετε τον λόγο για δύο λεπτά, κύριε Αυλωνίτη, για να παρουσιάσετε την ερώτηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Ευχαριστώ και τον κύριο Υπουργό.

Θα ξεκινήσω με την τελευταία απόφαση του κυρίου Υπουργού για τις εύκολες υποσχέσεις. Όταν έγινε αυτή η πλημμύρα της 14^{ης} Οκτωβρίου στην Κέρκυρα μιλάμε ότι υπέστη το οδικό δίκτυο, οι επιχειρήσεις, γενικά δημόσιοι χώροι τέτοια καταστροφή που ανάγκασε την Κυβέρνηση να στείλει στην Κέρκυρα τον κ. Στυλιανίδη Υπουργό Πολιτικής Προστασίας και τον κ. Τριαντόπουλο Υπουργό Κρατικής Αρωγής παρά τω Πρωθυπουργώ, δηλαδή ανώτατα στελέχη. Εκεί υπήρξαν υποσχέσεις. Γι' αυτό ξεκίνησα με αυτό. Υποσχέσεις που η πρώτη και βασική είναι ότι θα έρθει ο Στρατός. Ήρθε μόνο ένας αξιωματικός.

Σήμερα η εικόνα η οποία είχε διαμορφωθεί στη διάρκεια της πλημμύρας συνεχίζει να υφίσταται, εκτός από ορισμένες σημειώσιμες ενέργειες που έχουν γίνει από το κράτος, από την περιφέρεια σε ένα γεφύρι, στο γεφύρι της Άφρας, σε ένα χωριό το οποίο απεκόπη και στις εκβολές του ποταμιού στο ποτάμι Μεσογγής.

Δεν υπήρξε η αναγκαία βοήθεια και από άποψη προσωπικού και τεχνικών από το κράτος, έτσι ώστε να συνταχθούν οι σχετικοί φάκελοι, οι αποζημιώσεις των ανθρώπων που υπέστη ζημιά το σπίτι τους. Δεν ολοκληρώθηκαν οι φάκελοι που αφορούν τις επιχειρήσεις και κυρίως και πάνω από όλα, δεν έχει γίνει τίποτα εκτός από ένα ποσό των 600.000 ευρώ προς τους δύο δήμους που επλήγησαν περισσότερο, δηλαδή το Δήμο Κεντρικής Κερκύρας και το Δήμο Νότιας Κερκύρας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΛΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Πώς είναι δυνατόν να περιμένουμε την υλοποίηση υποσχέσεων μετά από έξι μήνες, όταν ακόμα και σήμερα -θα αναφέρω στοιχεία- η νότια Κέρκυρα πήρε μόνο 600.000, δεν έχει ολοκληρώσει καν τους φακέλους, δεν έχει πάρει ούτε 1 ευρώ ένας επιχειρηματίας; Γίνεται κάτι μόνο στις εκβολές του ποταμιού της Μεσογγής. Η ΠΙΝ έχει διακόσιες δεκαοκτώ αιτήσεις, εκ των οποίων σαράντα επτά έχουν έρθει για αποζημίωση στην Αθήνα. Όλες οι άλλες είναι ημιτελείς, δεν έχουν συμπληρωθεί. Και ο Δήμος Νότιας Κερκύρας, που δεν έχει και το στελεχιακό δυναμικό, δεν έχει στείλει τίποτα.

Σας ρωτώ λοιπόν και τελειώνω με αυτό που άρχισα. Πού είναι οι υποσχέσεις της κεντρικής κυβέρνησης; Πού είναι οι υποσχέσεις του κ. Στυλιανίδη; Πού είναι οι υποσχέσεις του κ. Τριαντόπουλου, ότι εν πάση περιπτώσει θα βοηθήσουμε; Όταν πηγαίνουμε εκεί και λέμε ότι ήρθαμε όλοι εδώ και θα έρθει και ο στρατός, αντιλαμβάνεστε ότι -για επικοινωνιακούς λόγους- φαίνεται ότι το κράτος μεριμνά.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω να μου απαντήσετε στις ερωτήσεις. Τι ακριβώς βοήθεια δώσατε στην τοπική αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να μου πείτε τι γίνεται με το ακατάσχετο αυτών των πληρωμών, αλλά και ποια είναι η κρατική αρωγή στο σύνολο των ζημιών για πολίτες με εισόδημα χαμηλότερο των 20.000 ευρώ.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαρι-

στώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, η Κυβέρνηση έχει αποδείξει έμπρακτα ότι ανταποκρίνεται άμεσα και αποτελεσματικά στις ανάγκες των συμπατριωτών μας σε πολλές διαδοχικές φυσικές καταστροφές των τελευταίων ετών. Με γνώμονα την ταχύτερη και μεγαλύτερη δυνατή ανακούφιση συμπολιτών μας που, πράγματι, δοκιμάζονται, αποζημιώνουμε άμεσα, ενεργούμε έγκαιρα και στηρίζουμε γενναία, στο πλαίσιο του εφικτού βεβαίως, επιχειρήσεις και περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές.

Το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο κάνετε την ερώτηση, είναι αρμόδιο για την παροχή κρατικής αρωγής σε επιχειρήσεις που έχουν πληγεί από θεομηνίες, ακολουθώντας την οριζόμενη από τον νόμο διαδικασία. Ειδικότερα προβλέπεται επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών από θεομηνίες σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς, που έχουν πληγεί, ίση με το ποσοστό της εκτιμηθείσας ζημίας.

Η επιχορήγηση καλύπτει υλικές ζημιές που προκλήθηκαν σε στοιχεία ενεργητικού, όπως εξοπλισμός, πρώτες ύλες, εμπορεύματα, φορητά αυτοκίνητα δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, αυτοκίνητα επαγγελματικής χρήσης, μέσα παραγωγής συμπεριλαμβανομένου και του εγγείου κεφαλαίου και των αποθηκευτικών προϊόντων, τα οποία καταγράφηκαν ως κατεστραμμένα.

Η καταγραφή και η εκτίμηση των ζημιών πραγματοποιείται από τις επιτροπές κρατικής αρωγής, που συστήνονται με απόφαση του αρμόδιου αντιπεριφερειάρχη σε κάθε περιφερειακή ενότητα. Κατόπιν της οριοθέτησης της πληγείσας περιοχής και τη διαπίστωση της έκτασης των ζημιών, ο αρμόδιος αντιπεριφερειάρχης διαβιβάζει στο Υπουργείο Οικονομικών φάκελο με τη συγκεντρωτική κατάσταση των επιχειρήσεων και των φορέων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επλήγησαν, καθώς και των εκτιμώμενων ζημιών.

Για την έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων απαραίτητες προϋποθέσεις είναι: Πρώτον, η έκδοση προηγούμενων ΚΥΑ οριοθέτησης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, με επισπεύδον το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, με το οποίο τι γίνεται; Οριοθετούνται οι περιοχές που έχουν πληγεί από θεομηνίες.

Δεύτερον, η καταγραφή ζημιών των εν λόγω επιχειρήσεων από τις επιτροπές κρατικής αρωγής της αρμόδιας περιφέρειας και αποστολή της συγκεντρωτικής κατάστασης των επιχειρήσεων που επλήγησαν, μαζί με τα δικαιολογητικά όμως, στο Υπουργείο Οικονομικών.

Συνεπώς, εφόσον εκδοθεί η απόφαση οριοθέτησης των περιοχών, το Υπουργείο Οικονομικών θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες σε συνεργασία με την αρμόδια περιφέρεια για την ολοκλήρωση της επιχορήγησης των επιχειρήσεων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Αυλωνίτη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας, αλλά να είστε σύντομος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, υπέβαλα αυτή την ερώτηση για να πάρω κάποια απάντηση, γιατί μας βλέπει πολύς κόσμος στην Κέρκυρα και μάλιστα επιχειρήσεις και άνθρωποι των οποίων καταστράφηκε το νοικοκυριό και κυρίως οι δήμαρχοι. Όμως, δεν πήρα απάντηση, απλώς μία καταγραφή που θεσμικού πλαισίου, του γραφειοκρατικού πλαισίου μέχρι που να φτάσει στο σημείο το κράτος να προσφέρει την αρωγή του.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα από τον κύριο Υπουργό να μας πει τι ακριβώς συμβαίνει στη σχέση που συνδέει το κράτος, την τοπική αυτοδιοίκηση πρώτου και δεύτερου βαθμού και ποια οικονομική και διοικητική αρωγή προσέφερε στους φορείς αυτούς, που από τον νόμο έχουν την αρμοδιότητα να βοηθήσουν τους επιχειρηματίες, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους ανθρώπους που επλήγησαν. Ωστόσο, έρχεται σήμερα ο κύριος Υπουργός και μου λέει τη διαδικασία που γνωρίζουμε.

Ο Δήμος της Νότιας Κέρκυρας, ο τομεάρχης προσωπικού, πώς θα συντάξει τους φακέλους για να πάρει αποζημίωση ο κόσμος; Η ΠΙΝ, η οργανωμένη ΠΙΝ, όπου είναι και η δική σας η περιφερειάρχης, γιατί έξι μήνες μετά δεν έχει ολοκληρώσει μέχρι

σήμερα τους φακέλους και έχει στείλει, όπως σας είπα, έναν πολύ μικρό αριθμό;

Οι τεχνικές μελέτες δεν χρειάζονται στήριξη; Στείλατε εκεί τεχνικό από το Μηχανικό του Ελληνικού Στρατού να βοηθήσει. Στείλατε ακόμα και το Μηχανικό, δηλαδή το στελεχικό και επιστημονικό δυναμικό του στρατού να βοηθήσει. Βοήθησε;

Επίσης, έχω υποβάλει ερωτήσεις στο Υπουργείο Πολιτισμού σε σχέση με τη βενετσιάνικη κρήνη, ένα αξιόλογο από ιστορικής και αρχιτεκτονικής άποψης οικοδόμημα, το οποίο είναι πλήρως κατεστραμμένο. Θα γίνει η μελέτη; Πιστεύετε, λοιπόν, ότι όλα αυτά απαντήθηκαν με την απάντησή σας, κύριε Υπουργέ;

Υπό αυτή, λοιπόν, την έννοια, επανέρχομαι και σας ρωτώ, κύριε Υπουργέ, να μου πείτε στη δευτερολογία σας ποια είναι η συνδρομή του Υπουργείου σας και, εν πάση περιπτώσει, της Κυβέρνησης γενικά σ' αυτό το θέμα. Διότι μία επίκαιρη ερώτηση θα την καταθέσω σε έναν από τους Υπουργούς, γιατί εξ αντικειμένου δεν μπορούν να έρθουν όλοι οι Υπουργοί να μου απαντήσουν, όπως, για παράδειγμα, το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Οικονομικών και το οποιοδήποτε άλλο Υπουργείο. Όταν έρχεστε να μου απαντήσετε, δεν έχετε έρθει σε επαφή και με τους συναρμόδιους Υπουργούς για να μου πείτε τι ακριβώς συμβαίνει;

Προσέξτε, αλλά οι Κερκυραίοι δεν πήραν απάντηση σήμερα και σε λίγες μέρες οι κάπου τριακόσιες επιχειρήσεις, που αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους σε τουριστικές περιοχές, δεν θα έχουν πάρει ούτε 1 ευρώ, για να ξεκινήσουν τη διαδικασία. Θυμάμαι τη σύσκεψη που είχε γίνει τον Αύγουστο του 2021, μετά από τις πυρκαγιές στην Εύβοια, υπό τον Πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη και τον κ. Τριαντόπουλο, οι οποίοι είχαν ανακοινώσει διάφορα πράγματα. Εμείς στην Κέρκυρα δεν έχουμε ψυχή; Συγγνώμη που το λέω έτσι. Για παράδειγμα, είχαν ανακοινώσει στεγαστική συνδρομή κατά 80% το κράτος και 20% από δάνειο, πρώτη αρωγή 14.000, 8.000, 3.000, άμεση αποζημίωση για οικοσκευή νοικοκυριών, επιχορήγηση επιχειρήσεων 8.000 συν 4.000 μη επιστρεπτέα προκαταβολή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εντάξει, κύριε Αυλωνίτη. Θα σας απαντήσει ο κύριος Υπουργός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Βεβαίως και μακάρι να δίνετε περισσότερα στην Εύβοια που καταστράφηκε ολοσχερώς. Όμως, στην Κέρκυρα, στην Ιθάκη, στο Ληξούρι, που υπέστηκαν τεράστιες καταστροφές με τον «Μπάλλο», δώσατε;

Υπό αυτή, λοιπόν, την έννοια επαναφέρω την ερώτησή μου και σας ζητώ να μου πείτε πώς θα βοηθήσετε πολιτικά, τεχνικά, επιστημονικά και διοικητικά την Κέρκυρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ευχαριστώ πολύ.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, μιλήσατε για γραφειοκρατική διαδικασία. Μην κάνετε βουτιά στο παρελθόν, διότι αν συγκρίνουμε τις δύο περιόδους, θα αντιληφθείτε και από τα ποσά που δόθηκαν και σε άλλες γεωγραφικές περιοχές της χώρας ότι η διαδικασία είναι πολύ καλύτερη. Δεν αποτελεί στοιχείο πανηγυρισμού, αλλά είναι πολύ καλύτερη και ταχύτερη.

Δεύτερη παρατήρηση. Η επίκαιρη ερώτησή σας, όπως είπατε κι εσείς, είναι προς τον Υπουργό Οικονομικών. Άρα εγώ σας απαντώ και ίσως θα έπρεπε να είχατε καταλάβει από την πρωτολογία μου ότι ήμουν πολύ συγκεκριμένος σε ό,τι αφορά την απόφαση οριοθέτησης.

Μία τρίτη παρατήρηση, για να έχετε ακόμα πληρέστερη ενημέρωση, είναι η εξής: Οι επιτροπές, πράγματι, έχουν καταγράψει κάποιες ζημιές και απέστειλαν κάποια πρακτικά στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Όμως, αυτή δεν είναι η σωστή διαδικασία. Πρώτα οριοθετούνται οι περιοχές με ΚΥΑ, μετά αποστέλλεται συγκεντρωτική κατάσταση με τις ζημιές των επιχειρήσεων από την περιφέρεια προς το Υπουργείο Οικονομικών, στη συνέχεια εκδίδεται η σχετική απόφαση επιχορήγησης βάσει της κατάστασης. Ακολούθως αποστέλλονται τα πρακτικά με τις

σχετικές βεβαιώσεις και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά.

Αυτή είναι η σωστή, η ορθή διαδικασία, που έχει ακολουθηθεί σε άλλες περιοχές, όπως για παράδειγμα είναι η Κρήτη, για την οποία θα μιλήσουμε στη συνέχεια.

Απαντώντας στο δεύτερο ερώτημά σας, θα ήθελα να επισημάνω ότι η επιχορήγηση για την αντιμετώπιση ζημιών από θεομηνίες είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του δημοσίου -συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης- δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

Ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι η Κυβέρνηση παρακολουθεί συνεχώς την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων και αξιολογεί τις επιπτώσεις αυτών. Παράλληλα, μελετά λεπτομερώς όλα τα αιτήματα φορέων και πολιτών, με μοναδικό σκοπό την αντιμετώπιση των προβλημάτων και την ολοκλήρωση με επιτυχία των μακροχρόνιων και -πράγματι, κύριε συνάδελφε- δύσκολων διαδικασιών. Οι τελικές αποφάσεις λαμβάνονται με γνώμονα την παραγωγική ανασυγκρότηση, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ομαλή δημοσιονομική πορεία της χώρας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Προχωρούμε τώρα στη δέκατη τέταρτη με αριθμό 380/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκερογλου προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Απαράδεκτη και άδικη η άνιση μεταχείριση των επιχειρήσεων της Κρήτης που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές».

Ορίστε, κύριε Κεγκερογλου, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, άδικη, άνιση και πλεονεκτική η απόφασή σας να έχετε μικρότερα ποσοστά αποζημίωσης για τις επιχειρήσεις της Κρήτης που επλήγησαν από πλημμύρες, σε σύγκριση με αντίστοιχες ζημιές που έγιναν πάλι από πλημμύρες και μάλιστα με διαφορά δύο εβδομάδων.

Συγκεκριμένα, με την από 3-2-2022 πρόσφατη απόφαση, για τις πλημμύρες της Κρήτης προβλέπεται αποζημίωση έως του ποσοστού 30% επί της εκτιμηθείσας ζημιάς, ενώ με την απόφαση που ελήφθη στις 5 Οκτωβρίου του 2021 είχατε καθορίσει επιχορηγήσεις των πληγέντων από πλημμύρες στην Εύβοια, στην Καρδίτσα, στη Λευκάδα, σε ύψος 55% του ποσοστού της εκτιμηθείσας ζημιάς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλουμε, λοιπόν, να αντιμετωπίσουμε αυτή την άνιση και δυσμενή μεταχείριση για τις επιχειρήσεις της Κρήτης που επλήγησαν από τις πλημμύρες και μάλιστα με διαφορά δύο εβδομάδων. Τον Σεπτέμβριο ήταν οι ζημιές στις περιφερειακές ενότητες που ανέφερα, Οκτώβρη - Νοέμβριο ήταν στην Κρήτη.

Επιπλέον, θέλω να σημειώσω και να ζητήσω την ίδια μεταχείριση των επιχειρήσεων που επλήγησαν από τους σεισμούς στην Κρήτη και καταστράφηκαν ολοσχερώς -δεν έχουν συνέλθει και δεν πρόκειται να συνέλθουν στο άμεσο διάστημα- σε σχέση με τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τις πυρκαγιές. Πολύ σωστά η Κυβέρνηση αποφάσισε τη διαγραφή της επιστρεπτέας προκαταβολής για τις επιχειρήσεις της βόρειας Εύβοιας. Ζητούμε το ίδιο να γίνει για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν από τους πρόσφατους σεισμούς στην Κρήτη και δεν λειτουργούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Κεγκερογλου.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, για την ερώτησή σας.

Επανερχομαι συχνά -και καλά κάνετε- στο θέμα της αποζημίωσης, γιατί θα πρέπει η ελληνική Κυβέρνηση να λογοδοτεί τι πράττει σε τακτά χρονικά διαστήματα για την αντιμετώπιση πρωτόγωνων καταστάσεων.

Εμείς έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την άμεση και γενναία στήριξη πληττόμενων περιοχών, με στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη δυνατή ανασυγκρότησή τους. Στο πλαίσιο αυτό ενεργοποιούμε -και το ξέρετε αυτό- με εντατικούς ρυθμούς διαδικασίες άμεσης προώθησης μέτρων κρατικής αρωγής προς φυσικά και νομικά πρόσωπα για την αποκατάσταση κατοικιών, επιχειρήσεων, αγροτικών εκμεταλλεύσεων και άλλων περιουσιακών στοιχείων. Γι' αυτό και εισήχθη ένα ενιαίο θεσμικό πλαίσιο κρατικής αρωγής και σαφής διαδικασία παροχής της, καθορίστηκαν οι κατάλληλες οργανωτικές δομές για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων κρατικής αγωγής, τη μείωση του χρόνου καταβολής των επιχορηγήσεων και τον περιορισμό των διοικητικών βαρών.

Συγκεκριμένα για τις πλημμύρες, κύριε συνάδελφε, της 20^{ης} έως την 22^η Οκτωβρίου του 2020 και της 6^{ης}, 7^{ης}, 8^{ης} και 10^{ης} Νοεμβρίου του 2020 σε περιοχές της Περιφέρειας Κρήτης εκδόθηκαν ΚΥΑ με τις οποίες οριοθετήθηκαν οι περιοχές και παρέχεται στεγαστική συνδρομή. Σε συνέχεια της ολοκλήρωσης της καταγραφής των ζημιών από τις επιτροπές κρατικής αγωγής και συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομικών οι τελικές συγκεντρωτικές καταστάσεις με τις πληγείσες επιχειρήσεις και τις εκτιμηθείσες ζημιές απεστάλησαν μόλις πρόσφατα, κύριε συνάδελφε, στο Υπουργείο Οικονομικών, στις 27 Ιανουαρίου του 2022. Ακολούθησε άμεσα η έκδοση αποφάσεων, με τις οποίες παρέχεται επιχορήγηση, όπως σωστά είπατε, σε ποσοστό 30% επί της εκτιμηθείσας ζημιάς, όπως κατά πάγια πρακτική καθορίζεται, συνολικού ύψους 411.000 ευρώ για εκατόν είκοσι πέντε επιχειρήσεις στην πρώτη φάση των φυσικών καταστροφών και 3,7 εκατομμύρια ευρώ που αφορά τριακόσιες ογδόντα μία επιχειρήσεις στη δεύτερη φάση.

Επισημαίνεται ότι το τελικό ποσό επιχορήγησης ανερχόταν τα προηγούμενα χρόνια κατά πάγια πρακτική στο 30% της ζημιάς. Με την ψήφιση του ν.4797/2021 δύναται να καθορίζεται επιχορήγηση σε ποσοστό μεγαλύτερο σε ειδικές μόνο περιπτώσεις μεγάλης έκτασης θεομηνιών, όσον αφορά τον αριθμό επιχειρήσεων ή την έκταση ζημιών κατόπιν εισήγησης της κυβερνητικής επιτροπής κρατικής αρωγής, εφόσον το επιτρέπουν οι δημοσιονομικές συνθήκες και λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν τον αντίκτυπο της θεομηνίας στην τοπική οικονομία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ.

Κύριε Κεγκερογλου, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν επανέρχομαι. Πρώτη φορά θέτω το θέμα, γιατί η απόφασή σας εκδόθηκε στις 3 Φεβρουαρίου. Είναι πολύ πρόσφατη. Έχουμε ίδιες ζημιές, από ίδιο αίτιο, αλλά διαφορετική αντιμετώπιση από την πλευρά της πολιτείας.

Πλημμύρες, λοιπόν, στην Εύβοια, πλημμύρες στη Λευκάδα, πλημμύρες σε περιοχές της Καρδίτσας, της Θεσσαλίας. ΦΕΚ με αριθμό φύλλου 4592 στις 5 Οκτώβρη του 2021: Αποζημίωση από το κράτος 55% επί της εκτιμηθείσας ζημιάς. Θα καταθέσω το ΦΕΚ. Ζημιές σε επιχειρήσεις της Κρήτης, περίπου την ίδια περίοδο: Με το ΦΕΚ στις 3 Φεβρουαρίου του 2022, το ποσοστό αποζημίωσης επί της εκτιμηθείσας ζημιάς ορίζεται στο 30%.

Αυτή την άδικη και άνιση μεταχείριση -θα καταθέσω το ΦΕΚ- θέλω να αντιμετωπίσουμε και ζητώ ή μία πειστική αιτιολόγηση της μεγάλης διαφοράς του 25% ή τη διόρθωσή της. Πιστεύω ότι θα πρέπει να το διορθώσετε. Την ίδια περίοδο επλήγησαν και στη μία περίπτωση και στην άλλη, με διαφορά δύο-τριών εβδομάδων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασιλείου Κεγκερογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, αποζημιώθηκαν και αποζημιώνονται -είναι σε εξέλιξη η διαδικασία- και οι πυρόπληκτοι της Εύβοιας και οι σεισμόπληκτοι της Κρήτης στο πλαίσιο του νέου νομοθετήματος για την

κρατική αρωγή και στις δύο περιπτώσεις.

Στην περίπτωση, όμως, της Εύβοιας έχουμε -και καλώς- μία επιπλέον ρύθμιση που αφορά τη διαγραφή της επιστρεπτέας προκαταβολής για τις πυρόπληκτες επιχειρήσεις -όχι για τις πυρόπληκτες περιοχές, αλλά για επιχειρήσεις που επλήγησαν-, ενώ για τις επιχειρήσεις της Κρήτης, που επλήγησαν από τον σεισμό, δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη και μάλιστα υπάρχει και άρνηση κατά το πρώτον. Και εδώ είναι που επανέρχομαι, σε αυτό το θέμα επανέρχομαι. Αυτή η αδικία και η άνιση μεταχείριση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή από τους σεισμόπληκτους της Κρήτης, γιατί είναι το ίδιο καθεστώς με βάση το οποίο αποζημιώθηκαν και στην Εύβοια ή αποζημιώνονται -να το βάλουμε σε ενεστώτα διαρκείας- και το ίδιο καθεστώς που αποζημιώνονται στην Κρήτη. Γιατί αυτή η διαφορετική αντιμετώπιση; Θέλω να μας την εξηγήσετε. Δεν γίνεται άλλο να ζητάμε συνεχώς εδώ εξηγήσεις για τη διαφορετική αντιμετώπιση περιοχών της χώρας, όπως είναι η Κρήτη, σε σχέση με κάποιες άλλες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Κύριε συνάδελφε, όταν είπα ότι επανέρχαστε, εννοούσα ότι επανέρχαστε γενικώς στο θέμα των αποζημιώσεων από φυσικές καταστροφές στην Κρήτη και εγώ ο ίδιος σας έχω απαντήσει δίνοντας συγκεκριμένα στοιχεία στο παρελθόν, προφανώς όχι για το συγκεκριμένο ερώτημα, διότι πολύ πρόσφατα αποζημιώσαμε. Και γιατί αποζημιώσαμε πολύ πρόσφατα; Αποζημιώσαμε πολύ πρόσφατα διότι τα στοιχεία τα οποία είχαν σταλεί έπρεπε να επαναξιολογηθούν και τελικά μόλις στις 27 Ιανουαρίου ήρθαν τα τελικά στοιχεία, νέες καταστάσεις για αποζημιώσεις με αναθεωρημένες εκτιμήσεις, πολύ χαμηλότερες από τις αρχικές εκτιμήσεις.

Δεύτερον, θέλω να σας πω ότι είναι εισήγηση της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής και τα ποσοστά δεν είναι δεδομένα. Αν ανατρέξετε σε όλες τις φυσικές καταστροφές σε όλη την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια, τα ποσοστά δεν είναι ταυτόσημα. Και ειδικά για τις επιχειρήσεις της Κρήτης έχουν ληφθεί ειδικά μέτρα ενίσχυσης.

Η χορήγηση πρώτης αρωγής από το Υπουργείο Οικονομικών έναντι στεγαστικής συνδρομής, η επιχορήγηση προς επιχειρήσεις -που είπατε προηγουμένως- και η αποζημίωση οικοσκευών συνεχίζεται και συνεχίζεται ομαλά για τους σεισμόπληκτους πολίτες. Αυτό είναι το δεύτερο σκέλος της απάντησής μου, γιατί αναφερθήκατε σε αυτό. Έχοντας υπ' όψιν και τις τελευταίες εκταμιεύσεις, έχουν χορηγηθεί 45 εκατομμύρια ευρώ σε τέσσερις χιλιάδες ενιακόσιους εβδομήντα εννέα αιτούντες σεισμόπληκτους της περιοχής. Έχοντας ως δεδομένο αυτό, δεν μπορείτε να πείτε ότι ουσιαστικά δεν βοηθά η πολιτεία τους συμπατριώτες μας από την Κρήτη.

Παράλληλα, επισημαίνεται ότι ειδικά για την Κρήτη, σε συνέχεια εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής, έχει ξεκινήσει η χορήγηση προκαταβολής έναντι επιχορήγησης προς τις σεισμόπληκτες επιχειρήσεις, με τη δημοσίευση της πρώτης σχετικής απόφασης, βάσει της οποίας εκταμιεύθηκαν σε είκοσι τρεις δικαιούχους 127.525 ευρώ.

Αρα ολοκληρώνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι η ολοένα αυξανόμενη εμφάνιση ακραίων καιρικών φαινομένων καθώς και η αυξανόμενη έντασή τους έχουν αναδείξει την ανάγκη ταχύτερης ανακούφισης όσων πλήττονται, κάτι που συνιστά προτεραιότητα για την Κυβέρνηση, πάντα στη βάση των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Συνεπώς, σε ένα πλαίσιο στενής συνεργασίας με όλους τους εμπλεκόμενους, Υπουργεία, τοπική αυτοδιοίκηση και παραγωγικούς φορείς, συνεχίζεται με τους ίδιους εντατικούς ρυθμούς η υλοποίηση των μέτρων για τις περιοχές που επλήγησαν από τις φυσικές καταστροφές.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κύριοι συνάδελφοι, σας γνωρίζω ότι κατόπιν συνεννόησης των ερωτώντων Βουλευτών με τους αρμόδιους Υπουργούς δεν θα συζητηθούν οι κάτωθι ερωτήσεις:

Δεν θα συζητηθεί η τρίτη με αριθμό 370/2-2-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρίας Κομνηνάκα προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Διακοπή των εργασιών για το στήσιμο του στρατοπέδου συγκέντρωσης προσφύγων και μεταναστών στην τοποθεσία Βάστρια της Λέσβου».

Δεν θα συζητηθεί η δέκατη με αριθμό 378/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Κατάργηση κρατήσεων ν.4093/2012 μερισμάτων αποστράτων στρατιωτικών».

Επίσης, δεν θα συζητηθεί η δωδέκατη με αριθμό 379/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Ποια είναι η κυβερνητική θέση για τη βιωσιμότητα, την εξυγίανση και τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας των ναυπηγείων Ελευσίνας;».

Δεν θα συζητηθεί η πέμπτη με αριθμό 375/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Πρέβεζας του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Το δυσβάσταχτο βάρος στο ενεργειακό κόστος και ειδικά στο ρεύμα απειλεί τη νέα καλλιεργητική περίοδο για τους αγρότες και τους Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) του Νομού Πρέβεζας».

Δεν θα συζητηθεί η ενδέκατη με αριθμό 381/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Μεσσηνίας του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου (Αλέξη) Χαρίτση προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Με πολύ αργούς ρυθμούς το πρόγραμμα απορρόφησης πλεονασμάτων σταφίδας - Οι σταφιδοπαραγωγοί κινδυνεύουν να χάσουν τη φετινή συνδεδεμένη ενίσχυση».

Δεν θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 373/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Χίου του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ανδρέα Μιχαηλίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Σοβαρές ενδείξεις κακοδιοίκησης στο Νοσοκομείο Χίου».

Δεν θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 371/2-2-2022 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Κινήματος Αλλαγής κ. Χαράλαμπου Καστανίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Εκτός ΜΕΘ το 60% των θανάτων από COVID στο Νοσοκομείο "Παπανικολάου"».

Δεν θα συζητηθεί η όγδοη με αριθμό 393/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜέΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Συστηματική απαξίωση των υπηρεσιών του Εθνικού Κέντρου Αποκατάστασης (ΕΚΑ)».

Δεν θα συζητηθεί η ένατη με αριθμό 376/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Αχαΐας του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίας (Σίας) Αναγνωστοπούλου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Αβέβαιο το εργασιακό μέλλον των συμβασιούχων ορισμένου χρόνου (ΣΟΧ) σε καθαριότητα, σίτιση και φύλαξη στα νοσοκομεία της Αχαΐας».

Δεν θα συζητηθεί η τέταρτη με αριθμό 794/1-11-2021 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Φθιώτιδας του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Σαρακιάδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Αναγκαιότητα άμεσης λειτουργίας της 2^{ης} Τοπικής Μονάδας Υγείας (ΤΟΜΥ) Λαμίας (περιοχή Παγκρατίου)».

Δεν θα συζητηθεί η πέμπτη με αριθμό 1650/2-12-2021 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων της Βουλευτού Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του Συνσπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χαρούλας (Χαράς) Καφαντάρη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Ενίσχυση σε προσωπικό και επαναλειτουργία του ΓΝΔ Αττικής "Η Αγία Βαρβάρα"».

Δεν θα συζητηθεί η δεύτερη με αριθμό 377/4-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Καθυστερήση καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης των επαγγελματιών αλιέων».

Προχωρούμε στην έκτη με αριθμό 1888/73/15-12-2021 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Ηρακλείου του Συνσπισμού

Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χαράλαμπος (Χάρης) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Οικονομικών, με θέμα: «Ποια είναι τα κριτήρια αποτίμησης της πρώην αμερικανικής βάσης στις Γούρνες Ηρακλείου Κρήτης;».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Απόστολος Βεσυρόπουλος.

Κύριε Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, πριν από έναν χρόνο από σήμερα, στις 17-2-2021, το ΤΑΙΠΕΔ προκήρυξε τον γνωστό ανοικτό πλειοδοτικό διαγωνισμό για το καλύτερο ακίνητο που διαθέτει το νησί της Κρήτης διαχρονικά, το μεγαλύτερο, το σημαντικότερο και το εμβληματικότερο ακίνητο του ελληνικού δημοσίου, των πολιτών του νησιού και της χώρας στην Κρήτη, ένα ακίνητο πολλά υποσχόμενο, το οποίο κατόπιν διαδικασιών των παρελθόντων ετών περιήλθε στην κυριότητα του ΤΑΙΠΕΔ, με σκοπό να δημιουργηθεί μια εταιρεία ειδικού σκοπού που θα έχει αυτό το ακίνητο και να βγει ένας διαγωνισμός για τη μέγιστη αξιοποίησή του. Όπου μέγιστη, εννοούνται προφανώς το οικονομικό τίμημα και οι εν γένει χρήσεις.

Εδώ μιλάμε για τριακόσια σαραντά πέντε στρέμματα, για να γίνει κατανοητό, παράλιο ακίνητο, δεκατρία χιλιόμετρα από το αεροδρόμιο, δέκα χιλιόμετρα από τη Χερσόνησο και δεκαέξι χιλιόμετρα από την πόλη του Ηρακλείου. Είναι μακράν του δευτέρου, είναι το σημαντικότερο ακίνητο του νησιού. Και το λέω εύγλωττα, κύριε Υφυπουργέ, γιατί περαιτέρω θα καταλάβετε τη σημαντικότητα της παρέμβασης.

Στις 6 Δεκεμβρίου, δέκα μήνες μετά, βγαίνει μια ανακοίνωση από το ΤΑΙΠΕΔ, μετά βαίων και κλάδων, για τη φοβερή επιτυχία του προσωρινού αναδόχου -επικυρώθηκε άλλωστε τρεις μέρες μετά, στις 9-12-2021- έναντι του τιμήματος των 40 εκατομμυρίων ευρώ, για ακίνητο τριακοσίων σαραντά πέντε στρεμμάτων με πλούσιες χρήσεις -θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου- και ετεροκλήτες, παρακαλώ, που αντιτίθενται στον περιφερειακό-χωροταξικό σχεδιασμό της νήσου.

Τώρα πάω στην ουσία της ερώτησης, κύριε Υφυπουργέ, η οποία εδράζεται σε δύο πυλώνες, αλλά έχει και σαφέστατο αίτημα κατάθεσης εγγράφων, κύριε Πρόεδρε. Και αναφέρομαι σε αυτό, γιατί υπάρχει κακή προϊστορία με την παρούσα Κυβέρνηση όσον αφορά τα αιτήματα κατάθεσης εγγράφων και αναφέρομαι, ειρήσθω εν παρόδω, στην περίφημη δανειακή σύμβαση που άπτεται της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Τι έχουμε, λοιπόν, τώρα εδώ; Έχουμε ένα τίμημα για το οποίο δεν έχουμε λάβει απάντηση, κατά τη συζήτηση μάλιστα επίκαιρης ερώτησης που είχα κάνει στο παρελθόν εδώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο, η οποία δεν απαντήθηκε εγκαίρως και εμπροθέσμως, για το ποια είναι τα κριτήρια ουσιαστικά -ερώτηση στην οποία δεν λάβαμε απάντηση-, για το κατά πόσο θεωρούμε εύλογο το τίμημα το οποίο εν τέλει εδόθη, για το ποια είναι η προσέγγιση κυρίως και τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση της αξίας της εταιρείας που θα έχει ως μοναδικό περιουσιακό στοιχείο αυτό το ακίνητο, για ένα όχημα ειδικού σκοπού, και αν κατά την άποψη του Υπουργείου σας και εσάς προσωπικά τα 40,2 εκατομμύρια ευρώ για ένα ακίνητο παράλιο, το καλύτερο ακίνητο του νησιού, των 580 στρεμμάτων περίπου αθροιστικά, είναι εύλογο, κύριε Υφυπουργέ.

Επισημαίνω, κύριε Πρόεδρε, και σ' εσάς ότι περιμένουμε σήμερα, άμα τη λήξει της συγκεκριμένης συζήτησης, τα έγγραφα τα οποία συνοδεύουν την εκτίμηση. Διότι ειδική εταιρεία εκτίμησε, ξεκίνησε το «initial price», την αρχική τιμή, για να φτάσει όπου έφτασε το τίμημα.

Είναι καθοριστικής σημασίας, το ζητάμε δέκα μήνες και σήμερα θα τα παραλάβουμε. Ελπίζω δηλαδή και ευελπιστώ ότι κοινοβουλευτικά και δημοκρατικά θα διέπτεσθε από την ευαισθησία αυτή. Αυτό είναι το ερώτημα, κύριε Πρόεδρε, και η αίτηση κατάθεσης εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Θα συνεχίσετε και κατά τη δευτερολογία σας.

Τώρα θα τοποθετηθεί με την πρωτολογία του ο κ. Βεσυρόπουλος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, αναφέρεστε σε ένα ζήτημα, σαν να βρίσκεστε στην περίοδο προ του 2015. Σαν να μην κυβέρνησε ποτέ ο ΣΥΡΙΖΑ. Σαν να μην ήταν η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ που έφερε και ψήφισε τον νόμο για το Υπερταμείο, στο οποίο εκχωρήθηκε όλη η δημόσια περιουσία για ενενήντα εννιά χρόνια.

Με βάση αυτόν τον νόμο, τον ν.4389/2016, το συγκεκριμένο ακίνητο της πρώην Αμερικανικής Βάσης στις Γούρνες Ηρακλείου μεταβιβάστηκε στο ΤΑΙΠΕΔ. Και μεταβιβάστηκε κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή.

Να υπενθυμίσω επίσης ότι με το άρθρο 67 του ν.4557/2018, που έφερε πάλι η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, ένα τμήμα του συγκεκριμένου ακινήτου, έκτασης τριακοσίων εβδομήντα δύο στρεμμάτων, μεταβιβάστηκε στην ΕΤΑΔ, (που αποτελεί θυγατρική του Υπερταμείου).

Η έκταση κυριότητας του ΤΑΙΠΕΔ ανέρχεται σε τριακόσια σαραντά πέντε στρέμματα και έχει υπαχθεί για την πολεοδομική της ωρίμανση στις διατάξεις του ν.3986/2011.

Κατά τη διαδικασία διαβούλευσης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, υπήρξαν θετικές γνωμοδοτήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Χερσονήσου και του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.

Το σχέδιο προεδρικού διατάγματος έγκρισης της μελέτης του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίου Ακινήτου, του λεγόμενου ΕΣΧΑΔΑ, μετά τη θετική γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 238 Δ' του 2021. Αυτό έγινε από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και έχει ως στόχο, οι επενδυτικές πρωτοβουλίες που θα υλοποιηθούν στο ακίνητο να ενισχύσουν την απασχόληση και να καταστήσουν την περιοχή πόλο έλξης, συμβάλλοντας στην οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της.

Προκύπτει συνεπώς ότι έχει γίνει ο απαιτούμενος έλεγχος και έχουν εξεταστεί ενδελεχώς όλα τα ζητήματα για τις ενδεχόμενες επιβαρύνσεις από τις χρήσεις γης του ακινήτου, τόσο στο πλαίσιο της μελέτης και της σχετικής δημόσιας διαβούλευσης όσο και κατά την επεξεργασία του σχεδίου προεδρικού διατάγματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Με βάση όλα όσα ανέφερα, το ΤΑΙΠΕΔ, τηρώντας τις αρχές ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, από τις 17 Φεβρουαρίου 2021 προκήρυξε διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό, με την πρόσκληση υποβολής προσφοράς για την αξιοποίηση τμήματος της πρώην Αμερικανικής Βάσης στις περιοχές Γούρνες του Δήμου Χερσονήσου.

Στη δευτερολογία μου θα αναφερθώ και στα ερωτήματα που θέτετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχει ο κ. Μαμουλάκης για τη δευτερολογία του.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Καλό είναι ο κύριος Υπουργός από την πρωτολογία του να μιλά, ει δυνατόν, και να δίδει απαντήσεις, διότι σήμερα -το τονίζω αυτό- δεν μπορούν να μείνουν αναπάντητα τα δύο ερωτήματα και η αίτηση κατάθεσης εγγράφων.

Άκουσα πολύ προσεκτικά, σιωπών, την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού, να αναφέρεται στο 2015 και, βεβαίως, γιατί κάποιοι χρεοκόπησαν τη χώρα και είναι η παράταξή σας που χρεοκόπησε τη χώρα και κληθήκαμε εμείς, σε μια δύσκολη μέγγενη, να δώσουμε λύσεις. Και βεβαίως, το ΤΑΙΠΕΔ τι είναι; Ελληνικό δημόσιο είναι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Τι είναι;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Είναι το ευρύτερο ελληνικό δημόσιο. Είναι κάποιος ιδιώτης μήπως το ΤΑΙΠΕΔ και δεν το γνωρίζουμε; Δεν είναι αναπόσπαστο κομμάτι και βραχίονας του ελληνικού δημοσίου, κύριε Υπουργέ; Εκτός αν με τη δική σας αντίληψη και τη δική σας πολιτική mentalité είναι ένας ακραιφνής ιδιωτικός τομέας.

Πάω στην ουσία, γιατί η ουσία είναι αλλού. Θεωρείτε τα 40 εκατομμύρια ευρώ, ήτοι 116 ευρώ το μέτρο σε παράλιο ακίνητο, το καλύτερο ακίνητο της νοτιού Ελλάδος, καλό τίμημα; Σας ρωτώ και θέλω απάντηση για αυτό. Είναι εύλογο τίμημα;

Να πω, απλώς, σε όσους ακούν ότι μόλις δέκα χιλιόμετρα νοτιότερα κατασκευάζεται δρόμος με κόστος 10 εκατομμύρια ευρώ -τόσα πληρώνει το κράτος στον ιδιώτη- το τρέχον χιλιόμετρο. Είναι τα δεκαοκτώ χιλιόμετρα Νεάπολη - Άγιος Νικόλαος, που κοστίζουν 180 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό, για να καταλαβαίνουμε τι εκποιούμε και με ποιο τίμημα. Δεν μπορώ να μην το επισημάνω.

Πάω στην ουσία και περιμένω τις απαντήσεις, ειδικά περί ευλόγου τιμήματος. Τι κάνετε; Το ΕΣΧΑΔΑ, πράγματι, είναι ένα ειδικό εργαλείο για να μπορέσει να αξιοποιήσει με κατάλληλες χρήσεις γης, γιατί οι χρήσεις γης πυροδοτούν την αξία οιοσδήποτε ακινήτου.

Πήγατε, λοιπόν, σε ένα καθολικό μοντέλο 15% ενιαίας δόμησης -παρακαλώ!- στα τριακόσια και πλέον στρέμματα, όταν νόμος ορίζει μόλις 2%. «Προϊκίσατε» τον επικείμενο ιδιώτη, για να έχει το δημόσιο τουλάχιστον παραπάνω τίμημα. Αυτό φαντάζεται ο οποιοσδήποτε. «Προϊκίσατε» και με χρήση καζίνο, όταν το ίδιο το Σ.τ.Ε. από τον Δεκέμβριο του 2020 επισημαίνει προς το επικείμενο ΕΣΧΑΔΑ τις συγκεκριμένες ενστάσεις που έχει λόγω της χρήσεως -και έχω εδώ το κείμενο, που, αν μου δοθεί ο χρόνος, θα το επισημάνω και περαιτέρω-, για την έντονη τουριστική χρήση που έχει το καζίνο, που αντιτίθεται με το πρότυπο εξέλιξης τουριστικής δραστηριότητας σε ήπιες μορφές πολυθεματικού τουρισμού. Ήρθε τώρα και η αρμόδια Υφυπουργός Τουρισμού για το ΕΣΧΑΔΑ.

Και πάω τώρα στο μείζον, που τονίζω, κύριε Υφυπουργέ, ότι σήμερα θα απαντηθεί. Σήμερα θα το δώσετε. Είναι ένα πράγμα το οποίο είναι κομβικό για μας. Θέλουμε το αντίγραφο των εκτιμήσεων των ανεξάρτητων εκτιμητών, βάσει των οποίων τεκμηριώνεται η τιμή εκκίνησης με την οποία ξεκινήσατε. Διότι όλο το αφήγημα είναι το «initial price», είναι η αφετηρία, είναι η τιμή εκκίνησης και, εφόσον υπάρχει το «double up», είναι φοβερή επιτυχία.

Για να δούμε, λοιπόν, για να μελετήσουμε -τυγχάνει να είμαι και ορκωτός εκτιμητής ακινήτων- με ποια συνθήκη προχωρήσατε και εκτιμήσατε αυτό το ακίνητο 20 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή κάτω και από 80 ευρώ το μέτρο το καλύτερο ακίνητο της νήσου; Το επισημαίνω για τρίτη φορά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και εν πάση περιπτώσει, ποια είναι η απόφαση επικύρωσης του αποτελέσματος, του eauction, της ηλεκτρονικής δημοπρατήσης, από το Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ; Διότι εκεί φαντάζομαι ότι θα υπάρχουν και τα πρακτικά για να γίνουμε γνώστες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Πολύ ωραία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, καταλήγοντας, γιατί είναι καλό σε αυτή την Αίθουσα να μιλάμε όσο πιο μεστό γίνεται, αλλά και κατανοητά.

Για μας, ανάπτυξη και επενδύσεις και δίκαιη ανάπτυξη και επενδύσεις είναι έννοιες αρρήκτως συνυφασμένες. Όμως, η ανάπτυξη και η επένδυση τι πρέπει να έχουν ως μείζον; Το οικονομικό συμφέρον από πλευράς δημοσίου, το πράσινο πρόσημο που επιβάλλει η εποχή που ζούμε, της κλιματικής κρίσεως και εγκληματικής αλλαγής, να λαμβάνει υπ' όψιν τις ανάγκες της εκάστοτε τοπικής κοινωνίας, τα κελεύσματα της τοπικής κοινωνίας και, κυρίως, να εξισορροπεί τις όποιες επιβαρύνσεις πάντοτε με ανταποδοτικά οφέλη, που δυστυχώς απουσιάζουν εκκωφαντικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνεστε ότι ο ν.4389/2016, που η Κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ κατέθεσε και ψήφισε, δημιουργεί νέα δεδομένα. Η αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας πέρασε στο Υπερταμείο, ως αποτέλεσμα της διαπραγματεύσεως του πρώτου εξαμήνου του 2015.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα της αποτίμησης του συγκεκριμένου ακινήτου. Πριν από την κατακύρωση του διαγωνισμού στον πλειοδότη, το ΤΑΙΠΕΔ πραγματοποίησε αποτίμηση του συγκεκριμένου ακινήτου, από ανεξάρτητο εκτιμητή, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του ν.3986/2011. Η αποτίμηση περιλαμβάνεται στον φάκελο που θα σταλεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο για

τον προβλεπόμενο από τον νόμο προσυμβατικό έλεγχο.

Η διαδικασία της αποτίμησης στηρίχθηκε στο πλαίσιο με βάση την πολεοδομική ταυτότητα και τη δυνατότητα χρήσεων, που δίνει στο ακίνητο το δημοσιευθέν προεδρικό διάταγμα, που ενέκρινε το σχετικό Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Ακινήτου (ΕΣΧΑΔΑ).

Σε ό,τι αφορά στο αποτέλεσμα του διαγωνισμού και στον πλειοδότη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ, ανακήρυξε ως πλειοδότη την εταιρεία «REDS A.E.», καθώς πλειοδότησε με βελτιωμένη προσφορά συνολικού ύψους ποσού 42.237.679 ευρώ.

Η βελτιωμένη προσφορά που έλαβε το ΤΑΙΠΕΔ, ήταν κατά 77,8% αυξημένη σε σχέση με την τιμή εκκίνησης, η οποία είχε διαμορφωθεί στα 22,6 εκατομμύρια ευρώ και ακόμα περισσότερο αυξημένη σε σχέση με το ποσό της ανεξάρτητης αποτίμησης.

Διευκρινίζεται ότι κατά τη διαδικασία που ακολούθησε το ΤΑΙΠΕΔ για τον προσδιορισμό της τιμής εκκίνησης της διαδικασίας υποβολής βελτιωμένων προσφορών - (ΔΥΒΟΠ), λήφθηκαν υπ' όψιν οι πρώτες οικονομικές προσφορές που είχαν υποβάλει οι τρεις συμμετέχοντες στον διαγωνισμό του ΤΑΙΠΕΔ, καθώς και το ποσό της ανεξάρτητης αποτίμησης.

Το ποσό των 22,6 εκατομμυρίων ευρώ ως τιμή εκκίνησης, προσδιορίστηκε με βάση την ανώτερη προσφορά μεταξύ των πρώτων προσφορών, αφού υπήρχε προσφερόμενη τιμή ανώτερη από την ανεξάρτητη αποτίμηση που ήταν χαμηλότερη. Το τελικό τίμημα που θα λάβει το ελληνικό δημόσιο μεγιστοποιήθηκε μέσω της διαδικασίας ΔΥΒΟΠ, δηλαδή της διαδικασίας υποβολής βελτιωμένων προσφορών και των αλληπάλληλων προσφορών που υποβλήθηκαν από τους υποψηφίους και ανήλθε τελικώς, όπως προαναφέρα, στο ποσό των 42.237.679 ευρώ, δηλαδή προσαυξήθηκε κατά ποσοστό 77,8% σε σχέση με την τιμή εκκίνησης, γεγονός που καθιστά τη διαγωνιστική διαδικασία που ακολουθήθηκε εξαιρετικά επιτυχημένη και το τίμημα που επιτεύχθηκε μέσω αυτής, προσαυξημένο στον μέγιστο βαθμό προς όφελος του ελληνικού δημοσίου.

Μάλιστα, η υποβολή βελτιωμένων οικονομικών προσφορών, μέσω της σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ενισχύει τη διαφάνεια της διαγωνιστικής διαδικασίας του ΤΑΙΠΕΔ, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον προσφορών προς όφελος του τελικού εσόδου για το ελληνικό δημόσιο.

Ποια είναι τα επόμενα βήματα. Στη συνέχεια, το ΤΑΙΠΕΔ θα συστήσει εταιρεία ειδικού σκοπού, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ν.4548/2018, που η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έφερε και ψήφισε. Σε αυτή την εταιρεία ειδικού σκοπού, το ΤΑΙΠΕΔ θα εισφέρει κατά κυριότητα το ακίνητο, ως μοναδικό περιουσιακό στοιχείο, και στη συνέχεια θα μεταβιβάσει στον πλειοδότη που αναδείχθηκε από τον διαγωνισμό το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Από εκεί και πέρα, εμείς θέλουμε να προχωρήσουν επενδύσεις που θα δημιουργήσουν υψηλή προστιθέμενη αξία αλλά και θέσεις εργασίας στην περιοχή. Και η συγκεκριμένη επένδυση περιλαμβάνει μαρίνα, εμπορικά κέντρα, αθλητικές εγκαταστάσεις, ξενοδοχειακά καταλύματα, καζίνο, μίνι γήπεδο γκολφ, συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο, ενυδρείο αλλά και εγκαταστάσεις, που θα χρησιμοποιηθούν από τοπικούς φορείς και την αυτοδιοίκηση για σκοπούς έρευνας, εκπαίδευσης και κοινής ωφέλειας. Όλα αυτά θα αποτελέσουν συγκριτικό πλεονέκτημα για την περιοχή.

Γίνεται ευρέως αντιληπτό από όλους ότι η χώρα αλλάζει μέσα από την προσέλκυση και ανάπτυξη μεγάλων επενδυτικών πρωτοβουλιών.

Σας ευχαριστώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Και εισερχόμαστε τώρα στην τρίτη με αριθμό 385/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Τουρισμού, με θέμα: «Να μην προχωρήσει η ιδιωτικοποίηση του "Ξενία Ήλιος"», αλλά να συντηρηθεί από το κράτος για τις ανάγκες του ΔΙΕΚ Τουριστικών Επαγγελματιών Ηρακλείου».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Τουρισμού, η κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

EMMANOYHΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, επανερχόμαστε στο σοβαρό κτηριακό στεγαστικό πρόβλημα του δημόσιου ΙΕΚ στον Δήμο Χερσονήσου που είχε προκύψει πολύ πριν τον σεισμό και επιδεινώθηκε ακόμη περισσότερο με αυτόν.

Πρόκειται για ένα πρόβλημα που υποβαθμίζει τη λειτουργία της σχολής και απειλεί τον δημόσιο χαρακτήρα της. Το είχαμε αναδείξει ως ΚΚΕ δύο φορές κατά το πρόσφατο παρελθόν, τον Ιούνιο και τον Νοέμβριο του 2021, εδώ στη Βουλή. Όχι μόνο συνεχίζει να παραμένει άλυτο, αλλά επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο και λέμε ότι συνειδητά το Υπουργείο δυσκολεύει την επίλυσή του.

Ο σεισμός έδωσε την ευκαιρία στην Κυβέρνηση να μεθοδεύσει αυτό που είχε στο πίσω μέρος του μυαλού της, την ιδιωτικοποίηση, δηλαδή, του ενός εκ των δύο κτηρίων του πρώην «Ξενία Ήλιος», όπου στεγαζόταν το δημόσιο ΙΕΚ. Η εξέλιξη αυτή δίνει το πρώτο φως για την ιδιωτικοποίηση αντίστοιχων εγκαταστάσεων δημοσίων ΙΕΚ στην Ανάβυσσο, στην Περαιά Θεσσαλονίκης και στη Ρόδο.

Στη συνέντευξή σας στις 24-1-2022 σε τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό του Ηρακλείου με σαφήνεια διατυπώσατε την πρόθεση της Κυβέρνησης, προβάλλοντας την ιδιωτικοποίηση του κτηρίου στη χερσόνησο ως λύση, αντί για κατεπείγοντα έργα κατασκευής, επισκευής, συντήρησης και αντισεισμικής θωράκισης και διατήρησης του δημόσιου χαρακτήρα της σχολής, όπως μας είχατε διαβεβαιώσει, ενέργεια που είναι σε ευθεία αντίθεση με τις διεκδικήσεις και τα μορφωτικά δικαιώματα των σπουδαστών.

Επικαλεστήκατε μάλιστα παλαιότερη διάταξη επί υπουργίας Κεφαλογιάννη για παραχώρηση αυτών των εγκαταστάσεων σε ιδιώτη με αντάλλαγμα να επιτραπεί η λειτουργία της σχολής στο ένα από τα δύο κτήρια, υπό την προϋπόθεση οι σπουδαστές και με το πρόσημο της πρακτικής άσκησης να παρέχουν υπηρεσίες στον ιδιώτη επενδυτή ξενοδόχο. Επί της ουσίας, δηλαδή, θα παρέχουν δωρεάν εργασία στον επενδυτή.

Λέμε καθαρά: Εμπαίζετε σπουδαστές, υπαλλήλους και εκπαιδευτές. Δουλεύετε για λογαριασμό του ιδιώτη επενδυτή. Δεν είναι μόνο ότι παρουσιάσατε την κοροϊδία της τηλεκατάρτισης ως κανονικότητα στην εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά μιλάτε και για αναβάθμιση της σχολής, όταν η ίδια η λειτουργία του ΙΕΚ βρίσκεται στον αέρα με λύσεις-μπαλώματα.

Πρώτον, παραχωρήθηκαν ορισμένες αίθουσες από το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο για τα θεωρητικά μαθήματα -να 'ναι καλά ο πρύτανης- αλλά με ελλιπή θέρμανση που κάνει δύσκολη τη ζωή σπουδαστών και εκπαιδευτών.

Δεύτερον, τα πρακτικά μαθήματα γίνονται αλλού, σ' έναν χώρο που παραχώρησε ένας ιδιώτης δωρεάν, σε μια οδό Ούλοφ Πάλμε, χωρίς όμως να πληροί στοιχειώδεις προϋποθέσεις για να γίνει σωστή πρακτική. Προσέξτε: Θα πρέπει να φεύγουν τα παιδιά από την Ούλοφ Πάλμε, που είναι στα νότια προάστια, να αλλάζουν δύο συγκοινωνίες για να πάνε μετά στο ΕΛΜΕΠΑ να κάνουν τα θεωρητικά μαθήματα που είναι στα δυτικά προάστια του Ηρακλείου.

Τρίτον, δεν έχει ακόμα προχωρήσει η μίσθωση του κατάλληλου ακινήτου για την προσωρινή μεταστέγαση του ΙΕΚ που απ' ό,τι φαίνεται θα είναι ουδέν μονιμότερον του προσωρινού, όποτε και αν γίνει. Μεθοδεύετε, δηλαδή, αργά αλλά σταθερά όχι μόνο την ιδιωτικοποίηση των εγκαταστάσεων, αλλά την απαξίωση και διάλυση της σχολής, για να πέσει και αυτή ως ώριμο φρούτο στα χέρια ιδιωτών. Αυτός είναι ο τελικός σας στόχος.

Κυρία Υφυπουργέ, κλείνω με τα ερωτήματα. Προβληματίζομαι αν τα παρακάτω πρέπει να υποβληθούν ως ερωτήματα ή ως απαίτηση σπουδαστών και εργαζομένων για τη διασφάλιση του δημόσιου χαρακτήρα της σχολής που προϋποθέτει να μην προχωρήσει η ιδιωτικοποίηση του πρώην «Ξενία Ήλιος» και καμίας άλλης εγκατάστασης αντίστοιχων ΔΙΕΚ σε όλη τη χώρα, να διασφαλιστεί ο δημόσιος και δωρεάν χαρακτήρας τους, η απρόσκοπτη λειτουργία τους με προσλήψεις μόνιμου διοικητικού και εκπαιδευτικού προσωπικού όλων των ειδικοτήτων, με ενίσχυση

της κρατικής χρηματοδότησης στο ύψος των αναγκών, εξασφάλιση του εξοπλισμού, των αναλωσίμων, των συγγραμμάτων, του σπουδαστικού πάσο και όλα όσα είναι απαραίτητα για τη δωρεάν μόρφωση των σπουδαστών και τέλος να ξεκινήσουν άμεσα με την απαιτούμενη κρατική χρηματοδότηση τα έργα επισκευής, συντήρησης και αντισεισμικής θωράκισης των εγκαταστάσεων και ειδικά του κτηρίου που στεγάζεται το ΙΕΚ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ενός σύγχρονου δημόσιου εκπαιδευτηρίου και παράλληλα να δοθεί άμεσα λύση με ευθύνη του Υπουργείου για την προσωρινή μεταστέγαση του ΙΕΚ σε κτήριο λειτουργικό και ασφαλές για την κάλυψη των σπουδαστικών αναγκών για το χρονικό διάστημα που θα απαιτηθεί μέχρι την αποκατάσταση του κτηρίου του «Ξενία».

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε.

Η κυρία Υπουργός έχει τον λόγο για τρία λεπτά για την πρωτολογία της.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Αδυνατούσε σήμερα ο Υπουργός να έλθει, οπότε παρίσταμαι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

Είχα σημειώσει κάποια πράγματα να πω σήμερα, αλλά θα ξεκινήσω από κάτι άλλο, από το τι σημαίνει τελικά σε πολλές περιπτώσεις να διαστρεβλώνονται λόγια.

Κύριε Συντυχάκη, επειδή έχουμε ξαναβρεθεί πολλές φορές σ' αυτή την Αίθουσα και με την προηγούμενη ιδιότητα, πολλές φορές μπορεί να διαφωνούμε σε πολλά πράγματα, αλλά σίγουρα μας ενδιαφέρει -φαντάζομαι- η διαφύλαξη της αλήθειας.

Αυτά, λοιπόν, τα οποία ειπώθηκαν αυτή τη στιγμή δεν ανταποκρίνονται στην αλήθεια και αυτά τα οποία θα πω ελπίζω να απαντήσουν σ' αυτούς που μας παρακολουθούν και έχουν έντονη αγωνία, αλλά από την άλλη έχουν έντονο ενδιαφέρον να αποκαθίσταται πραγματικά η αλήθεια.

Πού, λοιπόν, εγώ σε ραδιοφωνική μου συνέντευξη, στην οποία ανέφερα ότι ο Υπουργός με απόλυτη σαφήνεια είναι καλό να έχει τα σενάρια περί τού τι μπορεί να γίνει για το κτήριο, ενώ πριν είχαν προηγηθεί όλα τα μέτρα θεραπείας για την επικινδυνότητα στην οποία αυτή τη στιγμή επήλθε το κτήριο, αλλά και η άμεση αντίδραση του Υπουργείου για να μη χαθεί ούτε ώρα μαθημάτων.

Αντιθέτως, λέτε τώρα εσείς για μια κατάσταση, η οποία επαναλαμβάνω δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Συγχρόνως παίρνουμε όλα τα μέτρα -ούσα η αρμόδια Υφυπουργός- για το περιεχόμενο των σπουδών, αλλά και για την εκπαιδευτική δομή την οποία οφείλουμε σε αυτά τα παιδιά τα οποία μας εμπιστεύονται, έτσι ώστε να βελτιώσουμε την κατάσταση των σχολών, η οποία πράγματι δεν είναι καλύτερη. Εμείς ως Υπουργείο δεν ήρθαμε εδώ πέρα για να ρίξουμε -αν θέλετε- τα προβλήματα κάτω από ένα χαλί. Δεν τα θάβουμε τα προβλήματα. Αντιθέτως τα αντιμετωπίζουμε κατάματα. Συγχρόνως, όμως, πρέπει να ανταποκριθούμε και στην πραγματικότητα. Το ξαναλέω γιατί με θίγει προσωπικά.

Στόχος μας, λοιπόν, ως Υπουργείο είναι όχι απλά γενικόλογα να θέτουμε και έχουμε θέσει ως προτεραιότητα την αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Θέλουμε οι σπουδαστριες και οι σπουδαστές που μας εμπιστεύονται να έρχονται σε σχολές οι οποίες να απαντούν στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς, σε ανταγωνιστικότητα η οποία είναι πολύ έντονη, ένας έντονος ανταγωνισμός, αλλά και μια ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, αλλά και στήριξη της ελληνικής οικονομίας. Ήδη οι απόφοιτοι μας αυτή τη στιγμή έχουν την εμπιστοσύνη των ελληνικών επιχειρήσεων και θέλουμε να συνεχίσουμε να την έχουν και να είναι ακόμα περισσότεροι οι απόφοιτοι μας από δημόσια ΙΕΚ, κύριε Συντυχάκη, από δημόσιες σχολές τις οποίες θα τις πληρώνει το Υπουργείο Τουρισμού και το εκπαιδευτικό προσωπικό και το κτήριο το οποίο κάθε παιδί έρχεται με ασφάλεια να φοιτήσει και όλες οι υπόλοιπες πρόνοιες οι οποίες είναι απαραίτητες.

Αλλά να πούμε μερικά πράγματα για το ΙΕΚ Ηρακλείου. Αποτελεί τον ιστορικό συνεχιστή της σχολής τουριστικών επαγγελματιών στο Ηράκλειο του πρώην ΟΤΕ. Η σχολή λειτουργούσε μέχρι το 2012 -γι' αυτούς που δεν το γνωρίζουν- μαζί με το οικο-

τροφείο στο εκπαιδευτικό ξενοδοχείο «Ξενία Ήλιος» στο Κοκκίνη Χάνι στην περιοχή εκεί. Το 2012, όπως όλοι γνωρίζετε, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας η χώρα μας αποφάσισε την αναστολή της λειτουργίας όλων των υποτροφιών του ΟΤΕ, συνέχισε όμως η εκπαιδευτική δραστηριότητα εντός της σχολής. Το 2013 ο ΟΤΕ καταργήθηκε και οι σχολές περιήλθαν στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Τουρισμού μαζί με τα κτήρια των κλειστών οικοτροφείων πρώην εκπαιδευτικών ξενοδοχείων του καταργημένου πλέον ΟΤΕ.

Μια διάταξη -σε αυτή αναφερόμαστε- του 2014 της τότε Υπουργού ανέφερε συγκεκριμένα -είναι μια διάταξη που μέχρι τώρα δεν έχει καταργηθεί από κανέναν- τη δυνατότητα συνεργασίας του Υπουργείου με ιδιώτες μόνο για το τουριστικό σκέλος των κτηρίων των εκπαιδευτικών ξενοδοχείων με αυστηρούς όρους διασφάλισης απρόσκοπτης λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων που εδρεύουν σε αυτές, οι οποίες διατηρούν πάντοτε τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα τους για τις οποίες το κόστος μισθοδοσίας των εκπαιδευτικών υπαλλήλων και λειτουργικών εξόδων και εξοπλισμού παρέχεται σε κάθε περίπτωση από το Υπουργείο Τουρισμού. Αξίζει δε να σημειώσω ότι αυτή τη στιγμή καμμία απόφαση δεν έχει ληφθεί. Αντιθέτως αυτό το οποίο ανέφερε και ο Υπουργός -σε μια συνάντηση που είχε κάνει με τους ξενοδόχους και επανέλαβα- είναι ότι εξετάζονται όλα τα σενάρια, όχι γιατί θέλουμε να απολέσει κάποιος τον δημόσιο χαρακτήρα της σχολής που θα συνεχίζει να παρέχεται δωρεάν, όπως οφείλουμε στα παιδιά, αντιθέτως για να έχει όλα τα σενάρια και να αποφασίσει. Σίγουρα δεν μπορώ εγώ να προκαταλάβω οποιαδήποτε απάντηση. Οφείλω όμως να αποκαταστήσω την αλήθεια και κυρίως βρίσκομαι εδώ για να γίνει και αυτό.

Κανένα νέο, λοιπόν, μέχρι τώρα. Τα νέα, όμως, τα οποία έχουμε, έχουν να κάνουν με τη λειτουργία της σχολής. Πρέπει να πούμε ότι αυτή τη στιγμή και από σήμερα τα παιδιά έχουν επανέλθει σε πλήρη δραστηριότητα εκπαιδευτική διά ζώσης. Οφείλω να ευχαριστήσω -όπως το κάνατε ήδη και σωστά- και το Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, τον πρύτανη, όλη τη σύγκλητο. Συγχρόνως οφείλω προσωπικά ένα μεγάλο ευχαριστώ στην κ. Τζουλιανιάκη Γιαννάκη, η οποία είναι διευθύντρια της σχολής και από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε, ανέλαβε προσωπικά το να μη χαθεί ούτε μία ώρα με ενδιαφέρον για το τι θα γίνει το ζήτημα των μαθημάτων, όπως βέβαια και τον Περιφερειάρχη, τον κ. Αρναουτάκη και τον κ. Κώτσογλου ο οποίος είναι εντεταλμένος περιφερειακός σύμβουλος, γιατί έδειξαν προσωπικό ενδιαφέρον μαζί βέβαια και με το Υπουργείο, έτσι ώστε να λύσουμε αυτή τη δύσκολη στιγμή.

Θέλαμε να υπάρξει ο σεισμός και να γίνει ακόμα χειρότερη η κατάσταση στο Κοκκίνη Χάνι; Τι πιστεύετε; Επιθυμούσαμε φέτος να έχουμε αυτή τη μεγάλη γκριζα ζώνη στην αρχή των σπουδών; Προφανώς και όχι. Αντιδράσαμε, όμως, άμεσα. Αμέσως μετά στη δευτερολογία μου θα δώσω και τα επόμενα βήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε πολύ. Συνεχίστε στη δευτερολογία σας.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, προφανώς δεν ήρθαμε εδώ για να διαστρεβλώσουμε τα λόγια σας. Θα καταβέσω στα Πρακτικά την απομαγνητοφωνημένη συνέντευξή σας εδώ στα Πρακτικά. Και όχι μόνο αυτό, αλλά τα λεγόμενά σας στη συνέντευξη εξέπληξαν ακόμα και τον δημοσιογράφο.

Διαβάζω ένα κομμάτι από αυτό τον διάλογο που είχατε με τον δημοσιογράφο.

Ο δημοσιογράφος, λοιπόν, λέει: «Άρα, λοιπόν, θα το επαναλάβω για να μην παρεξηγηθούμε, αυτό που σχεδιάζετε μελλοντικά είναι το ξενοδοχείο, που λειτουργούσε εκεί επί σειρά ετών, να δοθεί σε κάποιον ιδιώτη, ο οποίος θα αναλάβει τη λειτουργία του και η υποχρέωση που θα έχει θα είναι οι μαθητές της σχολής, που είναι σε γειτονικό κτήριο, να κάνουν την πρακτική τους εξάσκηση στο συγκεκριμένο ξενοδοχείο. Σωστά;» Ρωτάει ο δημοσιογράφος. Η κυρία Υφυπουργός απαντάει «Ακριβώς». Αυτή είναι η απάντησή σας. «Ακριβώς». Δεν λέτε ότι «εξετάζουμε σενάρια», αλλά ακριβολογείτε μονολεκτικά. Αυτό είναι το ζήτημα.

Δηλαδή, η Κυβέρνηση ικανοποιεί πλήρως, σε ρόλο διαμεσο-

λαβητή, τις απαιτήσεις του ιδιώτη επενδυτή, του μελλοντικού ξενοδόχου, θέτοντας στις υπηρεσίες του μια δημόσια σχολή και τους πρακτικάρους. Δηλαδή τους δίνετε πάμφθινο εργατικό δυναμικό και αυτό εσείς το ονομάζετε αναβάθμιση.

Καλές οι δικαιολογίες, αλλά δεν μπορούν να κρύψουν τις προθέσεις σας. Λέτε «δημόσιες σχολές, που θα τις πληρώνει το δημόσιο» και το λέτε και το ξαναλέτε, αλλά θα πληρώνει το δημόσιο -κι αυτό είναι το σκάνδαλο- για λογαριασμό του ιδιώτη. Να, λοιπόν, πώς το κράτος είναι σε άμεση σύνδεση με τους ιδιώτες επιχειρηματίες, μεγαλοεπιχειρηματίες.

Αυτή, λοιπόν, την ανάπτυξη επαγγέλσεθε; Ένα κράτος και μια Κυβέρνηση σε ρόλο δουλέμπορα, στην κυριολεξία, επιβάλλοντας συνθήκες εργασιακής ζούγκλας για τους αυριανούς εργάτες και εύκολα κέρδη για τους ξενοδόχους; Ουσιαστικά, με την ενέργειά σας αυτή, αντικαθίσταται το εξειδικευμένο προσωπικό από τους πρακτικάρους. Και το ερώτημα που τίθεται τελικά είναι τι νόημα έχει η πρακτική άσκηση, πέστε μου, ως μέρος εκπαιδευτικής διαδικασίας, όταν αποκόβετε τους πρακτικάρους από τους έτερους εργαζόμενους στο χώρο δουλειάς. Προφανώς δεν σας ενδιαφέρει η ποιότητα της πρακτικής άσκησης και το τι θα μάθουν οι σπουδαστές, αλλά το πώς θα απαλλάξετε τον επενδυτή από το κόστος εργασίας.

Συν τοις άλλοις, ακυρώνετε, καταστρατηγείτε, τη δική σας κοινή υπουργική απόφαση, με ημερομηνία 1-6-2021, με την οποία το ποσοστό των πρακτικά ασκούμενων που θα τοποθετούνται σε επιχειρήσεις δεν δύναται να υπερβαίνει το 17% του τακτικού προσωπικού τους. Δεν μπορεί, λοιπόν, ο λύκος να φυλάξει τα πρόβατα. Τι να κάνουμε; Κι εσείς ως Κυβέρνηση -και το κράτος σας- είστε ο λύκος. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αντί για ενίσχυση και αναβάθμιση των δημόσιων τουριστικών σχολών, τελικά προσφέρετε στο πιάτο των επιχειρηματιών του τουρισμού υποδομές και φτηνό εργατικό δυναμικό.

Εντάξει εγώ δεν θέλω να θυμηθούμε τώρα ότι το 2013, με συγκυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας - ΠΑΣΟΚ έκλεισε ο Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ο ΟΤΕΚ, ως μνημονιακή υποχρέωση. Οι κυβερνήσεις σας δεν ήταν αυτές που έκλεισαν τα οικοτροφεία των σχολών, τα οποία εξυπηρετούσαν παιδιά, σπουδαστές, από λαϊκές οικογένειες;

Δώστε μας μια εξήγηση γιατί οι απόφοιτοι των ΙΕΚ δεν λαμβάνουν πλέον πτυχίο που κατοχυρώνει επαγγελματικά δικαιώματα, καθώς και το επίδομα σχολής που ίσχυε πριν τη μετατροπή των ΕΠΑΣ σε ΙΕΚ, απαλλάσσοντας με τον τρόπο αυτό και τους εργοδότες από ανάλογη καταβολή του. Γιατί οι κυβερνήσεις σας μέχρι σήμερα δεν συντήρησαν επί σειρά ετών τις εγκαταστάσεις εκεί του δημόσιου ΙΕΚ και τις άφησαν να καταστραφούν και τώρα το βρίσκετε ως πρόσχημα για την παραχώρηση στον ιδιώτη. Ούτε καν μπήκατε στον κόπο να εντάξετε το κτήριο -προσέξτε μετά το σεισμό, ενώ δόθηκε αυτή η δυνατότητα εφόσον είχε βγει ακατάλληλο, στην κρατική αρωγή, στη στεγαστική συνδρομή, για τη χρηματοδότηση των έργων ανακατασκευής. Γιατί δεν το κάνατε;

Η μίσθωση κατάλληλου ακινήτου για προσωρινή μεταστέγαση θα επιφέρει ένα δυσβάσταχτο κόστος, με ένα ετήσιο ενοίκιο που πιθανόν να ξεπερνάει και τις 200.000 ευρώ εάν αναλογιστούμε εργαστήρια και αίθουσες διδασκαλίας, ενώ θα μπορούσαν αυτά τα χρήματα να πέσουν άμεσα, τώρα, στην ανακατασκευή του.

Τα θύματα, λοιπόν, ποια είναι; Είναι οι σπουδαστές. Αυτά είναι τα μεγάλα θύματα, σκλάβοι στα σύγχρονα κάτεργα.

Ένας δρόμος, λοιπόν, υπάρχει -και κλείνει με αυτό, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να δυναμώσει η διεκδίκηση για δημόσιες δωρεάν αναβαθμισμένες σχολές και να ναυαγήσουν τα σχέδια της Κυβέρνησης. Πρέπει να ναυαγήσουν και αυτό θα κάνει το ΚΚΕ.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία. Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Τουρισμού): Μάλιστα.

Ακούστε τώρα, κύριε Συντυχάκη, κύριε Πρόεδρε, αξιότιμη κύριε Βουλευτά, το πώς υπάρχει αντίστιξη μεταξύ της πραγματικότητας και αυτού του οποίου αυτήν τη στιγμή παρουσιάζετε. Όταν από την πρώτη στιγμή που δημιουργήθηκε αυτή η δύσκολη κατάσταση σε ένα ήδη βεβαρημένο κτήριο, ελήφθησαν τα μέτρα έτσι ώστε να μην χαθεί –επαναλαμβάνω- μία ώρα έστω και με την τηλεκπαίδευση, γιατί ήταν η πρώτη αντίδραση και αμέσως μετά να υπάρξει τον Δεκέμβριο εργαστήριο, το οποίο βρέθηκε για να μπορέσουν τα παιδιά να κάνουν αυτό το κομμάτι. Και αυτό ακριβώς είναι το πολύ σημαντικό κομμάτι των σχολών μας, αυτός ο διφυής χαρακτήρας στο να έχουμε και το πρακτικό κομμάτι.

Και αμέσως μετά βρέθηκε και η ενδιάμεση λύση μαζί με το Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και αυτό θεωρούμε ότι αυτή τη στιγμή αποκρυπτογραφείται ως αδιαφορία! Παρακαλώ, θα το καταθέσω και ο καθένας θα μπορεί να το αξιολογήσει.

Μιλάμε για την πρακτική. Δεν το ξέρετε, κύριε Συντυχάκη, ότι δεν θέτω εγώ το όριο του 17% για την πρακτική, αυτό τίθεται με προηγούμενο νόμο. Αυτό όμως το οποίο έκανα φέτος, επειδή αναφέρεστε προσωπικά και πλέον θα αφήσω το πρώτο πληθυντικό και θα απαντώ στο πρώτο ενικό, είναι ότι μαζί με κοινή υπουργική, την οποία εκκινήσαμε από το Υπουργείο, έχουμε διευρύνει τις επιλογές των παιδιών μας στην πρακτική. Ρωτήστε τα παιδιά, τα οποία φέτος θα μπορέσουν να έχουν νωρίτερα τη δυνατότητα σε περισσότερες επιχειρήσεις και εντός και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αν επιθυμούν, να κάνουν την πρακτική τους, μια πρακτική η οποία γίνεται –επαναλαμβάνω- στον χώρο που αργότερα θα εργαστούν χωρίς να περιορίζουμε τις επιλογές, αντιθέτως να τις διευρύνουμε. Αν αυτό, λοιπόν, κάποιος θεωρεί ότι την ίδια στιγμή συνιστά υποβάθμιση της πρακτικής μάλλον έχει μαλώσει με την λογική.

Και συνεχίζω λέγοντας ότι ειδικά στο κομμάτι του ΙΕΚ Ηρακλείου έχει αποκατασταθεί πλήρως και ευτυχώς η δια ζώσης εκπαίδευση, καθώς βρέθηκαν αυτοί οι χώροι. Βέβαια η πρόβλεψη για την προμήθεια θα δοθεί μετά μέσω επιτροπικών και στο εργαστήριο, έτσι ώστε να μην είναι κάποια δωρεά -εμείς δεν θέλουμε κάποιος ο οποίος ήρθε την ίδια στιγμή να συνδράμει- και τα παιδιά μας να κάνουν τις εργαστηριακές τους σπουδές στο κομμάτι αυτό. Μέσω των επιτροπικών λοιπόν –όπου ως δευτεροδιατάκτες οι διευθυντές των σχολών έχουν τη δυνατότητα πλέον να έχουν- μπορεί να δοθεί και η συγκεκριμένη συνδρομή στο εργαστήριο, έτσι ώστε εμείς να είμαστε απόλυτα εντάξει προς τις υποχρεώσεις μας προς τις τοπικές επιχειρήσεις που μας συνδράμουν αυτήν τη στιγμή.

Συνεχίζω και λέω ότι ειδικά για το κομμάτι το κτηριακό, το οποίο για εμένα είναι πολύ σημαντικό, φροντίσαμε ότι η Κτηματική Υπηρεσία του Ηρακλείου αμέσως θα ξεκινήσει μειοδοτικό διαγωνισμό για την εξεύρεση μακροχρόνιας μίσθωσης ενός κατάλληλου κτηρίου με αίθουσες, με εργαστήρια για την μεταστέγαση από την επόμενη χρονιά του ΙΕΚ Ηρακλείου, έτσι ώστε να λυθεί το πρόβλημα, το οποίο δυστυχώς έχει αυτή τη στιγμή χειροτερέψει μετά τον καταστροφικό σεισμό.

Και βέβαια αυτήν τη στιγμή στο ΙΕΚ Ηρακλείου υπηρετούν εννέα άτομα σε θέσεις διοικητικού βοηθητικού προσωπικού, ενώ όλες οι θέσεις στο ωρομίσθιο εκπαιδευτικό προσωπικό είναι καλυμμένες. Στο πλαίσιο του ενιαίου συστήματος κινητικότητας αναμένεται να δημοσιευθεί στο ΦΕΚ μία θέση μόνιμου προσωπικού διοικητικών γραμματέων, ενώ στο πλαίσιο του προγραμματισμού μόνιμων προσλήψεων για το '22 έχει επίσης εγκριθεί μια θέση ΠΕ διοικητικού οικονομικού.

Και επειδή υπάρχει πάντα και το μετά και εμείς δεν κοιτάμε μόνο την εικόνα της στιγμής να σας πω ότι έχουμε ήδη λάβει μισό εκατομμύριο τεχνική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον ανασχεδιασμό της τουριστικής εκπαίδευσης με αναβάθμιση των υπάρχουσών σχολών, διατηρώντας τον δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα, ανταγωνιστικές όμως σχολές, οι οποίες πιθανότατα να έχουν και ξενόγλωσσο τμήμα μέσα, γιατί ξέρουμε ότι η χώρα μας υποδέχεται εκατομμύρια ταξιδιώτες κάθε χρόνο και θέλουμε αντίστοιχα να παρέχει υψηλού επιπέδου τουριστική εκπαίδευση.

Αυτά είναι τα δεδομένα, μπορεί να τα αξιολογήσει ο κόσμος μέσα από πράξεις και όχι μέσα από κινδυνολογία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας γνωρίζουμε ότι δεν θα συζητηθούν λόγω κωλύματος των Βουλευτών η δέκατη τρίτη με αριθμό 388/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου (Αλέκου) Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Άμεσα έργα υποδομής για την απρόσκοπτη, γρήγορη και ασφαλή πρόσβαση των Θεσσαλονικέων στο Παιδιατρικό Νοσοκομείο στο Φίλιππο» και η έβδομη με αριθμό 386/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με θέμα: «Τα κατεπείγοντα προβλήματα σχολικής στέγασης του Ειδικού Εργαστηρίου Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ) Ρεθύμνου».

Στο σημείο αυτό σας γνωρίζω ότι θα διακόψουμε την συνεδρίαση και θα επιστρέψουμε στις 18.00' με τη συζήτηση των υπόλοιπων επίκαιρων ερωτήσεων. Διακόπεται η συνεδρίαση.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζεται η συνεδρίαση.

Να κάνω μια σύντομη ανακοίνωση προς το Σώμα. Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης της χώρας.

Θα συζητηθεί τώρα η πρώτη με αριθμό 1768/64/8-12-2021 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χρήστου Γιαννούλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Αποζημίωση εκατομμυρίων ευρώ ζητά ο ανάδοχος της κατασκευής του μετρό Θεσσαλονίκης για τις καθυστερήσεις και διαψεύδει τον Πρωθυπουργό ότι το έργο θα παραδοθεί τέλος του 2023».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Γεώργιος Καραγιάννης.

Κύριε Γιαννούλη, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας από το Βήμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, και για τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουμε το Βήμα λόγω των συνθηκών.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχει η αίσθηση ότι στην πολιτική πρέπει να έχουμε και δύο στοιχεία, ένα τουλάχιστον της μεγαθυμίας, όταν πρόκειται για έργα υποδομής. Πρόσφατα συνοδεύσατε τον Πρωθυπουργό στη Θεσσαλονίκη. Σε κάποια από τα έργα που του δείξατε, όπως το Μητροπολιτικό Πάρκο Παύλου Μελά, παραλείψατε να του θυμίσετε ότι ήταν απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης και του πρώην Πρωθυπουργού.

Αυτό μου δίνει την ευκαιρία να μπω και στην ουσία της ερώτησης, που αφορά πλέον έναν μηχανισμό ο οποίος αποδεικνύεται και από δημοσιεύματα, αλλά και από έγγραφα, ως ένας μηχανισμός αναπαραγωγής αποζημιώσεων για το έργο του μετρό στη Θεσσαλονίκη, αφήνοντας για λίγο την πολιτισμική σημασία του εγκλήματος στον πολιτισμό και στις αρχαιότητες της πόλης στο σταθμό Βενιζέλου και μπαίνοντας κυρίως στο τεχνικό μέρος.

Σας ρωτήσαμε από τον Δεκέμβριο του 2021, προκαλώντας μας εσείς να ασκήσουμε κοινοβουλευτικό έλεγχο, και δεν απαντήσατε. Επαναφέρουμε το ερώτημα για το ποσό των αποζημιώσεων, για τις διαδικασίες των αποζημιώσεων, για το κόστος που επιβαρύνει το έργο, με τελική κατάληξη να είναι σχεδόν βέβαιο, με βάση όσα έχουν αποκαλυφθεί και στον Τύπο, αλλά και στα κείμενα τα οποία υπάρχουν και συνοδεύουν τις συμβάσεις και τα αιτήματα αποζημιώσεων, να θεωρείται ανέφικτη η παράδοση του έργου το 2023. Αυτό επιβαρύνει τον προϋπολογισμό και το κόστος του έργου, με μια ανεπίτρεπτη ανοχή, θα τολμούσα να πω και πολιτική συνεισφορά, της «Αττικό Μετρό», η οποία έρχεται σε ρόλο υπερασπιστή και μόνο των συμφερόντων του κατασκευαστή, αναλαμβάνοντας την ευθύνη για το γεγονός ότι μία πολιτική απόφαση είχε ως αποτέλεσμα την αλλαγή των σχεδίων, μια πο-

λιτική απόφαση Μητσοτάκη είχε ως αποτέλεσμα τα αιτήματα των αποζημιώσεων να έρχονται το ένα πίσω από το άλλο.

Σας ρωτήσαμε τον Δεκέμβριο και δεν μας απαντήσατε. Σας καλούμε σήμερα να απαντήσετε γιατί αυτή η σπουδή με τις αποζημιώσεις και πώς δικαιολογείται, εν πάση περιπτώσει, να έρχεται η «Αττικό Μετρό» να αναλαμβάνει μια ευθύνη αποκλειστική, την ίδια ώρα που σε πολλές περιπτώσεις φαίνεται ότι αναλαμβάνει και ευθύνες αμέλειας ή αδράνειας του ίδιου του κατασκευαστή. Αυτό σίγουρα δεν συνιστά μια καλή πρακτική.

Δεν θέλω να καταχραστώ την πρωτομιλία μου, αλλά θα ήθελα να σας επιστημάνω ότι πλέον έρχεται και η ώρα των αριθμών -τα επόμενα λεπτά- των αποφάσεων και της τεκμηρίωσης που οδηγεί σε ένα συμπέρασμα. Η φάμπρικα των αποζημιώσεων επειδή η πολιτική επιλογή Μητσοτάκη ήταν να αλλάξει ένα βράδυ τη ροή του έργου, δεν θα γίνει αποδεκτή, όχι μόνο πολιτικά.

Περιμένω μια πρώτη απάντησή σας σε σχέση με την αναπάντητη ερώτηση που μετατράπηκε σε επίκαιρη και θα επανέλθω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το μετρό Θεσσαλονίκης είναι ένα έργο που οι πολίτες, κύριε Γιαννούλη, το περιμένουν εδώ και πάρα πολλά χρόνια και όπως γνωρίζετε κι εσείς, όπως κι εγώ γνωρίζω πάρα πολύ καλά, έχει περάσει από χίλια κύματα. Η ενημέρωση, λοιπόν, των Θεσσαλονικέων και όλων των Ελλήνων φορολογουμένων, καθώς και του Σώματος, θα πρέπει να είναι αντικειμενική και πλήρης, χωρίς υπερβολές και χωρίς ανακριβείς, ιδίως τώρα που το έργο μπαίνει στην τελική του ευθεία.

Θα μου επιτρέψετε εδώ να πω δύο τρία σημεία που έχουν ιδιαίτερη σημασία και ιστορικό χαρακτήρα. Οι αρχαιότητες στον σταθμό Βενιζέλου ανακαλύφθηκαν στις αρχές του 2013. Έκτοτε και μετά από δύο χρόνια διαδικασιών και αποφάσεων εκδόθηκε η Υπουργική απόφαση που αφορούσε την απόσπαση και επανατοποθέτηση των αρχαιοτήτων τον Δεκέμβριο του 2014. Από τότε τι έγινε; Το 2015 ήρθε η Κυβέρνησή σας και αλλάξατε την απόφαση χωρίς συνεννοήσεις, χωρίς συναινέσεις. Ακόμα και η «Αττικό Μετρό» τοποθετήθηκε εγγράφως αρνητικά στις πράξεις σας. Ακόμα και το Συμβούλιο της Επικρατείας -και αυτό έχει τη σημασία του- στα τέλη του 2016 αποφάσισε ότι η μοναδική λύση για την προστασία των αρχαιοτήτων ήταν η απόσπαση και η επανατοποθέτησή τους. Εσείς, όμως, αγνοώντας αυτήν την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, αποφασίσατε την κατά χώρα διατήρησή και τι κάνετε τεσεραράμισι χρόνια μετά; Λυπάμαι που το λέω, απολύτως τίποτα!

Ξεκινώ την απάντησή μου για τις αποζημιώσεις και για αυτά που μας ρωτήσατε στο τελευταίο σας ερώτημα, γιατί πραγματικά θα έπρεπε αυτή η συζήτηση να γίνει εδώ στην Αίθουσα του ελληνοκοινοβουλίου και όχι με γραπτές απαντήσεις. Ξέρετε γιατί πληρώνουμε αποζημιώσεις, κύριε Γιαννούλη; Η καθυστέρηση του έργου και το δικαίωμα σύμφωνα με τη νομοθεσία του αναδόχου να ζητήσει αποζημιώσεις λόγω υπερημερίας, οφείλονται κατά αποκλειστικότητα στο ότι από το 2015 έως το 2019 δεν είχε γίνει καμμία τεχνική εργασία στον χώρο του σταθμού Βενιζέλου, παρά μόνο η προσωρινή προστασία των αρχαιοτήτων, καθώς και ότι υπήρξαν μεγάλες καθυστερήσεις στον σταθμό Αγίας Σοφίας. Για την περίοδο, κύριε Γιαννούλη, από το 2015 έως το 2017 καταβλήθηκαν αποζημιώσεις στον ανάδοχο -ξέρετε για τι νούμερο μιλάμε;- 220 εκατομμύρια ευρώ. Τι παραλάβαμε, όμως, το 2019; Ένα έργο σταματημένο, ένα έργο στο δέκατο τρίτο έτος κατασκευής του, χωρίς εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η περάτωση του έργου τον Νοέμβριο του 2020 αποτελούσε εξωπραγματική παραδοχή αφού το φθινόπωρο του 2019 -θέλω να σας πω κάποια σημεία που έχουν τη σημασία τους και πρέπει να τα γνωρίζουν όλοι- δεν υπήρχαν ολοκληρωμένες μελέτες. Η «Αττικό Μετρό» είχε απορρίψει τις μελέτες για τον σταθμό Βενιζέλου και ούτε είχε κατασκευαστεί ο σταθμός της Αγίας Σοφίας. Δεν υπήρχε επιδομή στο μεγαλύτερο τμήμα του έργου. Υπήρχε -ακούστε το νούμερο- στο 40% του βασικού έργου. Και ξέρετε πόσο στην Καλαμαριά; Μηδέν! Δεν υπήρχαν, λοιπόν, ράγες. Οι ηλεκτρομηχανικές εγκαταστάσεις δεν είχαν εγκατασταθεί ούτε

στους σταθμούς, αλλά ούτε και στις σήραγγες. Ούτε καλώδια δεν είχαν τοποθετηθεί ακόμη. Συνεπώς δεν υπήρχε ρευματοδότηση του έργου. Σε κανένα σημείο και δεν είχε καν ξεκινήσει η εγκατάσταση των Η/Μ συστημάτων. Δεν είχαν ξεκινήσει οι δοκιμές. Ξέρετε πόσο χρόνο χρειάζονται οι δοκιμές; Δέκα οκτώ μήνες, τουλάχιστον, καθ' όλη τη διάρκεια του έργου. Το καλοκαίρι του 2019 είχαν παραδοθεί μόνο δύο συρμοί.

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να σας πω σε αυτό το σημείο και θα ζητήσω λίγο την ανοχή σας κύριε Πρόεδρε, ότι δεν είχαμε ράγες, δεν είχαμε συστήματα, δεν είχαμε ρεύμα, δεν είχαμε τραίνα, δεν υπήρχε απολύτως τίποτα. Κι όμως, επικαλείστε ακόμη ότι θα παραδίδατε το μετρό το 2020.

Για την περίοδο που ρωτάτε από το 2018 ως την 1η Δεκεμβρίου του 2021 ο ανάδοχος αξιώνει από την «Αττικό Μετρό» 99 εκατομμύρια ευρώ. Ξέρετε πόσα πληρώσαμε σε θετικές ζημιές; Πληρώσαμε 14.663. Και πληρώθηκαν και άλλα 9,5 εκατομμύρια μαζί με τους τόκους υπερημερίας ως αποτέλεσμα διοικητικών αποφάσεων.

Τώρα, επειδή έχετε ένα πλήθος ερωτημάτων, να σας πω κάποια πρώτα και για τα δεύτερα θα επιφυλαχτώ για τη δευτερολογία μου. Σε ό,τι αφορά τις αρχαιολογικές εργασίες και τις εγκρίσεις, το Υπουργείο Υποδομών, η «Αττικό Μετρό» και το Υπουργείο Πολιτισμού βρίσκονται σε μια διαρκή και συνεχή συνεργασία. Τις λεπτομέρειες τις γνωρίζει καλύτερα από τον καθένα το Υπουργείο Πολιτισμού και εγώ το μόνο που μπορώ να σας πω είναι ότι λόγω των δικαστικών προσφυγών στο έργο, η έναρξη των αρχαιολογικών εργασιών στον σταθμό Βενιζέλου καθυστέρησε για πάνω από δέκα μήνες.

Πρόσφατα, υποβλήθηκε το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, αναπροσαρμόζοντας τις σχετικές προθεσμίες, με πρόβλεψη περαίωσης του έργου στο τέλος του 2023.

Τον Ιούλιο του 2021 εγκαταστήσαμε ένα συγκεκριμένο συνεργείο του αναδόχου και ξεκίνησαν οι εργασίες για την απόσπαση των αρχαιοτήτων ενώ η κατασκευή του σταθμού θα ξεκινήσει μετά την ολοκλήρωση των αρχαιολογικών εργασιών που σήμερα βρίσκονται στο 95%.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα της χρηματοδότησης είναι σαφές ότι μετά το τέλος του 2023 οποιαδήποτε δαπάνη για το έργο δεν θα είναι επιλέξιμη. Το χρονοδιάγραμμά μας λήγει το 2023 και αν δεν υπήρχαν όλες αυτές οι προσφυγές για τα αρχαία δεν θα υπήρχε αυτή τη στιγμή κανένα πρόβλημα. Όλες οι καθυστερήσεις καθώς και όλες οι συμπληρωματικές συμβάσεις έχουν υπογραφεί γ' αυτό το θέμα.

Επιτρέψτε μου να σας πω απ' αυτό το Βήμα ότι είναι καιρός να αφήσουμε τις αντιδικίες. Να βάλουμε μια τελεία και να αφήσουμε το έργο να προχωρήσει, για τους Θεσσαλονικιούς, για την ανάπτυξη της πόλης, για το εθνικό μας συμφέρον. Όσοι πλέον αντιδρούν σ' αυτή την πόλη είναι μια μικρή μειοψηφία που -επιτρέψτε μου να πω- δεν ξέρω τι συμφέροντα εξυπηρετεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Κυρίες Γιαννούλη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πίστευα ότι θα με διαψεύσετε, αλλά δυστυχώς επιβεβαιώθηκαν οι φόβοι μου. Για να είμαστε συνεπείς με αυτά στα οποία καλέσατε και μένα να συμμετάσχω θα πρέπει να έχουμε ως δεδομένο την αλήθεια.

Πρώτη απάντηση. Σας είπα ότι ακολουθούν τεκμήρια και αριθμοί. Το 2014 δεν υπήρχε εργολάβος στο μετρό. Το μετρό ήταν νεκρό έργο το 2014. Πιστεύω ότι θα έπρεπε να το γνωρίζετε. Υπάρχει αποδεδειγμένη και τεκμηριωμένη μέσα στα πέντε αιτήματα που διαχειριστήκατε ως κυβέρνηση ότι εκτός από τον σταθμό Αγίας Σοφίας και Βενιζέλου υπάρχει χαρακτηριστική αδράνεια στους υπόλοιπους δώδεκα σταθμούς. Διαβάζω από την εισήγηση της «Αττικό Μετρό» σε απλά ελληνικά: «Αναφορικά με την κατασκευαστική πρόοδο η ανάδοχος κοινοπραξία καθυστέρησε την εκτέλεση ορισμένων εργασιών παρ' όλο που αυτές δεν συνδέονται με τις καθυστερήσεις που σημειώθηκαν στους σταθμούς Βενιζέλου και Αγίας Σοφίας και με δεδομένο ότι υπάρχει πλήθος συγκεκριμένων μελετών που επιτρέπουν την εκτέλεση αυτών». Αυτό λέει η «Αττικό Μετρό», η οποία στο επιμύθιο καταλήγει, και παραδέχεται, και αναλαμβάνει την ευθύνη, προ-

φανώς με πολιτική οδηγία, για να αποζημιωθεί η κοινοπραξία για το χρονικό διάστημα που σας λέμε. Πρώτο ψέμα είναι αυτό.

Δεύτερο ψέμα: Χρονοδιάγραμμα. Διαβάζω και πάλι για το πώς και πότε μπορεί να παραδώσει η κοινοπραξία το έργο. Αφήνουμε στην άκρη την ανυπαρξία δραστηριότητας στους δώδεκα σταθμούς και για την Καλαμαριά. Πάμε τώρα για τη Βενιζέλου. Έγγραφο της «ΑΚΤΩΡ».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει του κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, γιατί είναι ζήτημα εξαιρετικά σοβαρό και εθνικής εμβέλειας, όχι μόνο το μετρό και οι αρχαιότητες στη Βενιζέλου, αλλά και η διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Αναφέρεται η κοινοπραξία στις προϋποθέσεις για να παραδοθεί το έργο στο χρονοδιάγραμμα που εσείς και ο Πρωθυπουργός επικοινωνιακά παρουσιάζετε στους Θεσσαλονικείς. «Το έργο δύναται να ολοκληρωθεί στις 29 Απριλίου 2023 υπό την αναγκαία προϋπόθεση οι εργασίες απόσπασης», το έγκλημα δηλαδή, «των αρχαιολογικών ευρημάτων του εν λόγω σταθμού να εκκινήσουν το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου του 2020 και το σύνολο των επιμέρους δραστηριοτήτων, που δεν υπόκεινται στη σφαίρα ευθύνης ή και στον άμεσο έλεγχο του αναδόχου, αρχαιολογικές εργασίες, μελέτες κ.λπ., να έχουν ολοκληρωθεί στις 24 Απριλίου 2021, ώστε στην ως άνω ημερομηνία να είναι δυνατή η έναρξη κατασκευής του σταθμού Βενιζέλου.»

Ρωτώ: Στις 24-4-2021, κύριε Υπουργέ, έχει ολοκληρωθεί το έργο της απόσπασης των αρχαιοτήτων και διαβεβαιώνετε τον κόσμο ότι στο τέλος του Δεκεμβρίου του 2023 θα παραδοθεί το μετρό; Ποιον κοροϊδεύετε; Εάν επιμένετε, κόντρα στις εισηγήσεις και στις αναφορές του άμεσου συνεργάτη της «Αττικό Μετρό», που υποβοηθά και τη μικρή βιοτεχνία ή βιομηχανία αναπαραγωγής αποζημιώσεων, αναλάβετε και την πολιτική ευθύνη.

Και πέρα από όλα τα άλλα, θέλω να σας ρωτήσω και το εξής: Στην ερώτηση που σας καταθέσαμε υπάρχει το επίδοκο ποσό, η τέταρτη, η πέμπτη αίτηση αποζημίωσης, με βάση καθυστερήσεις, ευθύνη των οποίων έχει και η κοινοπραξία και η «Αττικό Μετρό». Τα χρεώνεται όλα η «Αττικό Μετρό» -και επιμένω- με πολιτική παράτρυνση.

Έρχεται, όμως, και η ώρα των αριθμών και των στοιχείων. Μέσα στα λογιστικά και τεχνικά έγγραφα των αποζημιώσεων που εσείς εγκρίνετε και με απόλυτη παραδοχή ότι αυτές οι αποζημιώσεις είναι απότοκο της δικής σας επιλογής, των δικών σας καθυστερήσεων και ό,τι σηματοδότησε η αιφνιδιαστική, αναίτια, πολιτικά ύποπτη και έμπληη εμπάθειας πολιτική απόφαση Κυριάκου Μητσοτάκη σε ένα βράδυ να αλλάξει τον σχεδιασμό, και ψάχνουμε και τι βρίσκουμε μέσα στην τεκμηρίωση αυτής της αποζημίωσης των 2.553.000 ευρώ; Κινητή τηλεφωνία 2.631 ευρώ. Ταξίδια-υπηρεσίες στην Ιταλία 112.000, 175.000 ευρώ. Δεν είναι λαϊκισμός, γιατί αναφέρεται ρητά μέσα στο αίτημα το εύρος και το είδος των εργασιών που θα δικαιολογούσαν αποζημίωση. Δόθηκαν αποζημιώσεις όταν ανέλαβε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Ένα έργο παρατημένο, νεκροταφείο, με αμαρτίες του παρελθόντος, σχεδόν σε μηδενική εξέλιξη και παραδόθηκε στο 75%.

Αλλά πάμε παρακάτω. Θα τα καταθέσω για μία ακόμα φορά. Έχουν δει και το φως της δημοσιότητας και δεν απαντάτε. Η λαιστική πολιτική ηγεσία του Υπουργείου σας και ο κ. Καραμανλής που όπου βρεθεί και όπου σταθεί υψώνει το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μένος, δεν έχει βρει μια κουβέντα να πει για τα ευρήματα που αποκαλύφθηκαν, για τις συμβάσεις και τις αποζημιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Γιαννούλη, ολοκληρώστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είναι 3.040 ευρώ, με βάση την αποζημίωση που θα καταβάλει ο ελληνικός λαός, για πλύσιμο αυτοκινήτων! 3.000 ευρώ στα 2.500.000 ευρώ αποζημίωση της τελευταίας κοπής, για πλυντήριο αυτοκινήτων! Μα αστειεύεστε; Αστειεύεστε;

Συμφωνώ μαζί σας σε κάτι. Πρέπει να είμαστε γενναίοι, έντιμοι και ειλικρινείς. Όμως, όταν οι ίδιοι οι εμπλεκόμενοι, είτε με πολιτικό δόλο είτε μη έχοντας αντίληψη του τι είναι αυτό που υπογράφουν, εισηγούνται και αποφασίζουν, οδηγούμαστε σε μια τόσο παρακμιακή κατάσταση, επιτέλους, ας σοβαρευτείτε.

Το ερώτημά μας -και κλείνω- έχει σχέση με την κατάθεση εγγράφων του χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης του έργου. Αλλά, επιτέλους, να έχει την υπογραφή σας και όχι φληναφήματα ή έπεια πτερόεντα επικοινωνιακού χαρακτήρα. Δώστε μας το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης και υλοποίησης του έργου.

Και το δεύτερο; Σταματήστε τη βιοτεχνία-βιομηχανία αποζημιώσεων, παρά το γεγονός ότι η δική σας πολιτική απόφαση έχει επιβαρύνει την κατάσταση, γιατί πλέον είναι προκλητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, κύριε Γιαννούλη.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Και μην τα ρίχνετε στους πολίτες. Μην τα ρίχνετε στην πόλη. Η πόλη ανασαίνει με την πολιτιστική της κληρονομιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Η πόλη αυτή τη στιγμή είναι σε ομηρία από τη «μονοκαλλιέργεια» του ΟΑΣΘ. Η πόλη συρρικνώνεται και συγχρωτίζεται, δύο χρόνια πανδημίας, γιατί εσείς κάνετε παιχνίδια και με το μετρό και τις συγκοινωνίες, όπως τα νέα λεωφορεία που περιμένουμε δυόμισι χρόνια. Σταματήστε να μας κοροϊδεύετε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Έκανα λάθος. Πίστευα ότι θα κάνουμε έναν ουσιαστικό διάλογο, για να μπορέσουν να ενημερωθούν οι κάτοικοι της Θεσσαλονίκης για το τι πραγματικά συμβαίνει με την «Αττικό Μετρό».

Αντιλαμβάνομαι την αγωνία σας να έρθετε εδώ πέρα και να ακούσω ένα κρεσέντο παροξυσμού αντικυβερνητικού μένους. Όμως, δεν καταλαβαίνω γιατί αυτή η ένταση. Γιατί δεν έχετε καμμία απάντηση να μας πείτε για τα 220 εκατομμύρια ευρώ που αποζημιώσατε τον ανάδοχο; Γι' αυτό αυτή η ένταση, κύριε Γιαννούλη;

Η έντασή σας μήπως είναι για το εξής; Γιατί νομίζω ότι μας εγκალέσατε για μία ημερομηνία «24-4-2021». Μα, εσείς ο ίδιος ήσασταν μπροστά στα εργοτάξια, κύριε Γιαννούλη. Σας βλέπαμε στις κάμερες της ΕΡΤ3 να λέτε να σταματήσει το έργο και να μη γίνει το έγκλημα της Βενιζέλου! Εσείς ήσασταν εκεί. Δεν ήταν κάποιος άλλος. Οι ευθύνες οι δικές σας δεν υπάρχουν;

Εγώ σας ανέφερα πριν τι ακριβώς βρήκε το 2019 η Κυβέρνησή μας, τι βρήκαμε από υποδομή, τι βρήκαμε από Η/Μ συστήματα. Τα ανέφερα αναλυτικά, είναι γραμμένα. Θέλετε να τα δείτε; Αν πιστεύετε ότι κάπου όλα αυτά που σας λέω είναι ψευδή, παρακαλώ εγκალέστε μας.

Κύριε Γιαννούλη, οι αποζημιώσεις οφείλονται αποκλειστικά και μόνο σε δύο αιτίες: πρώτον, στις μεγάλες και αδικαιολόγητες καθυστερήσεις της κυβέρνησής σας στα τεσσεράμισι αυτά χρόνια που δεν έκανε απολύτως τίποτα στο σταθμό «Βενιζέλου» και στον σταθμό της «Αγίας Σοφίας» -λιγότερο, είναι η αλήθεια, στον σταθμό της «Αγίας Σοφίας», πολύ περισσότερο στον σταθμό «Βενιζέλου».

Και τώρα το έργο προχωρά και το βλέπετε ότι προχωρά. Κάθε Θεσσαλονικίος το βλέπει ότι προχωρά. Όμως, κάποια στιγμή θα πρέπει να σταματήσουν αυτές οι προσφυγές. Θα πρέπει να σταματήσουμε την εργαλειοποίηση, την πολιτικοποίηση του μεγαλύτερου έργου υποδομής που γίνεται αυτή τη στιγμή στη Θεσσαλονίκη. Δεν το αντέχει η πόλη άλλο αυτό!

Εργαλειοποιήσατε και το θέμα του ΟΑΣΘ και χάσατε. Μην εργαλειοποιείτε όλα τα ζητήματα. Ακούμε την καλοπροαίρετη κριτική, αλλά δεν πρέπει να εργαλειοποιούμε όλα τα θέματα, κυρίως τα θέματα των υποδομών.

Να σας πω και κάτι άλλο. Είναι πραγματικά οξύμωρο -θα μου επιτρέψετε να το πω- κάποιος, από τη μία, να υποστηρίζει τις προσφυγές και να κατηγορεί την Κυβέρνηση για τις αποζημιώσεις που της δίνουν, ενώ αυτές οι πρόσφυγες αυτό προκαλούν: αποζημιώσεις. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν το γνωρίζετε; Λέμε κάτι το οποίο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα; Απαντήστε μας παρακαλώ. Θα ήθελα να το γνωρίζω αυτό το πράγμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Χρονοδιάγραμμα υπάρχει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Με-

ταφορών): Μα φυσικά υπάρχει. Κύριε Γιαννούλη, τα πάντα υπάρχουν αυτή τη στιγμή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Γιατί δεν το καταθέτετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Παρακαλώ, παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Τα πάντα υπάρχουν και υπάρχουν χρονοδιαγράμματα που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, ξέρετε. Δεν υπάρχουν χρονοδιαγράμματα «Νοέμβριος του 2020, χωρίς ράγες, χωρίς Η/Μ, χωρίς ηλεκτροδότηση, χωρίς τρένα». Ε, δεν υπάρχουν αυτά. Θα μας επιτρέψετε να διατηρήσουμε τη σοβαρότητά μας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Γιατί δεν τα καταθέτετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Θα καταθέσουμε τα πάντα.

Μην μπούμε, λοιπόν, σε μια λογική ποιος βοηθάει τον εργολάβο για τις αποζημιώσεις. Εμείς σας είπαμε τι βρήκαμε και είμασταν και ξεκάθαροι τι κάνουμε σε ό,τι αφορά στο μετρό της Θεσσαλονίκης. Και σας καλούμε μία ακόμα φορά –και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε αυτό– μην πολιτικοποιείτε όλα τα ζητήματα. Η Θεσσαλονίκη αυτή τη στιγμή έχει ανάγκη να έχει ένα μετρό στο τέλος του 2023 και να είστε σίγουροι ότι θα το έχει!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 1598/30-11-2021 εκ των αναφορών-ερωτήσεων ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Χαράλαμπος (Χάρη) Μαμουλάκη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Θα εξεταστεί το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα ενός μέσου σταθερής τροχιάς στην Κρήτη;».

Κύριε Μαμουλάκη, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δράττομαι της ευκαιρίας, προτού εισέλθω στο θέμα μας, να επισημάνω στον κύριο Υφυπουργό, που έχει αναλάβει σχετικά πρόσφατα καθήκοντα, αλλά η Κυβέρνησή του αριθμεί δύομισι και πλέον χρόνια διακυβέρνησης, ότι ένα κομβικό ζήτημα, ένα αίτημα κατάθεσης εγγράφων που έχει υποβληθεί στο ελληνικό Κοινοβούλιο επτά φορές παρακαλώ –επτά φορές!– και αφορά τη δανειακή σύμβαση της Ελληνικής Δημοκρατίας, της χώρας μας, με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, κύριε Καραγιάννη, ακόμα να έρθει στη Βουλή.

Δεν θέλω να πιστεύω –είστε ένας νεαρός πολιτικός–, είναι αδιανόητο να συνεχίσει αυτή η απαράδεκτη κατάσταση. Πρέπει επιτέλους –και απευθύνομαι και σε εσάς προσωπικά, διότι άπτεται του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ο κ. Καραμανλής με περίπτωση αλαζονείας σε αυτήν εδώ την Αίθουσα αποποιήθηκε την ευθύνη του και δεν έφερε αυτό ως όφειλε, δηλαδή αυτή τη δανειακή σύμβαση –έστω και τώρα, να έρθει στη Βουλή, για να γνωρίσουν οι ίδιοι οι πολίτες τι ωριμάζει εντός ή εκτός εισαγωγικών γι' αυτούς στην περιοχή του αεροδρομίου «Καζαντζάκης», χωρίς αυτούς.

Τώρα εισέρχομαι σε ένα θέμα το οποίο απασχολεί τη δημόσια σφαίρα του νησιού εδώ και πολλές δεκαετίες, από την εποχή της Κρητικής Πολιτείας. Μιλάμε για ένα μέσο σταθερής τροχιάς. Η Κρήτη, ούσα το τρίτο μεγαλύτερο νησί της Μεσογείου, δικαιούται ένα μέσο σταθερής τροχιάς. Για ποιον λόγο; Πρώτον, διότι οι συνθήκες έχουν πλέον ωριμάσει, διότι βρισκόμαστε μπροστά σε έναν περιβαλλοντικό κίνδυνο και αν μη τι άλλο το πρασίνο του νησιού μέσω ενός μέσου σταθερής τροχιάς με έντονο περιβαλλοντικό πρόσημο είναι μία ευκαιρία.

Δεύτερον, διότι υπάρχει το Ταμείο Ανάκαμψης και οι πόροι που αναδύονται διά αυτού για ένα έργο που είναι επιλέξιμο, λόγω του πράσινου αποτυπώματος που θα αφήσει ένα τέτοιο έργο και τρίτον, εξαιτίας των εν εξελίξει δύο κομβικών έργων που αφορούν στο νησί και σε όλη τη χώρα, έργων υπερτοπικής σημασίας. Αναφέρονται στον διεθνή αερολιμένα του Καστελίου και φυσικά στον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης. Εξαιρετική, λοιπόν, συγκυρία να ωριμάσουν οι συνθήκες για ένα πραγματικά οραματικό έργο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ας δούμε, λοιπόν, τι ζητάμε εμείς ουσιαστικά ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, γιατί σήμερα δεν βρισκόμαστε εδώ μόνο, όπως προηγουμένως σε μια άλλη επίκαιρη ερώτησή μου, για να διασταυρώσουμε τα ξίφη μας με βάση την επιχειρηματολογία, αλλά για να προσφέρουμε και για να έχουμε, κύριε Καραγιάννη, έναν θετικό λόγο και να μπορέσουμε να βάλουμε κι εμείς ένα λιθαράκι έστω για τις επόμενες γενεές του τόπου.

Θέτω, λοιπόν, το εξής ερώτημα, κύριε Πρόεδρε, στην πρωτολογία μου, που είναι ξεκάθαρο και ευδιάκριτο: Προτίθεστε, κύριε Υφυπουργέ και κύριοι της Κυβέρνησης, να προχωρήσετε σε μία μελέτη ωρίμανσης με αμελητέο κόστος, σε μία μελέτη ωρίμανσης κυρίως της βιωσιμότητας, αλλά και της σκοπιμότητας ενός τέτοιου μέσου σταθερής τροχιάς στην Κρήτη, που θα εκκινούσε τη διασύνδεσή του από την πόλη του Ηρακλείου μέχρι το διεθνές αεροδρόμιο στο Καστέλι;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Μαμουλάκη, πιστεύω ότι αναγνωρίζετε πως κατά το τελευταίο διάστημα η Κυβέρνησή μας και η ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών ενημερώνει τακτικά την Εθνική Αντιπροσωπεία σχετικά με τα έργα και τα θέματα που αφορούν στην Κρήτη, για την ακριβή πρόοδο των μεγάλων έργων υποδομής, καθώς και για τις έκτακτες συνέπειες που υπάρχουν στο νησί σας. Για παράδειγμα, σας ενημερώσαμε πολλές φορές για τα θέματα του σεισμού στο Αρκαλοχώρι.

Ξέρετε, κύριε Μαμουλάκη, για εμάς εμβληματικό έργο είναι ο ΒΟΑΚ. Πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο έργο, γιατί καλώς ή κακώς η διαφορά μας σε ό,τι αφορά στο σχέδιο για την ανάπτυξη της Κρήτης μεταξύ της κυβέρνησής σας και της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη αποδεικνύεται εν τοις πράγμασι και ιδιαίτερα στον τομέα των υποδομών, όπου μαζί με τον Κώστα Καραμανλή ως Υπουργό Υποδομών τρέχουμε αυτή τη διετία, αυτά τα δύομισι χρόνια, όλα τα μεγάλα έργα στην Κρήτη.

Θα ήθελα να σας τονίσω για μία φορά ακόμα ότι υλοποιούμε έργα με συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και εξασφαλισμένες χρηματοδοτήσεις. Θα μου δώσετε τον χρόνο, λοιπόν, να σας πω τι ακριβώς κάνουμε για την Κρήτη τα τελευταία δύομισι χρόνια. Σχεδιάσαμε και προχωρήσαμε έργα σημαντικά, έργα με σπουδαιότητα, έργα τα οποία θα αλλάξουν ουσιαστικά τον χάρτη σε όλη την Κρήτη με κορωνίδα όλων αυτών των έργων τον ΒΟΑΚ, ο οποίος σε αντίθεση με τον δικό σας σχεδιασμό δεν είναι πλέον μια μολυβιά σε ένα χαρτί, αλλά αποτελεί ένα έργο που σταδιακά οι Κρητικοί εντός το 2022 θα δουν να παίρνει σάρκα και οστά.

Για να γίνω πιο συγκεκριμένος, όσον αφορά στο τμήμα Χερσόνησος-Νεάπολη που υλοποιείται μέσω σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα γνωρίζουμε και γνωρίζετε ήδη τον προσωρινό ανάδοχο του έργου τηρώντας, επαναλαμβάνω τηρώντας, τις δεσμεύσεις μας και το αρχικό χρονοδιάγραμμα που είχαμε θέσει για τη διαγωνιστική διαδικασία.

Όσον αφορά στο τμήμα Νεάπολη - Άγιος Νικόλαος, το δημοπρατήσαμε στο τέλος του 2021 και εντός του έτους και στα δύο αυτά έργα θα έχουμε εργοτάξια, κύριε Μαμουλάκη.

Όσον αφορά στο μεγάλο έργο της παραχώρησης Χανιά - Ηράκλειο, γνωρίζετε τι κάναμε, πόσες μελέτες αναθέσαμε και πού ακριβώς βρίσκεται η ΜΠΕ. Όμως, προχωράμε και σε μια σειρά από μικρά, αλλά εξίσου σημαντικά έργα και για τη βελτίωση του οδικού δικτύου και για τα αντικατολιστικά φαινόμενα, τα οποία παρεμποδίζουν, ουσιαστικά, την ομαλή λειτουργία του οδικού δικτύου στην Κρήτη.

Όμως, δεν μένουμε εδώ. Εφαρμόζουμε πιστά ένα σχέδιο για δημοπρατήσεις και εντός του 2022 τριών μεγάλων αντιπλημμυρικών φιλοπεριβαλλοντικών έργων στην Κρήτη μειζονος σημασίας τόσο για τον τόπο όσο και για τους κατοίκους.

Είναι το φράγμα του Ταυρωνίτη στα Χανιά, το οποίο είναι με

σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, του Μπραμιανού στο Λασιθί και το Πλατύ στο Ρέθυμνο, συνολικού προϋπολογισμού 550 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία θα δώσουν νέες αναπτυξιακές και παραγωγικές προοπτικές στο νησί.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, κύριε Μαμουλάκη –και έρχομαι με μια πρώτη απάντηση στο ερώτημά σας- ότι η Κρήτη αλλάζει νοή με νέο αεροδρόμιο, νέο αυτοκινητόδρομο, νέα αντιπλημμυρικά έργα, νέες μεγάλες επενδύσεις ύψους άνω των 3 δισεκατομμυρίων ευρώ. Πλέον, η Κρήτη επανατοποθετείται συνολικά στη νοτιοανατολική Ευρώπη ως ένας σημαντικός πόλος ανάπτυξης και ως ένας πόλος γεωστρατηγικής σταθερότητας.

Ξαφνικά, αυτή τη στιγμή εμφανίζεστε με ένα αίτημα –και θεωρώ ότι το κάνετε εντελώς καλοπροαίρετα- να εξετάσουμε ως σκοπιμότητα και ως βιωσιμότητα ένα μέσο σταθερής τροχιάς, για το οποίο, βέβαια, όσο ήσασταν εσείς κυβέρνηση, δεν το σκεφτήκατε ποτέ. Τι άλλαξε, άραγε και τώρα αυτή τη στιγμή έρχεστε, ενώ προχωρούν όλα τα μεγάλα έργα για την Κρήτη και ο μεγάλος αυτοκινητόδρομος παίρνει σάρκα και οστά;

Κύριε Μαμουλάκη, θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, γιατί νομίζω ότι ο χρόνος με περιορίζει αυτή τη στιγμή, ώστε να απαντήσω τι ακριβώς θα κάνουμε γι' αυτό που μας ρωτάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

Ορίστε, κύριε Μαμουλάκη, έχετε τον λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εκπλήσσομαι, διότι ο κύριος Υφυπουργός ανέλαβε το 80% του χρόνου του για να «υπερασπιστεί» –εντός εισαγωγικών το βάζω- το κυβερνητικό έργο, το οποίο ειρήσθω εν παρόδω είναι ανύπαρκτο. Μάλιστα, το χαρακτηρίζω και επιεικώς. Επιτομή των λόγων, η πράξη. Και οι Κρήτες, το 2019, αντιλήφθηκαν το έργο που συντελεσθή επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ στην πράξη και όχι στα λόγια, καθώς δρομολογήθηκε ο Βόρειος Οδικός Άξονας. Ο διαγωνισμός είναι στον αέρα και παρ' όλη την καθυστέρησή σας δυόμισι χρόνια, δεν έχει γίνει ούτε μία κατασκευαστική εργασία στον ΒΟΑΚ, ενώ επί των ημερών του ΣΥΡΙΖΑ συντελεσθή. Ο κάθετος άξονας, έργα περιβάλλοντος, αντιπλημμυρικά, όλα αυτά έγιναν το διάστημα 2015-2019. Εξ ου και η ευδιάκριτη πρωτιά μας στο νησί, γιατί οι Κρήτες εκτιμούν και τα λόγια θα φανούν αν θα γίνουν πράξη ή όχι.

Σας άκουσα, λοιπόν, για τρία λεπτά να αναλώνεστε σε μια θεωρητικής βάσης προσέγγιση για το τι δρομολογείται. Βέβαια, ξεχάσατε να πείτε ότι ουσιαστικά τίποτα δεν έχει γίνει, ούτε ένα απτό έργο δεν έχει συντελεστεί. Το μόνο που κάνατε ήταν να ρίξετε λίγο λάσπη, κυριολεκτικά, στο αεροδρόμιο Καστελίου βάζοντας μια πλάκα, για να καπηλευθείτε ακόμα και ένα έργο στο οποίο δεν έχετε ουδεμία συμμετοχή. Μιλώ για το κομβικό, το πολύ μεγάλο διεθνές αεροδρόμιο στο Καστέλι, το οποίο ωρίμασε, εκτελέστηκε και, φυσικά, προχώρησε σχεδόν μέχρι τελικής φάσης επί κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ.

Δεν θέλω να μπω σε αυτή τη διεκυστίνδα, γιατί, πραγματικά, δεν έχει νόημα. «Φρέσκα κουλούρια», λέει ο κουλουράς. Ο κόσμος ενδιαφέρεται για την επόμενη μέρα.

Επειδή, λοιπόν, θέσατε ένα ερώτημα, πώς ως διά μαγείας δημιουργήθηκε το ερώτημα από πλευράς μας –ή από πλευράς μου, αν θέλετε- για την ωρίμανση και τις συνθήκες πλέον που είναι εφικτές, κατά την άποψή μας, για το μέσο σταθερής τροχιάς –αναφέρομαι στο τρένο- θα σας πω τι συνέβη.

Τον Ιούλιο του 2019, εκείνον τον μήνα, πέρα από τη δραματική πολιτική εξέλιξη της χώρας, κατ' εμέ, δηλαδή την αλλαγή κυβέρνησης, είχαμε και κάτι άλλο. Είχαμε μία απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης.

Χαίρομαι που με ακούτε έτσι σιωπών και προσεκτικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τι συνέβη εκεί; Το Περιφερειακό Συμβούλιο, δηλαδή η τοπική αυτοδιοίκηση του νησιού, λόγω και των εξελίξεων στο αεροδρόμιο που προχωρούσε η πολιτεία, αποφάσισε στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών να γνωμοδοτήσει και, μάλιστα, θετικά για τη βιωσιμότητα ενός σχεδίου ανάπτυξης τρένου στο νησί.

Αυτό, λοιπόν, έγινε, κύριε Υφυπουργέ. Εξ ου και η αναγκαιότητα. Άρα δεν είναι ένα κατ' αποκοπήν εμβόλιμο αίτημα ημών, αλλά είναι ένα αίτημα όλης της κοινωνίας. Και δεν έγινε τώρα

από την πλευρά μας. Έχουν παρέλθει αρκετοί μήνες από τα ερωτήματα που έχουν γίνει γύρω από αυτό.

Και ερωτούμε έστω και τώρα, διότι, πραγματικά, δεν έχω καμμία διάθεση σύγκρουσης για ένα τόσο σημαντικό θέμα που υπερβαίνει και τις δικές μας θητείες, ίσως η ηλικιακά, τα εξής: Μπορείτε; Έχετε τη βούληση; Το κόστος –το τονίζω- είναι απειροελάχιστο. Μιλάμε για μερικές χιλιάδες ευρώ, για να εκπονηθεί μια μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας, προκειμένου να μπορούμε να συζητήσουμε σοβαρά και τεκμηριωμένα αν ευδοκούν οι συνθήκες για την υλοποίηση ενός τέτοιου οραματικού έργου.

Άρα, λοιπόν, αντιπαρέρχομαι την «αντιπολίτευση στην Αντιπολίτευση». Εγώ μίλησα συγκεκριμένα με στοιχεία και πάω στο μείζον, το κομβικό, το θεμελιώδες. Προτίθεστε;

Αυτό είναι το ερώτημα και σε αυτό, πραγματικά, κύριε Καραγιάννη, περιμένω με μεγάλη ανυπομονησία την απάντησή και, φυσικά, τις πολιτικές κινήσεις της Κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστώ, κύριε Μαμουλάκη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Μαμουλάκη, δεν άκουσα κάποια πειστική απάντηση από την πλευρά σας. Μάλλον αυτή τη φορά εκπροσωπείτε την Περιφέρεια Κρήτης. Αυτό αντιλαμβάνομαι ότι κάνετε. Ειδάλλως, σε αυτό το σημείο θα έπρεπε να είναι ο προκάτοχός μας, ο κ. Σπύρτζης, για να σας απαντήσει αυτός γιατί στο Εθνικό Σχέδιο Μεταφορών που έκανε το Υπουργείο Υποδομών δεν ενέταξε αυτό το έργο. Μάλλον σε εκείνον θα έπρεπε να υποβάλατε το ερώτημα.

Όπως θα έπρεπε να υποβάλατε και το ερώτημα, γιατί ενώ το 2017 με απόφαση του τότε Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του κ. Σταθάκη, αναθεωρήθηκε το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο της Περιφέρειας Κρήτης, δεν υπήρχε καμμία, μα καμμία αναφορά σε μέσο σταθερής τροχιάς στην Κρήτη; Για ποιον λόγο; Οποιαδήποτε αναφορά, βέβαια, απουσίαζε και στη μελέτη στρατηγικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που το συνόδευαν. Γιατί, κύριε Μαμουλάκη;

Εγώ καταλαβαίνω ότι έχετε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον και φαντάζομαι ότι θέλετε, πραγματικά, να ενώσετε –φαντάζομαι, αυτό είναι το προκείμενο αυτή τη στιγμή- την πόλη του Ηρακλείου με το Διεθνές Αεροδρόμιο Καστελίου. Όπως ήταν γραμμένη βέβαια η ερώτησή σας, προέκυπτε ότι θέλατε ένα τρένο για όλη την Κρήτη, το οποίο, όπως καταλαβαίνετε –εγώ δεν θα ήθελα να το πιστέψω ποτέ-, θα είναι ένα ανταγωνιστικό μέσο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Όχι, όχι, είναι συγκεκριμένο το ερώτημα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Θα ήταν ένα άκρως ανταγωνιστικό μέσο στο μεγάλο αυτοκινητόδρομο που τον κάνουμε με σύμβαση παραχώρησης, όπου μετέχει ο ιδιώτης και οποιοδήποτε ανταγωνιστικό μέσο τι θα έκανε;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν είναι αυτό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ουσιαστικά θα δημιουργούσε πρόβλημα στην πραγματοποίηση του ΒΟΑΚ. Εγώ δεν μπορώ να το πιστέψω. Στην Κρήτη έχουμε σχεδιάσει έναν μεγάλο, έναν σύγχρονο αυτοκινητόδρομο με χιλιόμετρα σηράγγων και σύνθετων τεχνικών έργων και επειδή αυτό το έργο, όπως σας είπα, είναι σύμβαση παραχώρησης εξαρτάται η χρηματοδότησή του από τους συνολικούς κυκλοφοριακούς φόρτους.

Και θα το επαναλάβω για μία ακόμη φορά: Δεν μπορεί κανείς –και δη μηχανικός- να μην καταλαβαίνει ότι αυτό δημιουργεί ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Κύριε Μαμουλάκη, είναι απόφασή μας ειλημμένη. Εμείς δεν πρόκειται ποτέ με τον Κώστα Καραμανλή ως Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών να εξαγγέλλουμε έργα από το Βήμα της Βουλής, χωρίς να έχουμε εξετάσει τη σκοπιμότητα, χωρίς να έχουμε εξετάσει τη βιωσιμότητα όλων αυτών των έργων και χωρίς να ξέρουμε ότι έχουμε εξασφαλισμένη χρηματοδότηση.

Αντιλαμβάνομαι αυτό που λέτε ότι κάθε αεροδρόμιο θα πρέπει να έχει ένα μέσο σταθερής τροχιάς. Στην Κρήτη, όμως, αυτή τη

στιγμή γίνονται πολλά και σημαντικά έργα υποδομής και μόνο όταν είμαστε απόλυτα σίγουροι ότι μπορούμε να τα χρηματοδοτήσουμε και μόνο όταν θα πληρούν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις και ωριμότητας και βιωσιμότητας και σκοπιμότητας, θα μπορούμε να εξαγγέλλουμε τέτοιου είδους έργα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την τέταρτη με αριθμό 392/7-2-2022 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου, του Βουλευτή Β2' Δυτικού Τομέα Αθηνών του ΜΕΡΑ25 κ. Κρίτωνα - Ηλία Αρσένη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Επέκταση μετρό προς Πετρούπολη, Ίλιον και Αγίους Αναργύρους - Καματερό»

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, είναι η τρίτη φορά που φέρνω την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου σας για να συζητήσουμε το θέμα. Όταν ξεκινήσαμε, δεν υπήρχε καν σχεδιασμός γι' αυτή την επέκταση. Πλέον υπάρχει ο σχεδιασμός, αλλά βλέπουμε ότι τα χρονοδιαγράμματα είναι πολύ ελαστικά και όλο και πάνε προς τα πίσω.

Ήταν ο κ. Καραμανλής τον Δεκέμβριο του 2020 στο Συνέδριο του «Economist» που ανακοίνωσε την επέκταση της γραμμής - θυμίζω ότι την είχε ανακοινώσει και σε απάντηση επίκαιρης ερώτησης που είχε προηγηθεί - και εκτίμησε ότι η προκαταρκτική χάραξη του έργου θα είναι έτοιμη στο τέλος του 2021 και ότι στο τέλος του 2021 θα μπορούσε να προκηρυχθεί με προϋπολογισμό 350 εκατομμυρίων.

Στη συνέχεια ο κ. Κουρέτας από την «Αττικό Μετρό» ανακοίνωσε τις πρώτες ημέρες του Ιουλίου του 2021 ότι θα μπορούσε να δημοπρατηθεί το έργο την άνοιξη του 2022.

Μετά ήρθατε εσείς στη «REAL NEWS» και ανακοινώσατε ότι εντός του 2022 θα ολοκληρωθούν οι μελέτες και ο στόχος είναι να οριστικοποιηθεί η ένταξη του έργου στο ΕΣΠΑ -δεν είναι οριστική- προκειμένου να γίνει το 2023 η δημοπράτησή του. Θέλω να καταλάβουμε τελικά τι ισχύει, πότε θα δημοπρατηθεί αυτό το έργο, αν είναι οριστική η ένταξη στο ΕΣΠΑ, όπως είχε ανακοινωθεί ότι ήταν, γιατί βλέπουμε να παλινδρομεί η Κυβέρνηση και βλέπουμε, τελικά, μια αβεβαιότητα για αυτό το έργο που εξυπηρετεί άνω των διακοσίων χιλιάδων κατοίκων της δυτικής Αθήνας.

Επίσης θα ήθελα να ρωτήσω ποια είναι τα σχέδια για την επέκταση προς Καματερό και, βέβαια, αυτό που επαναφέρω ξανά και ξανά και σας το έχουν ζητήσει και οι δήμαρχοι της περιοχής, τι θα γίνει με τη λεωφορειακή γραμμή express που ώσπου να γίνει η επέκταση της Γραμμής 2 του μετρό προς Πετρούπολη, Ίλιον και -ελπιζουμε- Καματερό θα μπορέσει να εξυπηρετεί με άμεση σύνδεση, όπως θα συνέδεε το μετρό, μία στάση ανά μελλοντικό σταθμό αυτές τις περιοχές, για να έχουν έναν αξιοπρεπή και εγγυημένο χρονικά τρόπο όσον αφορά το πότε θα φτάνουν αυτοί οι κάτοικοι στο κέντρο της πόλης.

Αυτή τη στιγμή οι καθυστερήσεις είναι τεράστιες, τουλάχιστον σαράντα λεπτά. Το χρονοδιάγραμμα ξεφεύγει της μίας ώρας τελικά. Μας λέγατε ότι δεν είχατε λεωφορεία. Μας είπατε ότι πήρατε λεωφορεία. Τι χρειάζεται να γίνει για να βάλετε μπροστά τη γραμμή express; Είναι απαραίτητο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για την πρωτολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αρσένη, επανέρχαστε όντως μετά από περίπου έναν χρόνο για τα συγκοινωνιακά έργα στη δυτική Αττική και αυτό μας δίνει πολύ μεγάλη χαρά, γιατί μας δίνεται η ευκαιρία να έρθουμε στην αίθουσα της Ολομέλειας και να σας αναλύσουμε το συνολικό μας σχέδιο για το τι ακριβώς πράττει και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αλλά και συνολικά η Κυβέρνηση. Και είναι, πράγματι, ανάγκη να ανταποκριθεί το κράτος στις ανάγκες ενός ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένου κομματιού της Αττικής, γνωρίζετε όμως πολύ καλά ότι τα έργα μετρό είναι και σύνθετα και πολύπλοκα.

Θέλω να σας καταθέσω σε αυτό το σημείο ότι η Γραμμή 4 ξεκίνησε να μελετάται το 2006 και υπογράψαμε τη σύμβαση το

2021. Αυτό αποδεικνύει τη συνθετότητα και την πολυπλοκότητα όλων αυτών των έργων. Και θέλω να καταθέσω σε αυτό το σημείο και το εξής, ότι μέσα σε αυτά τα δυόμισι χρόνια της διακυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη αυτή η Κυβέρνηση έδωσε σε λειτουργία τρεις νέους σταθμούς: τη Νίκαια, την Αγία Βαρβάρα και τον Κορυδαλλό, τρεις νέους σταθμούς σε περιοχές υποβαθμισμένες, πυκνοκατοικημένες, που το είχαν ανάγκη περισσότερο από κάθε άλλη περιοχή, και το καλοκαίρι θα δώσουμε άλλους τρεις σταθμούς: τον Πειραιά, το Δημοτικό Θέατρο και τα Μανιάτικα και ξεκινήσαμε ήδη και την κατασκευή δεκαπέντε νέων σταθμών με τη Γραμμή 4.

Τώρα σε ό,τι αφορά το ερώτημά σας, την επέκταση της Γραμμής 2 προς Ίλιον, βρίσκεται σε εξέλιξη η εκπόνηση των απαραίτητων αρχιτεκτονικών και στατικών μελετών, καθώς και των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων, η οποία σε πρώτη φάση θα αφορά τους τρεις νέους σταθμούς: την Παλατινή, το Ίλιον και τον Άγιο Νικόλαο. Κύριε Αρσένη, είμαστε αυτή τη στιγμή σε διαδικασία δημοπράτησης της περιβαλλοντολογικής μελέτης για τη σχετική αδειοδότηση του έργου. Ολοκληρώσαμε τις τοπογραφικές έρευνες, τις γεωλογικές, γεωφυσικές και γεωτεχνικές μελέτες και θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι το μήκος αυτής της γραμμής είναι περίπου τέσσερα χιλιόμετρα. Οι δύο από τους τρεις σταθμούς βρίσκονται επί της οδού Θηβών: Ο πρώτος σταθμός, η Παλατινή, σε απόσταση χιλίων τριακοσίων μέτρων περίπου βόρεια του σταθμού της Ανθούπολης και ο δεύτερος, ο σταθμός Ίλιον, χίλια μέτρα βορειότερα του πρώτου. Ο τρίτος σταθμός, ο Άγιος Νικόλαος, βρίσκεται επί της οδού Αγίου Νικολάου στο Ίλιον.

Τόσο οι απαιτούμενες τεχνικές μελέτες όσο και η διαδικασία περιβαλλοντολογικής αδειοδότησης του έργου εκτιμούμε ότι θα ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, ώστε στη συνέχεια να ξεκινήσουμε τη δημοπράτηση αυτού του έργου ώστε να προχωρήσουμε στην κατασκευή του. Θέλω να ξερέτε ότι είναι ένα πολύ σημαντικό έργο και ένα έργο μεγάλο προϋπολογισμού, της τάξης των 350 εκατομμυρίων. Επιτρέψτε μου να σας πω ότι προχειρότητες και πασαλείματα δεν χωρούν.

Αλλά μιας που μας δίνεται η αφορμή, θα μου επιτρέψετε για ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε, να πω και δυο-τρία ακόμη θέματα σε ό,τι αφορά τη δυτική Αττική. Ξεκινήσαμε τη μελέτη της επέκτασης της Γραμμής 4 προς Πετρούπολη με τρεις από τους έξι σταθμούς στη δυτική Αττική: τους Αγίους Αναργύρους, το Ίλιον και την Πετρούπολη.

Εκτός όμως από το μετρό, προχωράει το αμέσως επόμενο διάστημα η δημοπράτηση του προαστιακού σιδηροδρόμου της δυτικής Αττικής, ενός έργου της τάξεως των 100 εκατομμυρίων ευρώ που θα εξυπηρετήσει την Ελευσίνα, τον Ασπρόπυργο και τα Μέγαρα αλλά και αρκετούς δήμους εκείνης της άκρης της δυτικής Αθήνας. Το έργο έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και προχωράει σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα μάς.

Προχωράει όμως και με ένα ακόμη ουσιαστικό οδικό έργο που ζητούσε για χρόνια η περιοχή αυτή και που δεν προχωρούσε. Αυτό δεν είναι άλλο από τη σύνδεση της δυτικής περιφερειακής Λεωφόρου Αιγάλεω με την Εθνική Οδό Αθηνών - Κορίνθου και την ολοκλήρωση του κόμβου Σκαρμαγκά, ένα έργο που παραμένει ανολοκλήρωτο και ημιτελές εδώ και μια εικοσαετία.

Όπως συνειδητοποιείτε, κύριε Αρσένη, ο σχεδιασμός της Κυβέρνησής μας για τη δυτική Αθήνα και τη δυτική Αττική είναι σε πλήρη εξέλιξη. Σχεδιάζουμε για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες συγκοινωνιακά έργα στην Αττική, προκειμένου να μπορέσουμε να κάνουμε τη ζωή των κατοίκων εκεί πολύ καλύτερη.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, για να σας απαντήσω σε ό,τι αφορά το θέμα της γραμμής του ΟΑΣΑ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Υπουργέ, δεν έχω καταλάβει ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα για τη δημοπράτηση και την υλοποίηση του έργου. Θα ήθελα μια σαφή απάντηση.

Καταλαβαίνω για τις προκαταρκτικές μελέτες, δεν καταλα-

βαίνω όμως τότε δημοπρατείται, τότε υλοποιείται, τότε θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι πολίτες της δυτικής Αθήνας την επέκταση του μετρό της Γραμμής 2.

Αναφερθήκατε στη Γραμμή 4. Δεν θέλω να υποβαθμίσω την αξία του έργου, αλλά για τη δυτική Αθήνα είναι μικρή. Καταλαβαίνετε το γιατί. Από την Πετρούπολη θα χρειαστεί κάποιος μία ώρα να φτάσει στην Ομόνοια και το Σύνταγμα. Είναι απαγορευτικά τα χρονοδιαγράμματα. Δεν είναι ένα έργο που εξυπηρετεί άμεσα την περιοχή, αν και φτάνει σε αυτή. Συνδέει τοπικά με τους γύρω δήμους, αλλά δεν συνδέει με το κέντρο.

Αυτό που είναι κομβικό -και γι' αυτό είχαμε κάνει ξανά και ξανά συζητήσεις και συναντήθηκα με τον Υπουργό ακριβώς γι' αυτό το ζήτημα- είναι αυτή η επέκταση της Γραμμής 2 που συνδέει τον πολίτη της Πετρούπολης, του Ιλίου και μακάρι σύντομα του Καματερού με το κέντρο της Αθήνας με έναν αξιόπιστο τρόπο, που να ξέρει τι ώρα θα φτάνει στα ραντεβού του, τι ώρα θα πάει στη σχολή του και τι ώρα θα πάει στη δουλειά του. Αυτό δεν ισχύει αυτή τη στιγμή.

Επίσης, θα ήθελα να μας πείτε ποια είναι τα σχέδια για το Καματερό, για τον τέταρτο σταθμό δηλαδή της επέκτασης της Γραμμής 2 κι επίσης, περιμένουμε πραγματικά να ακούσουμε - και δεν είμαι μόνο εγώ, είναι όλοι οι δήμοι και οι κάτοικοι των τριών αυτών περιοχών- τι θα γίνει με τη λεωφορειακή γραμμή εξπρές, μια ιδέα η οποία μπορεί να δώσει με έναν πολύ οικονομικό τρόπο μια λύση στο θέμα της σύνδεσης των δήμων αυτών και των πολιτών τους, των κατοίκων τους με το μετρό σήμερα.

Ξέρω ότι θα μου αναφέρετε πόσες γραμμές υπάρχουν. Μιλώ για μια ειδική γραμμή εξπρές, σαν να ήταν ο συρμός του μετρό αλλά επίγεια επί της Θηβών που θα πηγαίνει από το τέλος της Ανθούπολης στις στάσεις που τους αξίζει να είναι, σε ισότιμα σταθμά στα κέντρα των τριών δήμων. Όμως, θα πρέπει να υπάρχει μια άμεση σύνδεση εξπρές, προκειμένου οι πολίτες να μπορούν να συνδεθούν με το αξιόπιστο μέσο που είναι το μέσο σταθερής τροχιάς, δηλαδή το μετρό.

Αυτά σας ζητάω και η δικαιολογία μέχρι τώρα ήταν ότι δεν υπάρχουν λεωφορεία. Πήρατε λεωφορεία. Μας είπατε ότι θα πάρετε κι άλλα. Πότε θα δρομολογηθεί αυτή η γραμμή; Δεν κοστίζει πραγματικά. Η επίδραση όμως στη ζωή των πολιτών θα είναι τεράστια. Θα γίνουν από πολίτες δεύτερης κατηγορίας συγκοινωνιακά στους πολίτες που τους αξίζει να είναι, σε ισότιμους πολίτες με κάθε άλλον Αθηναίο πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Αρσένη, νομίζω ότι ήμουν πάρα πολύ αναλυτικός σε όλα τα χρονοδιαγράμματα. Σας ανέφερα πότε τελειώνουν οι μελέτες, ποιος είναι ο προγραμματισμός του Υπουργείου Υποδομών σε ό,τι αφορά τη δημοπρατία του έργου. Δεν σας ανέφερα -έχετε δίκιο- τον χρόνο κατασκευής της επέκτασης της Γραμμής 2 που είναι τα πέντε έτη αυτή τη στιγμή. Όλα τα υπόλοιπα, νομίζω, τα γνωρίζετε και γνωρίζετε ακριβώς πώς θα προχωρήσουμε.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο θέμα που θέσατε, το οποίο δεν είναι ακριβώς και θέμα της αρμοδιότητάς μου, νομίζω ότι το έχετε θέσει προ ενός έτους στον κ. Κεφαλογιάννη, τον Υφυπουργό Μεταφορών, οπότε επιτρέψτε μου να επαναλάβω σχεδόν τα ίδια πράγματα, πλην όμως με κάποιες διορθώσεις, για το πώς προχωράμε σε ό,τι αφορά τα ζητήματα του ΟΑΣΑ.

Ο Δήμος Αγίων Αναργύρων - Καματερού συνδέεται με δεκατρείς λεωφορειακές γραμμές με το δίκτυο του μετρό, το Ίλιον με τον σταθμό «Άγιος Αντώνης» και τον σταθμό Ανθούπολης με δεκαεπτά, καθώς και η Πετρούπολη με έξι, ενώ υπάρχουν και άλλες δύο γραμμές που εξυπηρετούν και τις τρεις περιοχές. Θεωρούμε, λοιπόν, ότι με τις υπάρχουσες γραμμές εξυπηρετείται το επιβατικό κοινό των παραπάνω δήμων. Άλλωστε οι εξπρές γραμμές εξυπηρετούν περίπου με τη λογική, όπως αναφέρεται, του shuttle bus τη σύνδεση με σπουδαία συγκοινωνιακά hub, όπως είναι τα λιμάνια και τα αεροδρόμια και όχι μια στάση μετρό. Αυτή είναι η λογική της σε ολόκληρο τον κόσμο και τέτοιες γραμμές θα έχουν χαμηλό όφελος σε σχέση με το κόστος λειτουργίας τους για το συγκοινωνιακό μας δίκτυο.

Επειδή όμως οι ανάγκες είναι δυναμικές, θέλω να σας ενημερώσω ότι στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδίου μεταφορών Αττικής, που θα εκπονήσει στο προσεχές χρονικό διάστημα ο ΟΑΣΑ, πρόκειται να εξεταστεί τρόπος βελτίωσης και εξυπηρέτησης των μετακινούμενων με δημόσια μέσα μεταφοράς. Και ναι, έχετε απόλυτο δίκιο ότι αυτά τα δυόμισι χρόνια έχει γίνει μια τεράστια προσπάθεια από την πλευρά του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών να ενισχύσουμε τον στόλο με νέα λεωφορεία, ώστε οι κάτοικοι, όχι μόνο της δυτικής Αττικής, αλλά όλης της Αττικής, να έχουν τις μεταφορές και τις υπηρεσίες που έχουν ανάγκη. Μετά από δέκα και πλέον χρόνια μήκαν νέα οχήματα στον στόλο με διάφορους τρόπους και όπως είδατε κι εκεί δείξαμε μια μεγάλη ευρύτητα αντίληψης και συνεννόησης, ώστε να δημιουργήσουμε και να ενώσουμε δυνάμεις και με νέους οδηγούς, ώστε να προσφέρουμε ένα συγκοινωνιακό έργο το οποίο το έχει ανάγκη ο Αθηναίος πολίτης.

Να ξέρετε ότι αυτό είναι κάτι που μας απασχολεί και βρισκόμαστε σε μια διαρκή, σε μια καθημερινή μάχη, θα έλεγα, ώστε να βελτιώνουμε τις υπηρεσίες μας προς τον Έλληνα φορολογούμενο, προς τον κάτοικο των Αθηνών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 1872/14-12-2021 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας του Κινήματος Αλλαγής κ. Δημητρίου Κωνσταντόπουλου προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Σε απόγνωση οι κάτοικοι της Αιτωλοακαρνανίας μετά τα προβλήματα στην γέφυρα Ευηνοχωρίου».

Κύριε Κωνσταντόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δύο μήνες μετά τα ακραία καιρικά φαινόμενα που έπληξαν την Αιτωλοακαρνανία την 11^η Δεκεμβρίου 2021, δύο μήνες μετά την καταστροφή της γέφυρας του Εύηνου στην παλαιά εθνική οδό Αντιρρίου-Ιωαννίνων και η Αιτωλοακαρνανία είναι και παραμένει κομμένη στα δύο. Να σας θυμίσω ότι κατέθεσα ερώτηση τη 14^η Δεκεμβρίου 2021 και έκτοτε καμία απάντηση.

Να σας τονίσω εδώ τη 12^η Δεκεμβρίου κατέρρευσε η ιστορική γέφυρα του ΟΣΕ στον Εύηνο ποταμό, καταστρέφοντας και τον αγωγό υδροδότησης του Μεσολογγίου. Ταυτόχρονα επίσης υπέστη τεράστια καθίζηση η γέφυρα της παλαιάς εθνικής οδού, όπως προανέφερα, Αντιρρίου - Ιωαννίνων, με αποτέλεσμα τη διακοπή της κυκλοφορίας και οι κάτοικοι περίξ του Εύηνου ποταμού, τόσο της επαρχίας Μεσολογγίου όσο και της Ναυπακτίας, σε περιπέτεια.

Τεράστια λοιπόν έκτοτε η ταλαιπωρία των πολιτών. Μόνη διέξοδος για όλες τις μετακινήσεις η Ιόνια Οδός. Θα έλεγα ότι οι κάτοικοι του Γαλατά, του Περιθωρίου, του Ευηνοχωρίου, του Αγίου Γεωργίου, του Κρουονερίου και άλλων κοινοτήτων αναγκάζονται να χρησιμοποιούν πλέον την Ιόνια Οδό για την εργασία τους, για να πάνε τα παιδιά στο σχολείο, για φροντιστήρια, για την επίσκεψη ιατρού σε νοσοκομείο, για συναλλαγές με δημόσιες υπηρεσίες, τράπεζες, επιχειρήσεις, γενικά για την καθημερινότητα των κατοίκων και πολιτών. Επίσης και οι αγρότες δεν μπορούν να φτάσουν στα χωράφια τους.

Μάλιστα εδώ θα ήθελα να τονιστεί, κύριε Υπουργέ, ότι οι καθημερινές διαδρομές των κατοίκων της περιοχής είναι πλέον κατά τριάντα πέντε και σαράντα χιλιόμετρα μεγαλύτερες, τα έξοδα και η ταλαιπωρία πολλαπλασία και μάλιστα ενώ η χρήση της Ιόνιας Οδού δεν λύνει το πρόβλημα, παρά το άνοιγμα των διοδίων στη Γαβρολίμνη. Διότι η χιλιομετρική αύξηση επιφέρει οικονομική επιβάρυνση και μάλιστα μέσα στη δίνη της ακρίβειας στα καύσιμα. Αυτή θα έλεγα ότι κρίνεται και ασύμφορη.

Κύριε Υπουργέ, οι κάτοικοι του νομού μου, της εκλογικής μου περιφέρειας και ιδιαίτερα της επαρχίας του Μεσολογγίου και της Ναυπακτίας βρίσκονται, όπως προανέφερα, πραγματικά σε απόγνωση. Πολλοί επιλέγουν, και ιδιαίτερα οι γεωργοί και οι αγρότες, να διασχίσουν την ετοιμόρροπη γέφυρα και ιδιαίτερα οι μαθητές, με ό,τι συνεπάγεται ο κίνδυνος και με κίνδυνο, θα έλεγα, να θρηνήσουμε και θύματα. Και ας μην κρυβόμαστε, οι

μαθητές το πράττουν καθημερινώς για να πάνε στο φροντιστήριο ή στο σχολείο.

Γνωρίζω ότι οι διαμαρτυρίες της τοπικής κοινωνίας και της αυτοδιοίκησης έχουν έρθει και σε σας. Γνωρίζω ότι είχατε μια συνάντηση με τον κ. Καραμανλή και τον Περιφερειάρχη της Δυτικής Ελλάδας, τον κ. Φαρμάκη και υπήρξε δέσμευση ότι θα αποκατασταθεί η οδική σύνδεση μέσω της κατασκευής νέας γέφυρας στο Ευηνοχώρι και φυσικά, με την απαραίτητη αντιπλημμυρική θωράκιση.

Κατόπιν αυτών, σας ερωτώ, κύριε Υπουργέ, τα εξής: Πρώτον, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα που έχετε θέσει για την κατασκευή της νέας γέφυρας; Δεύτερον, ποια μέριμνα θα υπάρξει μέχρι την ανακατασκευή για όσους αναγκάζονται πλέον να χρησιμοποιούν καθημερινά την Ιόνια Οδό; Και τρίτον, ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου για τη μόνιμη αποκατάσταση των προβλημάτων της υδροδότησης του Μεσολογγίου; Θυμίζω ότι σήμερα οι λύσεις είναι προσωρινές και ενέχουν άμεσο κίνδυνο διακοπής. Περιμένω τις απαντήσεις σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ κύριε Κωνσταντόπουλε, η πραγματικότητα είναι ότι τα ζητήματα που θίγετε είναι κάτι που μας έχει απασχολήσει από την πρώτη στιγμή. Και όταν λέμε «από την πρώτη στιγμή», το εννοούμε. Και έχουμε δράσει από την πρώτη στιγμή. Ήδη από τις 14 Δεκεμβρίου, μετά από παρέμβασή μας στον παραχωρησιούχο της Ιόνιας Οδού, ανεστάλη η υποχρέωση πληρωμής διοδίων από τους πλευρικούς σταθμούς διοδίων Γαβρολίμνης για τους κατοίκους της περιοχής μετά την καθίζηση της γέφυρας του Ευηνοχωρίου. Ήταν -και το εννοούμε αυτό που λέμε- η ελάχιστη υποχρέωσή μας προς τους κατοίκους της περιοχής από την πολιτεία για την ταλαιπωρία, που θα υποστούν μέχρι να ολοκληρωθούν τα απαραίτητα έργα στην περιοχή, καθώς και να αποκατασταθεί η σύνδεση.

Δείξαμε -και αυτό νομίζω ότι πρέπει να το αναγνωρίσετε- για μια ακόμη φορά πολύ γρήγορα αντανakλαστικά, θεραπεύοντας -έστω και προσωρινά- το ζήτημα που ανέκυψε και είμαστε σε μια διαρκή, θα έλεγα -και αποδείχθηκε και προχθές από την επίσκεψη του Περιφερειάρχη, του κ. Φαρμάκη, στο Υπουργείο μας- συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, ώστε να αντιμετωπίσουμε όλα αυτά τα έργα, που, όπως αντιλαμβάνεστε και εσείς ο ίδιος, δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Όμως, εμείς δεν μένουμε εκεί πέρα. Θέλουμε να αναλαμβάνουμε ευθύνες και να είμαστε συνεπείς στα χρονοδιαγράμματά μας.

Θέλω, λοιπόν, να σας διαβεβαιώσω ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας ότι με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, του Κώστα Καραμανλή, θα ενταχθούν τα έργα στον ποταμό Εύηνο στον σχεδιασμό του Υπουργείου μας. Το Υπουργείο θα αναλάβει τόσο την αποκατάσταση της οδικής σύνδεσης μέσω της κατασκευής νέας γέφυρας όσο -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία- και τα απολύτως αναγκαία έργα αντιπλημμυρικής προστασίας ανάντη και κατόπιν της γέφυρας.

Επαναλαμβάνω -και το γνωρίζετε- ότι όλα αυτά γίνονται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος και είμαστε σε καθημερινή επαφή. Φυσικά, θα υπάρξει η απαιτούμενη μέριμνα για την αδιάλειπτη παροχή νερού προς την πόλη του Μεσολογγίου με προσωρινά και μόνιμα έργα που θα ενταχθούν στο έργο που θα υλοποιήσουμε.

Έτσι, μια απαίτηση της τοπικής κοινωνίας γίνεται πράξη από την κεντρική κυβέρνηση και θεωρώ πως είναι υποχρέωση της Κυβέρνησης να παρεμβαίνει όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα, για να υλοποιεί ουσιαστικά μεγάλα έργα υποδομής, που έχουν μεγάλη επίδραση στις τοπικές κοινωνίες.

Τη στιγμή αυτή επιτρέψτε μου να σας πω ότι οριστικοποιούμε το τεχνικό αντικείμενο και τις παρεμβάσεις μας, τις κοστολογούμε και προετοιμάζουμε την ανάθεση των μελετών και του

έργου. Θεωρούμε ότι με τις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις μας σε μια διατία περίπου τα έργα θα έχουν ολοκληρωθεί και η περιοχή θα επιστρέψει στην κανονικότητα και μάλιστα, με τα νέα έργα που θα αποπνέουν ασφάλεια και εμπιστοσύνη στους Έλληνες πολίτες.

Θεωρώ, κύριε Κωνσταντόπουλε, ότι έχω απαντήσει στο σύνολο της ερώτησής σας, αλλά για οτιδήποτε άλλο θέλετε με μεγάλη μου χαρά θα επανέλθω στη δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Κωνσταντόπουλε, έχετε τον λόγο. Αν θέλετε, μπορείτε και από το Βήμα, χωρίς μάσκα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σας άκουσα προσεκτικά. Χθες, ωστόσο, πραγματοποιήθηκε άλλη μια συγκέντρωση διαμαρτυρίας των κατοίκων της περιοχής και συγκεκριμένα, στην περιοχή της γέφυρας του Ευήνου. Διότι οι πολίτες και οι κάτοικοι της περιοχής ζητούν άμεση λύση.

Και φυσικά, όπως είπατε κι εσείς και συμφωνώ, τι θέλουμε όλοι; Μια ασφαλή γέφυρα για τη διέλευση του ποταμού Ευήνου και, μάλιστα, στη σημερινή θέση της κατεστραμμένης γέφυρας.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, τα δύο χρόνια που αναφέρονται για την κατασκευή είναι μεγάλος χρόνος. Τι θα γίνει ως τότε; Διότι οι κάτοικοι θα είναι δύο χρόνια εγκλωβισμένοι. Σήμερα οι κάτοικοι των κοινοτήτων και, μάλιστα, στην περιοχή της γέφυρας του Ευηνοχωρίου αναγκάζονται να διανύσουν, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, τριάντα πέντε και σαράντα χιλιόμετρα για να φτάσουν στις δουλειές τους, στα χωράφια τους και ιδιαίτερα οι μαθητές στο σχολείο τους, όπως και οι κάτοικοι της περιοχής για να εξασφαλίσουν τα είδη πρώτης ανάγκης, προμήθειες για τα σπίτια τους, για να επισκεφτούν υπηρεσίες ή κάποιον γιατρό και έτσι, επωμίζονται τεράστια έξοδα και ταλαιπωρία.

Θετική είναι, πράγματι, η ελεύθερη πρόσβαση που αναφέρατε ως προς την Ιόνια Οδό. Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, οι αγρότες βρίσκονται ακόμη σε απόγνωση, διότι τα αγροτικά μηχανήματα δεν επιτρέπονται να κινούνται στην Ιόνια Οδό και αναγκάζονται, λοιπόν, να περνούν μέσα από το ποτάμι με τεράστιο κίνδυνο της ζωής τους, για να πάνε στα κτήματά τους.

Κύριε Υπουργέ, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι νιώθουν αποκλεισμένοι και αυτό είναι μια πραγματικότητα. Οι επιχειρήσεις του τουρισμού βρίσκονται σε μαρασμό λόγω της περιορισμένης επισκεψιμότητας. Μια ολόκληρη περιοχή βρίσκεται σε οικονομική καταστροφή και απομόνωση. Αναφέρθηκα για τους μαθητές, για το σχολείο και για φροντιστήρια και, πράγματι, είναι τεράστια τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Επίσης, έχουν μειωθεί τα δρομολόγια του ΚΤΕΛ με αποτέλεσμα τον συνωστισμό και τη συμφόρηση και, μάλιστα, εν μέσω της πανδημίας. Γίνονται προσπάθειες από την τοπική αυτοδιοίκηση να επεκταθούν τα δρομολόγια και πιστεύω και αναμένουμε να έχουμε κίνηση. Άλλωστε, η τοπική αυτοδιοίκηση έδρασε κάθετα και της το αναγνωρίζουμε.

Κύριε Υπουργέ, τα προβλήματα είναι γνωστά σε εσάς, σε όλους συναδέλφους, στους δημάρχους καθώς και στον περιφερειάρχη. Πιστεύω ότι υπάρχει σχέδιο από το Υπουργείο για να υπάρξει έστω μια προσωρινή λύση -αυτό φαντάζομαι- μέχρι την κατασκευή της γέφυρας. Αυτό, όμως, θα ήθελα να το πείτε και εσείς. Υπάρχουν προτάσεις από τους φορείς, από την τοπική αυτοδιοίκηση, από τους πολίτες με ψηφίσματα τους. Σας προτείνω να αξιολογηθούν αυτές οι προτάσεις-λύσεις για την εύρεση λύσης. Ωστόσο, χρειάζεται έστω μια προσωρινή λύση και ενόψει των καλοκαιρινών μηνών που οι αναγκαίες μετακινήσεις, θα είναι αυξανόμενες.

Εν κατακλείδι, η Αιτωλοακαρνανία, κύριε Υπουργέ, χρειάζεται τη στήριξη της πολιτείας. Για όλα τα παραπάνω σας εγώ σας κατέθεσα την ερώτησή μου, αλλά θα σας καταθέσω και τα ψηφίσματα των κατοίκων της περιοχής του Γαλατά, του Κρουναρίου και όλων των ευρύτερων κοινοτήτων πέριξ του Ευήνου ποταμού, για να δείτε, πραγματικά, σε τι κατάσταση βρίσκονται.

Όμως, κακά τα ψέματα, η κλιματική κρίση είναι εδώ και μας απειλεί και η Αιτωλοακαρνανία υφίσταται όλο και πιο συχνά τις συνέπειες της. Εκτεταμένες ζημιές σε υποδομές, σε επιχειρήσεις και σε νοικοκυριά, καταστροφές σε ζωικό κεφάλαιο, καλλιέργειες και κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, εδώ θα ήθελα την προσοχή σας και την ανοχή του Προεδρείου. Η αντιπλημμυρική θωράκιση της Αιτωλοακαρνανίας είναι έωλη. Με την ολοκλήρωση της Ιόνιας Οδού δεν είχαμε τα αντίστοιχα αντιπλημμυρικά έργα και θα έπρεπε ήδη να έχουν γίνει. Αυτό το θέμα το είχα φέρει και στην προηγούμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ χωρίς καμμία εξέλιξη, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Διότι, οι πλημμύρες είναι πολλές και οι καταστροφές, θα έλεγα, τεράστιες.

Τέλος, θα σας τονίσω, κύριε Υπουργέ, εάν δεν προχωρήσει ολοκληρωμένα η αντιπλημμυρική θωράκιση της Αιτωλοακαρνανίας, οι κίνδυνοι διαρκώς θα αυξάνονται λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι καταστροφές θα είναι πολλές και θα θρηνήσουμε ζωές. Γι' αυτό θα ήθελα να μας ενημερώσετε, λοιπόν, ποιος θα είναι σχεδιασμός σας και για τα αντιπλημμυρικά έργα στην περιοχή και ιδιαίτερα της Ιόνιας Οδού, τα οποία έως σήμερα δεν τα είδαμε.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κωνσταντόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κωνσταντόπουλε, η τελευταία σας τοποθέτηση θα ήταν αντικείμενο μιας άλλης επίκαιρης ερώτησης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: Έχετε δίκιο, κύριε Πρόεδρε, και μου δίνετε την ευκαιρία να σας ευχαριστήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Χωρίς να θέλω να προκαταβάλω τον Υπουργό, καταλαβαίνω την ανάγκη να αναφερθείτε σε ζητήματα της περιοχής σας, αλλά οι επίκαιρες ερωτήσεις και η διαδικασία του κοινοβουλευτικού ελέγχου είναι συγκεκριμένη. Η ερώτησή σας είχε άλλο αντικείμενο. Βέβαια ο Υπουργός, αν επιθυμεί, μπορεί να απαντήσει.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Κωνσταντόπουλε, σ' ό,τι αφορά το θέμα της γέφυρας του Ευήνου και τη μεγάλη ταλαιπωρία, που υφίστανται εκεί πέρα οι κάτοικοι της περιοχής και των άλλων χωριών δίπλα, νομίζω ότι σας έχω απαντήσει τι κάνει -ξεπερνώντας ουσιαστικά το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του- το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Θα ήθελα όλοι να αναγνωρίσουμε ότι δράσαμε και γρήγορα και αποτελεσματικά από την πρώτη στιγμή με την αναστολή των διοδίων, φροντίζοντας ώστε οι κάτοικοι, για όσο καιρό ταλαιπωρούνται, να μην πληρώνουν διόδια. Από την πρώτη στιγμή, λίγες ώρες μόλις συνέβη το γεγονός, ήμασταν εκεί και δώσαμε εντολή στον παραχωρησιούχο να αναστείλει τη διαδικασία είσπραξης των διοδίων.

Αναφερθήκατε στα ψηφίσματα. Αντιλαμβάνομαι ότι η τοπική κοινωνία εκεί πέρα βρίσκεται σε μια αναστάτωση. Με μεγάλη μας χαρά να τα διαβάσουμε, με μεγάλη μας χαρά να ακούσουμε τις ανησυχίες των κατοίκων. Βέβαια, οφείλω να σας απαντήσω στο πλαίσιο μιας υπεύθυνης στάσης ότι τα έργα δεν γίνονται με ψη-

φίσματα και πως ό,τι λέμε στην Αίθουσα του Κοινοβουλίου θα πρέπει να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Τα χρονοδιαγράμματα, λοιπόν, που σας δώσαμε είναι χρονοδιαγράμματα ευθύνης, χρονοδιαγράμματα που θα τηρηθούν στο ακέραιο και είμαστε εδώ μαζί με την περιφέρεια να βρούμε και άλλες λύσεις, ώστε οι κάτοικοι της περιοχής να μην ταλαιπωρηθούν.

Σε ό,τι αφορά το τι ακριβώς κάνουμε για τον νομό Αιτωλοακαρνανίας, αντιλαμβάνομαι την αγωνία σας, αλλά θα ήθελα να γνωρίζετε ότι το Υπουργείο Υποδομών έχει δώσει ήδη εντολή για να εκτελεστούν έργα άνω των 85 εκατομμυρίων σε αντιπλημμυρικά έργα μόνο στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Επειδή εμάς δεν μας αρέσει να μαξιμαλίζουμε, σας λέω ότι οι παρεμβάσεις που κάνουμε για την Αιτωλοακαρνανία μαζί με το έργο του Βάλτου το επόμενο διάστημα, καθώς και οι άλλες παρεμβάσεις που θα κάνουμε, θα είναι ουσιαστικά για να λύσουμε προβλήματα που χρονίζαν, για να λύσουμε προβλήματα που καμμία κυβέρνηση δεν τα είχε ακουμπήσει και ερχόμαστε να τα λύσουμε.

Είμαστε δίπλα σας, λοιπόν, σ' αυτή την κατεύθυνση και με μεγάλη μας χαρά όποτε καταθέτετε ερωτήσεις για τα ζητήματα της Αιτωλοακαρνανίας, θα ερχόμαστε και θα απαντάμε και θα σας αναλύουμε ακριβώς το πρόγραμμα του Υπουργείου Υποδομών, καθώς και το κυβερνητικό μας πρόγραμμα για τις παρεμβάσεις που κάνουμε στην περιοχή σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων: της Τετάρτης 1 Δεκεμβρίου 2021, της Πέμπτης 2 Δεκεμβρίου 2021, της Παρασκευής 3 Δεκεμβρίου 2021, της Δευτέρας 6 Δεκεμβρίου 2021, της Τετάρτης 8 Δεκεμβρίου 2021, της Πέμπτης 9 Δεκεμβρίου 2021, της Παρασκευής 10 Δεκεμβρίου 2021 και της Δευτέρας 13 Δεκεμβρίου 2021 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων: της Τετάρτης 1 Δεκεμβρίου 2021, της Πέμπτης 2 Δεκεμβρίου 2021, της Παρασκευής 3 Δεκεμβρίου 2021, της Δευτέρας 6 Δεκεμβρίου 2021, της Τετάρτης 8 Δεκεμβρίου 2021, της Πέμπτης 9 Δεκεμβρίου 2021, της Παρασκευής 10 Δεκεμβρίου 2021 και της Δευτέρας 13 Δεκεμβρίου 2021, επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.08' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 15 Φεβρουαρίου 2022 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ